

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและเจตคติต่อวิชาภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอนโดยวิธีโคลซ กับวิธีซี ไอ อาร์ ซี ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 3

2. แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
3. วิธีสอนภาษาอังกฤษ
4. การสอนอ่าน
5. การอ่านเพื่อความเข้าใจ
6. การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน
7. การเรียนการสอนโดยวิธีโคลซ
8. การเรียนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี
9. เจตคติ
10. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ช่วงชั้นที่ 3

มาตรฐานและสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ
ความสำคัญ

ในสังคมปัจจุบัน การเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเป็นสิ่งจำเป็น ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการติดต่อสื่อสาร การศึกษา การแสวงหาข้อมูลเพิ่มเติม และเพื่อการประกอบอาชีพ ตลอดจนเพื่อให้สามารถนำประเทศไปสู่การแข่งขันด้านเศรษฐกิจ เข้าใจความแตกต่างทางการเมือง และวัฒนธรรม ในฐานะที่เป็นพลเมืองโลกในยุคโลกาภิวัตน์ การเรียนภาษาต่างประเทศจะช่วยให้ผู้เรียนมีวิสัยทัศน์กว้างไกล สามารถสื่อสารกับชาวต่างประเทศได้อย่างถูกต้องเหมาะสมและมั่นใจ มีเจตคติที่ดีต่อการใช้ภาษาและวัฒนธรรมต่างประเทศ นอกจากนี้ ยังมีความเข้าใจและภาคภูมิใจในภาษาและวัฒนธรรมไทยและสามารถถ่ายทอดวัฒนธรรม และเอกลักษณ์ไทยไปสู่สังคมโลก

วิสัยทัศน์

การจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความคาดหวังว่า เมื่อผู้เรียนเรียนภาษาต่างประเทศอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ชั้นประถมศึกษาถึงมัธยมศึกษา ผู้เรียนจะมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ภาษาต่างประเทศ สื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ แสวงหาความรู้ ประกอบอาชีพ และศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น รวมทั้งมีความรู้ความเข้าใจ ในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคมโลก และสามารถถ่ายทอดความคิด และวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์

โครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

โครงสร้างของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศกำหนดตามระดับความสามารถทางภาษาและพัฒนาการของผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยจัดแบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

1. ช่วงชั้น ป. 1 – 3 ระดับเตรียมความพร้อม (Preparatory Level)
2. ช่วงชั้น ป. 4 – 6 ระดับต้น (Beginner Level)
3. ช่วงชั้น ม. 1 – 3 ระดับกำลังพัฒนา (Developing Level)
4. ช่วงชั้น ม. 4 – 6 ระดับก้าวหน้า (Expanding Level)

คุณภาพของผู้เรียน

หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดให้สาระการเรียนรู้กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ เป็นสาระการเรียนรู้ที่เสริมสร้างพื้นฐานความเป็นมนุษย์ และสร้างศักยภาพในการคิดและการทำงานอย่างสร้างสรรค์ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามจุดหมายของหลักสูตร ซึ่งเป็นคุณภาพตามความคาดหวังของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดคุณภาพได้ตามที่คาดหวังดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดองค์ความรู้ กระบวนการเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม ค่านิยมที่ผู้เรียนพึงมี เมื่อจบการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปีแล้ว ไว้เป็นกรอบสำหรับแต่ละช่วงชั้น สำหรับช่วงชั้นที่ 3 ได้ให้กรอบไว้ดังนี้

ช่วงชั้นที่ 3 (จบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3)

1. เข้าใจและใช้ภาษาต่างประเทศ แลกเปลี่ยน นำเสนอข้อมูลข่าวสาร สร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล แสดงความรู้สึกรักใคร่ และความดีรวยยอด โดยใช้คำเสียง ทำทางในรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคลและกาลเทศะ

2. มีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศในการฟัง – พูด – อ่าน – เขียน ในหัวข้อเรื่องเกี่ยวกับตนเอง ครอบครัว โรงเรียน สิ่งแวดล้อม อาหาร เครื่องดื่ม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล เวลาว่างและสวัสดิการ การซื้อ-ขาย ลมฟ้าอากาศ การศึกษาและอาชีพ การเดินทางท่องเที่ยว

การบริการ สถานที่ ภาษา วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ภายในวงคำศัพท์ประมาณ 2,100 – 2,250 คำ

3. ใช้ประโยคผสม (Compound Sentence) และประโยคซับซ้อน (Complex Sentence)

สื่อความหมายตามบริบทต่าง ๆ ในการสนทนาทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ

4. อ่าน เขียน ข้อความที่เป็นความเรียงและ ไม่เป็นความเรียง ทั้งที่เป็นทางการ และไม่เป็นทางการที่มีตัวเชื่อมข้อความ (Discourse Markers)

5. มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางภาษา และชีวิตความเป็นอยู่ของเจ้าของภาษา ตามบริบทของข้อความที่พบในแต่ละระดับชั้น

6. มีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศ สืบค้นข้อมูลความรู้ในสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ที่เรียนตามความสนใจและตามระดับชั้น

7. ฝึกฝนการใช้ภาษาต่างประเทศทั้งในและนอกโรงเรียน เพื่อการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง หาความเพลิดเพลินและเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ

สาระ

สาระที่เป็นองค์ความรู้ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐานการเรียนรู้การศึกษาระดับพื้นฐาน

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐานที่ ค 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่านจากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐานที่ ค 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

มาตรฐานที่ ค 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐานที่ ค 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐานที่ ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษา และวัฒนธรรม
ของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐานที่ ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐานที่ ค 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา
ชุมชน และสังคม

มาตรฐานที่ ค 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อ
การประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้น

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

มาตรฐาน ค 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่าน
จากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ค 1.1.1 เข้าใจภาษาท่าทาง น้ำเสียง ความรู้สึกของผู้พูด รวมทั้งเข้าใจคำตั้ง
คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบายที่พบในสื่อจริง

มาตรฐาน ค 1.1.2 อ่านออกเสียงบทอ่านได้ถูกต้องตามหลักการอ่านออกเสียงและ
เหมาะสมกับเนื้อหาที่อ่าน

มาตรฐาน ค 1.1.3 เข้าใจและตีความสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง ในรูปแบบต่าง ๆ โดยถ่ายโอน
เป็นข้อความที่ใช้ถ้อยคำของตนเองหรือถ่ายโอนข้อความที่เป็นสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง

มาตรฐาน ค 1.1.4 เข้าใจ ตีความ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อความ ข้อมูลและ
ข่าวสาร จากสื่อ สิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์เกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ในความสนใจ
ในชีวิตประจำวัน

มาตรฐาน ค 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร
แสดงความรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสมเพื่อการเรียนรู้
ตลอดชีวิต

มาตรฐาน ค 1.2.1 ใช้ภาษาตามมารยาททางสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล
และสามารถดำเนินการสื่อสารอย่างต่อเนื่อง โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้
ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐาน ค 1.2.2 ใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการของตน เสนอความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้อื่นและวางแผนในการเรียน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา

มาตรฐาน ค 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียน และสื่อสารข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์ มีประสิทธิภาพ และมีสุนทรียภาพ

มาตรฐาน ค 1.3.1 นำเสนอข้อมูลเรื่องราวสั้น ๆ หรือกิจวัตรประจำวัน ประสบการณ์ รวมทั้งเหตุการณ์ทั่วไป

มาตรฐาน ค 1.3.2 นำเสนอความคิดรวบยอด เกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวหรือ เหตุการณ์ต่าง ๆ

มาตรฐาน ค 1.3.3 นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นและสังคมโลก ได้อย่างสร้างสรรค์

มาตรฐาน ค 1.3.4 นำเสนอบทเพลง บทละครสั้น เหตุการณ์ บทกวี หรือข้อมูลจากสื่อ ประเภทต่าง ๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

มาตรฐาน ค 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

มาตรฐาน ค 2.1.1 ใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อสารได้เหมาะสมกับระดับบุคคล และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

มาตรฐาน ค 2.1.2 รู้ที่มาและเหตุผลของงานประเพณี วันสำคัญของชาติ ศาสนา และวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

มาตรฐาน ค 2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทยและนำมาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

มาตรฐาน ค 2.2.1 เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาต่างประเทศกับภาษาไทย ในเรื่องคำ วลี สำนวน ประโยคและข้อความที่ซับซ้อนและนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

มาตรฐาน ค 2.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา และนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม

มาตรฐาน ค 2.2.3 เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ การเข้าสู่สังคมและอาชีพ

มาตรฐาน ค 2.2.4 เห็นคุณค่า และเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม ตามความสนใจ

มาตรฐาน ค 2.2.5 ตระหนักในคุณค่าของภาษาและวัฒนธรรมที่เรียนและนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมมาประยุกต์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชน และสังคม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

มาตรฐาน ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

มาตรฐาน ค 3.1.1 เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

มาตรฐาน ค 3.1.2 ใช้ภาษาต่างประเทศในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ ด้วยวิธีการที่หลากหลาย

สาระที่ 4 ภาษาความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

มาตรฐาน ค 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ทั้งในสถานศึกษา ชุมชน และสังคม

มาตรฐาน ค 4.1.1 ใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาและชุมชน ด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย

มาตรฐาน ค 4.1.2 ใช้ภาษาต่างประเทศสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ กับบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน

มาตรฐาน ค 4.2 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ การศึกษาต่อการประกอบอาชีพ การสร้างความร่วมมือ และการอยู่ร่วมกันในสังคม

มาตรฐาน ค 4.2.1 ใช้ภาษาต่างประเทศเพื่อสื่อสารในการทำงาน และสมัครงานในสถานการณ์จำลองหรือสถานการณ์จริง

มาตรฐาน ค 4.2.2 ใช้ภาษาต่างประเทศในการปฏิบัติงานร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข โดยรู้จักควบคุมตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น แสดงความคิดเห็นของตนเองอย่างเหมาะสม และเจรจาโน้มน้าว ต่อรองอย่างมีเหตุผล

มาตรฐาน ค 4.2.3 ใช้ภาษาต่างประเทศเฉพาะด้านเพื่อการสื่อสาร การจัดการด้านการเรียน การศึกษาต่อและ/หรือด้านอาชีพ

มาตรฐาน ค 4.2.4 ใช้ภาษาต่างประเทศเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ ข้อมูลข่าวสารของชุมชนท้องถิ่น หรือประเทศชาติในการส่งเสริมหรือสร้างความร่วมมือในสังคม

จากมาตรฐานการเรียนรู้ดังกล่าว สรุปเป็นกรอบมโนทัศน์ (Concept) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ได้ดังนี้ (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 4)

ภาพที่ 1 กรอบมโนทัศน์กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ

สาระการเรียนรู้แกนกลางระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวังและสาระการเรียนรู้รายปี

สาระที่ 1 ภาษาเพื่อการสื่อสาร

ตารางที่ 1 มาตรฐาน ต 1.1 เข้าใจกระบวนการฟังและการอ่าน สามารถตีความเรื่องที่ฟังและอ่าน จากสื่อประเภทต่าง ๆ และนำความรู้มาใช้อย่างมีวิจารณญาณ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. เข้าใจภาษาท่าทาง น้ำเสียง ความรู้สึกของผู้พูด รวมทั้งเข้าใจ คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบายที่พบในสื่อจริง	- ภาษาท่าทาง น้ำเสียง ความรู้สึกของผู้พูด - คำสั่ง คำขอร้อง คำแนะนำ คำอธิบายที่พบในสื่อจริง
2. อ่านออกเสียงบทอ่าน ได้ถูกต้องตามหลักการ อ่านออกเสียงและเหมาะสมกับเนื้อหาที่อ่าน	- บทอ่านประเภทต่าง ๆ ที่มีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้น - หลักการอ่านออกเสียง
3. เข้าใจและตีความสื่อที่ไม่ใช่ความเรียง (Non-Text Information) ในรูปแบบต่าง ๆ โดยถ่ายโอนเป็นข้อความที่ใช้ถ้อยคำของตนเอง	- สื่อที่ไม่ใช่ความเรียง - ข้อความ
4. เข้าใจ ตีความ และแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับ ข้อความ ข้อมูลและข่าวสารจากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือ สื่ออิเล็กทรอนิกส์	- ข้อความ ข้อมูลและข่าวสาร จากสื่อสิ่งพิมพ์ หรือสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในชีวิตประจำวัน

ตารางที่ 2 มาตรฐานที่ ค 1.2 มีทักษะในการสื่อสารทางภาษา แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารและ
แสดงความรู้สึกรู้สึกและความคิดเห็น โดยใช้เทคโนโลยีและการจัดการที่เหมาะสม
เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. ใช้ภาษาตามมารยาททางสังคม เพื่อสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสามารถดำเนินการสื่อสารอย่างต่อเนื่องโดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา	- ภาษาใช้สื่อสารตามมารยาทสังคม - ภาษาในการสื่อสาร โดยใช้เทคโนโลยี
2. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความคิดเห็น แสดงความต้องการของคนเสนอความช่วยเหลือและบริการแก่ผู้อื่นและวางแผนในการเรียน โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ในแหล่งการเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษาจากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะในการวางแผนการเรียน	- ภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็นความต้องการ - ภาษาที่ใช้ในการเสนอความช่วยเหลือและบริการ - ภาษาที่ใช้วางแผนในการเรียน
4. ใช้ภาษาเพื่อแสดงความรู้สึกรู้สึกของตนเองเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคตโดยใช้ประโยชน์จากสื่อการเรียนทางภาษาและผลจากการฝึกทักษะต่าง ๆ	- ภาษาที่ใช้แสดงความรู้สึกรู้สึกเกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันในอดีต ปัจจุบันและอนาคต

ตารางที่ 3 มาตรฐาน ต 1.3 เข้าใจกระบวนการพูด การเขียนและสื่อสาร ข้อมูล ความคิดรวบยอด และความคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ได้อย่างสร้างสรรค์มีประสิทธิภาพและมีสุนทรียภาพ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. นำเสนอข้อมูลเรื่องราวสั้น ๆ หรือกิจวัตรประจำวัน ประสบการณ์และเหตุการณ์ทั่วไป	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอข้อมูล เรื่องราว กิจวัตรประจำวัน เหตุการณ์ ประสบการณ์
2. นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ	- ภาษาที่ใช้นำเสนอความคิดรวบยอดเกี่ยวกับประสบการณ์ส่วนตัวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ
3. นำเสนอความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นและสังคมได้อย่างสร้างสรรค์	- ภาษาที่ใช้แสดงความคิดเห็นที่มีต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ ในท้องถิ่นและสังคม
4. นำเสนอบทเพลง บทกวี บทละครสั้น เหตุการณ์หรือข้อมูลจากสื่อประเภทต่าง ๆ ตามความสนใจด้วยความสนุกสนาน	- ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอบทเพลง บทละครสั้น ๆ เหตุการณ์ตามความสนใจ

สาระที่ 2 ภาษาและวัฒนธรรม

ตารางที่ 4 มาตรฐาน ต 2.1 เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสมกับกาลเทศะ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. ใช้ภาษาและท่าทางในการสื่อสารได้เหมาะสมกับระดับบุคคลและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	- ภาษาและท่าทาง ภาษาที่ใช้ในการสื่อสาร
2. รู้ที่มาและเหตุผลของงานประเพณี วันสำคัญของชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา	- งานประเพณี วันสำคัญของชาติ ศาสนาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษา

ตารางที่ 5 มาตรฐาน ค.2.2 เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างภาษาและวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับภาษาและวัฒนธรรมไทย และนำมาใช้ได้อย่างมีวิจารณญาณ

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. เข้าใจความแตกต่างระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาไทยในเรื่องคำ วลี สำนวน ประโยค และข้อความและนำไปใช้อย่างถูกต้องและเหมาะสม	- คำ วลี สำนวน ประโยค ข้อความ
2. เข้าใจความเหมือนและความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรมของเจ้าของภาษากับของไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและนำไปใช้ได้อย่างเหมาะสม	- วัฒนธรรมของเจ้าของภาษาและวัฒนธรรมไทยที่มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษา
3. เห็นประโยชน์ของการรู้ภาษาอังกฤษ ในการแสวงหาความรู้ การเข้าสู่สังคมและอาชีพ	- ภาษาที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ การเข้าสู่สังคมและอาชีพ
4. เห็นคุณค่าและเข้าร่วมกิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรมตามความสนใจ	- กิจกรรมทางภาษาและวัฒนธรรม
5. ตระหนักในคุณค่าของภาษา และวัฒนธรรมที่เรียนและนำความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับภาษาและวัฒนธรรมมาประยุกต์ในการพัฒนาตนเอง ครอบครัว ชุมชนและสังคม	- ภาษาและวัฒนธรรม

สาระที่ 3 ภาษากับความสัมพันธ์กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น

ตารางที่ 6 มาตรฐาน ค 3.1 ใช้ภาษาต่างประเทศในการเชื่อมโยงความรู้กับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น และเป็นพื้นฐานในการพัฒนาและเปิดโลกทัศน์ของตน

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. เข้าใจและถ่ายทอดเนื้อหาสาระภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย	- เนื้อหาสาระที่เป็นภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
2. ใช้ภาษาอังกฤษในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นด้วยวิธีการที่หลากหลาย	- ภาษาในการแสวงหาความรู้ที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ

สาระที่ 4 ภาษากับความสัมพันธ์กับชุมชนและโลก

ตารางที่ 7 มาตรฐาน ค 4.1 สามารถใช้ภาษาต่างประเทศตามสถานการณ์ต่าง ๆ ในสถานศึกษา ชุมชนและสังคม

ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง	สาระการเรียนรู้
1. ใช้ภาษาอังกฤษตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษา และชุมชนด้วยวิธีการและรูปแบบที่หลากหลาย	- ภาษตามสถานการณ์ต่าง ๆ ภายในสถานศึกษาและชุมชน
2. ใช้ภาษาอังกฤษสื่อสารในรูปแบบต่าง ๆ กับบุคคลภายในสถานศึกษาและชุมชน	

กระบวนการเรียนรู้

ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ผู้สอนจำเป็นต้องรู้ความแตกต่างระหว่างเทคนิคการสอน วิธีสอน และแนวคิด ทฤษฎี ซึ่งเป็นที่มาของวิธีสอนแบบต่าง ๆ เพื่อจะได้เข้าใจถึงความสัมพันธ์ของคำทั้งสามตามระดับชั้น วิธีสอนบางวิธีเป็นที่นิยมใช้กันอยู่นาน บางวิธีถูกนำมาใช้เพียงช่วงเวลาหนึ่ง แล้วก็เสื่อมความนิยมไป แต่มีสาเหตุมาจากการเปลี่ยนแปลงด้านแนวคิด ทฤษฎีการเรียนรู้ด้านจิตวิทยา ด้านภาษาศาสตร์ และด้านการศึกษา

แนวทางในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ได้รับอิทธิพลจากแนวคิดในยุคสมัยต่าง ๆ ของนักปรัชญา นักจิตวิทยา และนักภาษาศาสตร์ ซึ่งเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทาง ที่ได้พัฒนาไปหลายรูปแบบตามยุคสมัยจนถึงแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร ที่มีลักษณะเด่นชัด คือ เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Learner-Centered)

การจัดการเรียนการสอนภาษาตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร มุ่งเน้นกระบวนการเรียนรู้ที่มีการฝึกปฏิบัติ มีการนำภาษาไปใช้ได้จริงตามหน้าที่ของภาษาในการสื่อความหมาย โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การใช้ภาษาสื่อสารในชีวิตจริง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ภาษาได้เหมาะสมกับสภาพสังคม ดังนั้นการจัดกระบวนการเรียนรู้ จะมุ่งให้ผู้เรียนมีโอกาสนำภาษาไปใช้ให้มาก และให้มีทักษะในการแสวงหาความรู้จากแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ที่มีอยู่หลากหลายในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้สอนจึงควรเลือกใช้กลยุทธ์การเรียนรู้ต่าง ๆ (Learning Strategies) ที่เหมาะสมกับวัย และระดับชั้นของผู้เรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีลีลาการเรียนรู้ (Learning Styles) เป็นของตนเอง กลยุทธ์การเรียนรู้ต่าง ๆ ได้แก่ กลยุทธ์ในการสื่อสาร ทักษะการจำ ทักษะการถาม การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดเชิงสร้างสรรค์ การประเมินตนเอง การวางแผนจัดการเรียนรู้ของตนเอง การใช้วิธีเรียนแบบต่าง ๆ การทำงานร่วมกับผู้อื่น ฯลฯ ได้เหมาะสมกับตนเองตามระดับชั้น

ในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศ ยังไม่สามารถสรุปได้ว่า วิธีสอนใดเป็นวิธีที่ดีที่สุดและสมบูรณ์แบบที่สุด เพราะแต่ละวิธีต่างก็มีจุดดีและจุดด้อย ดังนั้น ผู้สอนจึงจำเป็นต้องศึกษาวิวัฒนาการของทฤษฎีการเรียนรู้ และวิธีสอน เพื่อเป็นพื้นฐานในการตัดสินใจ เข้าใจเหตุผล และมองเห็นความจำเป็นในการที่จะต้องปรับเปลี่ยน และประยุกต์วิธีสอนของตน เพื่อสามารถเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับผู้เรียน และจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษาในแต่ละระดับชั้นทำให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามความแตกต่างระหว่างบุคคลและเกิดศักยภาพสูงสุดตามความสามารถของแต่ละคน

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการใช้ภาษาและกระบวนการเรียนรู้ โดยมีเนื้อหาทักษะทางภาษา และทักษะการเรียนรู้ วิธีการสอนเป็นการเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนมีส่วนร่วมและได้รับการฝึกฝน การวัดและประเมินผลตามสภาพจริงและใช้วิธีการที่หลากหลาย

แนวการจัดการเรียนรู้เพื่อการสื่อสาร มีเป้าหมายเพื่อฝึกทักษะการสื่อสารทั้ง 4 ด้าน โดยมีเนื้อหาด้านภาษาในชีวิตประจำวัน การเรียนที่มีความหมาย ทักษะสัมพันธ์ วิธีสอนคือ ภาษาเพื่อการสื่อสาร การวัดและประเมินผลที่ทักษะการสื่อสาร ที่เน้นทั้งความคล่องแคล่วและความถูกต้อง เป็นการจัดการเรียนการสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญของตัวผู้เรียน

แนวการจัดการเรียนรู้เพื่อวัตถุประสงค์เฉพาะด้าน เป็นการสอนโดยใช้ภาษาเป็นเครื่องมือเพื่อรับความรู้ศาสตร์อื่น ๆ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ ผู้เรียนมีแรงจูงใจ มีปัจจัยภายนอกที่บังคับให้เรียน เป้าหมายคือทักษะและเนื้อหาวิชาชีพเฉพาะด้าน เนื้อหาด้านวิชาการและวิชาชีพเฉพาะด้าน วิธีสอนคือภาษาเพื่อการสื่อสาร การเรียนรู้ที่ภาระงานเป็นหลัก การวัดและประเมินที่เนื้อหาและทักษะเฉพาะด้าน

แนวการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ เป็นการเรียนรู้ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนใช้วิธีการตั้งคำถาม และกระบวนการแก้ปัญหา มาเป็นตัวแทนกระบวนการแสวงหาความรู้และทักษะ โดยไม่ยึดติดในโครงสร้างของสาขาวิชาต่าง ๆ ทางด้านวิชาการเพื่อประโยชน์ในการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เป้าหมายเพื่อเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนเข้ากับชีวิตจริงและการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง โดยมีเนื้อหาคือความรู้และทักษะวิชาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง วิธีสอนเป็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงความรู้และทักษะจากวิชาต่าง ๆ มาใช้ในการแก้ปัญหา การวัดและประเมินผลโดยพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของผู้เรียน การปฏิบัติงานกลุ่ม และผลการเรียนรู้

แนวการจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ เป็นการสอนที่แบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มย่อย ๆ ส่งเสริมผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเพื่อให้ตนเองและสมาชิกทุกคนในกลุ่มประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนด ให้ผู้เรียนมีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกัน ในลักษณะเป็นประชาธิปไตยและมีกรช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เป้าหมายเพื่อส่งเสริมทักษะการสื่อสารและทักษะสังคม โดยเป็นอิสระจากเนื้อหา วิธีสอนเป็นการเน้นกระบวนการกลุ่มและโครงสร้าง ลำดับวิธีการในรูปแบบต่าง ๆ การวัดและประเมินผลโดยการประเมินตนเอง ประเมินเพื่อนร่วมงาน

แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นเนื้อหา เป็นการสอนภาษาที่นำเนื้อหาสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ มาบูรณาการกับจุดหมายของการสอนภาษา ผู้เรียนใช้ภาษาเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้และในขณะเดียวกันก็พัฒนาการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารไปด้วย เป้าหมายคือภาษาเพื่อการสื่อสาร และเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ มีเนื้อหาโดยเชื่อมโยงกับวิชาอื่น ๆ ในหลักสูตร วิธีสอนโดยบูรณาการทักษะทางภาษาทั้ง 4 ด้าน การวัดและประเมินผลโดยทักษะทางภาษาและเนื้อหาวิชา

แนวการจัดการเรียนรู้แบบองค์รวม เป็นการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดการเรียนรู้แบบองค์รวม โดยไม่แยกภาษาเป็นส่วน ๆ และไม่เน้นเฉพาะทักษะใดทักษะหนึ่ง เป้าหมายเพื่อบูรณาการทักษะทางภาษากับบริบทสาระการเรียนรู้อื่น และการพัฒนาองค์รวม โดยเนื้อหาสาระที่มีความหมายกับผู้เรียน วิธีสอนโดยให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมวางแผนและการปฏิสัมพันธ์ การวัดและประเมินผลพิจารณาจากการมีส่วนร่วมของผู้เรียนและผลการเรียนรู้

แนวการจัดการเรียนรู้จากการทำโครงการ เป็นวิธีการสอนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งจัดอยู่ในแนวการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การทำโครงการต้องเริ่มจาก

ผู้เรียนเป็นผู้คิด ลงมือปฏิบัติ หาทางแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วจัดทำรายงาน วิธีการดำเนินงานและเสนอผลงาน เป้าหมายของการเรียนรู้จากการทำโครงการงาน เป้าหมายเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การเชื่อมโยงองค์ความรู้กับชีวิตจริง เนื้อหาคือกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานการณ์จริง วิธีแสวงหาความรู้ และการรวบรวมอย่างเป็นระบบ สอนโดยการลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ และงานศึกษาค้นคว้าที่ทำร่วมกัน วัดและประเมินผลโดยพิจารณาการวางแผนการทำงาน ความรับผิดชอบ ผลสำเร็จของงาน

แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นภาระงาน เป็นการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ภาระงานเป็นหลัก มีการวิเคราะห์แล้วจัดเป็นหน่วยใหญ่ ๆ ไว้ตามความสามารถของผู้เรียน โดยยึดผู้เรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดองค์ประกอบต่าง ๆ ของหลักสูตรด้วย เป้าหมายคือการลงมือปฏิบัติภาระงานที่ได้รับมอบหมายให้เสร็จสมบูรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ มุ่งฝึกเนื้อหาหรือทักษะทางภาษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่คาดหวัง สอนโดยวิธีสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร วัดและประเมินผลจากความสามารถทางภาษา ความสำเร็จของภาระงานที่ปฏิบัติและการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้

แนวการจัดการเรียนรู้โดยการสร้างองค์ความรู้ เป็นทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้และการเรียนรู้ ที่มีพื้นฐานมาจากจิตวิทยา ปรัชญา และมานุษยวิทยา เชื่อว่าผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง อาศัยประสบการณ์เดิมที่มีอยู่ โยงความรู้เดิมกับความรู้ใหม่เข้าด้วยกัน เป้าหมายเพื่อการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน โดยมีเนื้อหาความรู้ต่าง ๆ ที่หลากหลายรอบตัว วิธีสอนใช้กลยุทธ์และกลวิธีหลากหลาย เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น วัดและประเมินผลจากงานที่มอบหมายให้ทำตามความแตกต่างของผู้เรียน

สื่อการเรียนการสอน

ปัจจุบันสื่อหรืออุปกรณ์เข้ามามีบทบาทอย่างมากในการสอนภาษาอังกฤษของครู เนื่องจากแนวการสอนที่มุ่งเน้นให้นักเรียนสามารถใช้ภาษาในการสื่อสาร ครูซึ่งเคยเป็นศูนย์กลางของการเรียน จึงถูกลดบทบาทลง เปลี่ยนมาให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนแทน นักเรียนจึงมีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติจริงด้วยตนเอง มีโอกาสร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางภาษา เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองสิ่งหนึ่งที่จะเป็นตัวกลางให้ครูถ่ายทอดความรู้ เจตคติและทักษะไปยังผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ คือสื่อการสอน

สื่อการสอนมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอย่างมากทั้งต่อตัวผู้สอนและผู้เรียนเพราะ สื่อการสอนคือศูนย์รวมความสนใจของผู้เรียน ช่วยให้บริการของการเรียนการสอนสนุกสนาน มีชีวิตชีวา นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นที่จะติดตามบทเรียน ครูสามารถใช้สื่อนำเข้าสู่บทเรียน สอนเนื้อหา สรุปและทบทวนบทเรียนได้เป็นอย่างดี สื่อการสอนยังช่วยครูประหยัดเวลาและแรงงานในการอธิบาย ช่วยนักเรียนให้เข้าใจบทเรียนได้รวดเร็ว ถูกต้องและจำได้แม่นยำยิ่งขึ้น นักเรียนจะได้รับประสบการณ์เพิ่มขึ้นหลาย ๆ อย่าง จากการได้เห็น ได้ฟัง ได้สัมผัสและได้แสดงออก (กระทรวงศึกษาธิการ, 2539, หน้า 11)

สื่อการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ที่ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์ เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางภาษาได้นั้นมีอยู่ในที่ต่าง ๆ รอบตัวผู้เรียน ตั้งแต่ตัวบุคคล หนังสือ เอกสาร สื่อจริงสื่อเทคโนโลยี สถานที่ต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา

สื่อการเรียนการสอนมีลักษณะดังนี้

1. ส่งเสริมผลการเรียนที่คาดหวัง
2. ช่วยให้ผู้เรียนได้เชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิต
3. ได้รับการพัฒนาให้เหมาะสมกับวัย
4. ส่งเสริมการทำกิจกรรมและแนวทางการประยุกต์ใช้ในการเรียน
5. ตรงกับลีลาการเรียนและความจำเป็นของผู้เรียน
6. ส่งเสริมกลยุทธ์การวัดและการประเมินผล
7. กระตุ้นให้ผู้เรียนเข้าถึงเทคโนโลยี (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 241-242)

แหล่งการเรียนรู้

บทบาทหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งของครูผู้สอน คือ การรู้จักแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ เพื่อสามารถแนะนำผู้เรียนให้ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ ในการศึกษาค้นคว้าฝึกฝนทักษะทางภาษาเพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียนได้ด้วยตนเอง แหล่งการเรียนรู้ที่ผู้เรียนสามารถใช้ประโยชน์เพื่อเพิ่มพูนทักษะทางภาษาของตนได้นั้น มีอยู่ในที่ต่าง ๆ รอบตัวผู้เรียน นับตั้งแต่ผู้คน สถานที่ต่าง ๆ ทั้งที่อยู่ใกล้ตัวผู้เรียนและไกลออกไป ซึ่งอาจจำแนกได้ ดังนี้

1. ครูผู้สอน เพื่อร่วมชั้นเรียน พ่อ-แม่ ผู้ปกครอง
2. ห้องสมุด โรงเรียน ห้องสมุดมหาวิทยาลัย
3. ศูนย์การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Access Learning Centre) ซึ่งเป็นที่ฝึกภาษา
 อนุเคราะห์ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถตนเองในการใช้ภาษาอังกฤษ และสนอง
 ความต้องการของผู้เรียนที่มีความสามารถทางภาษาแตกต่าง โดยเลือกใช้สื่อต่าง ๆ ที่จัด ๆ ไว้ให้
 ตามความสนใจ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร ซีดีรอม อินเทอร์เน็ต เป็นต้น
4. รายการวิทยุ โทรทัศน์ ภาษาอังกฤษ หรือรายการจากต่างประเทศ เช่น BBC, VOA หรือรายการเคเบิลทีวี หรือดาวเทียม เช่น CNN, Discovery, National Geographic ฯลฯ
5. สถานที่ทำการต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ เอกชน หรือรัฐวิสาหกิจ เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย โรงแรมต่าง ๆ กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคาร ห้างร้าน บริษัท ร้านหนังสือ ศูนย์หนังสือ ฯลฯ
6. สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ชาวต่างประเทศสนใจเข้าไปเยี่ยมชมเป็นประจำ เช่น วัด พิพิธภัณฑ์ โบราณสถาน วนอุทยานแห่งชาติ สวนพฤกษศาสตร์

7. สถานทูตประเทศต่าง ๆ ประจำประเทศไทย องค์การระหว่างประเทศ เช่น UNESCO, UNICEF ฯลฯ และสถาบันสอนภาษา เช่น British Council, A.U.A ELCE ฯลฯ

8. การเดินทางไปศึกษาภาษาต่างประเทศ ในประเทศนั้น ๆ ในช่วงปิดภาคฤดูร้อน
การวัดและประเมินผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

หลักการสำคัญในการประเมินผลที่พึงพิจารณา คือ การประเมินผลควรมีลักษณะเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เน้นคุณลักษณะและความสามารถของผู้เรียนเป็นภาพรวม ผลการประเมินต้องชี้ให้เห็นผลการปรับปรุงการสอนของครูผู้สอน และความสำเร็จของผู้เรียน ตามเป้าหมายหลักสูตร บ่งบอกถึงความสามารถในการนำความรู้และทักษะไปใช้ในชีวิตจริงได้ ทั้งยังส่งเสริมให้ผู้เรียน ได้แสดงความสามารถที่หลากหลาย ไม่แยกเด็ดขาดจากการเรียนการสอน เป็นการให้ข้อมูลที่ทำให้ผู้เรียนแต่ละคนรู้จักตนเองและมองเห็นแนวทางที่จะปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น โดยเน้นความร่วมมือของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการให้ข้อมูล ตรวจสอบและทบทวนซึ่งกันและกัน เน้นที่การวัดกระบวนการ (Process) เท่า ๆ กับการวัดผลผลิต (Product) ของกระบวนการ เน้นการวัดที่สะท้อนให้เห็นถึงการใช้ความคิดพิจารณาไตร่ตรองรวมทั้งการใช้เหตุผลและการแก้ปัญหา

จากกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เปลี่ยนแปลง ภาระงานด้านการประเมินผลการเรียน ระบบการวัดและประเมินผล ที่สถานศึกษาจะต้องดำเนินการ จึงต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วยเพื่อให้เกิดความสอดคล้องกัน การประเมินผลตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงเน้นไปที่การวัดและการประเมินผล ที่จะนำไปสู่การชี้ให้เห็นสภาพที่แท้จริงของผู้เรียน และสภาพจริงของการเรียนการสอน จากพฤติกรรมที่ผู้เรียน ได้แสดงออก (Student Performance) สะท้อนให้เห็นความสามารถอย่างหลากหลายในการพัฒนาคนที่ชัดเจน สอดคล้องกับสมรรถภาพที่มีในตนเอง และจากการลงมือปฏิบัติจริง ซึ่งชี้ให้เห็นวิธีการตัดสินใจและการแก้ปัญหาด้วยตนเอง การใช้กิจกรรมการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) จะช่วยให้ค้นพบได้ว่าผู้เรียนเรียนรู้เรื่องต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด นอกจากกระบวนการวัดและประเมินผลจะปรับเปลี่ยนแล้ว ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมินจะต้องปรับเปลี่ยนไปจากเดิมซึ่งมีเพียงครูผู้สอน เป็นบุคคลหลายกลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอน ผู้เรียน ซึ่งทำหน้าที่ทั้งประเมินตนเอง และประเมินเพื่อน (ในกลุ่ม) ผู้ปกครอง เป็นต้น ทั้งนี้ ผู้เกี่ยวข้องควรมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายวิธีการและเกณฑ์ต่าง ๆ ในการประเมินด้วย

ส่วนลักษณะภาษาที่นำมาประเมิน ควรเป็นภาษาที่ใช้ในสถานการณ์การสื่อสารตามสภาพจริง คือ เป็นข้อความสมบูรณ์ในตัวเอง เป็นภาษาที่เจ้าของภาษาใช้ มีความเป็นธรรมชาติอยู่ในบริบท ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงความสามารถและประสบการณ์ของผู้เรียนด้วย การประเมินความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร ควรประเมินความสามารถในการสื่อความหมายจริง ๆ ไม่ควรแยกการใช้ภาษาออกจากสถานการณ์ และควรวัดให้ครอบคลุมองค์ประกอบทางภาษา อันประกอบด้วยความรู้

เรื่องเสียง คำศัพท์ โครงสร้าง การใช้ภาษาในสถานการณ์ และกลวิธีในการสื่อสาร แนวการประเมิน
เช่นนี้ช่วยเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงระหว่างหลักสูตร การสอนและการประเมิน

การวัดและการผลประเมินผลในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ปฏิบัติตาม
หลักการและแนวทางการจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544
เน้นการวัดและการประเมินผลในชั้นเรียนซึ่งเป็นการประเมินตามสภาพที่แท้จริง (Authentic
Evaluation) ของผู้เรียน และสภาพจริงของการเรียนการสอนจากพฤติกรรมที่ผู้เรียนได้แสดงออก
(Student Performance) สะท้อนให้เห็นความสามารถที่หลากหลายและสอดคล้องกับสมรรถภาพ
ที่แท้จริงจากการลงมือปฏิบัติจริง ตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง กระบวนการพัฒนาการ
ประเมินมุ่งประเมินทั้งกระบวนการ (Process) ผลการปฏิบัติหรือผลงาน (Product) การออกแบบ
การประเมินในชั้นเรียนครอบคลุมการประเมินพัฒนาการ การประเมินกระบวนการเรียนรู้ และ
การประเมินผลสัมฤทธิ์และประเมินอย่างต่อเนื่อง ทั้งด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ และคุณธรรม
จริยธรรม (กรมวิชาการ, 2546, หน้า 243-244) โดยมีเกณฑ์การประเมินตามระเบียบการประเมิน
ผลการเรียน 8 ระดับ ดังนี้

ตารางที่ 8 เกณฑ์การประเมินตามระเบียบการประเมินผลการเรียน 8 ระดับ

ระดับผลการเรียน	ความหมาย	ช่วงคะแนนเป็นร้อยละ
4.0	ผลการเรียนดีเยี่ยม	80-100
3.5	ผลการเรียนดีมาก	75-79
3.0	ผลการเรียนดี	70-74
2.5	ผลการเรียนค่อนข้างดี	65-69
2.0	ผลการเรียนน่าพอใจ	60-64
1.5	ผลการเรียนพอใช้	55-59
1.0	ผลการเรียนผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ	50-54
0	ผลการเรียนต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ	0-49

การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน

มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบความก้าวหน้าของผู้เรียนด้านความรู้ ทักษะกระบวนการ
คุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์ อันเป็นผลเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตาม
มาตรฐานการเรียนรู้ที่กำหนดไว้ของแต่ละรายวิชา ดังนั้นการประเมินความสามารถในการใช้ภาษา
จึงต้องเน้นวิธีการและเครื่องมือวัดที่หลากหลายเน้นการปฏิบัติให้สอดคล้องและเหมาะสมกับสาระ

การเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน และสามารถดำเนินการอย่างต่อเนื่องควบคู่กับการจัดการเรียนรู้ของผู้เรียน เช่น การวัดภาคปฏิบัติ การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจผลงาน การบันทึกพฤติกรรม เพิ่มประสบการณ์ ฯลฯ ทั้งนี้วิธีการและเครื่องมือวัดที่เลือกใช้ต้องสอดคล้องกับเนื้อหาหรือทักษะที่ต้องการวัดด้วย

ผลการประเมินในระดับชั้นเรียน ทำให้ผู้เรียนได้ทราบระดับความก้าวหน้าและความสำเร็จของตน สามารถนำผลไปพัฒนาปรับปรุงการเรียนรู้และควบคุมการเรียนรู้ของตนเอง ทำให้ครูผู้สอนได้รู้ถึงความสามารถและเข้าใจความต้องการของผู้เรียนเป็นรายบุคคล ตลอดจนมองเห็นภาพความเปลี่ยนแปลงของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง สามารถช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันทั่วถึง และนำมาจัดกลุ่มผู้เรียนได้ รวมทั้งใช้ประเมินผลการจัดกิจกรรมของตนเอง ทำให้ผู้ปกครองได้ทราบระดับความสำเร็จของผู้เรียน สามารถให้การสนับสนุนส่งเสริม เพื่อพัฒนาผู้เรียนได้

แนวคิดพื้นฐานของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

การเรียนการสอนภาษา ต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน และต้องมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการต่าง ๆ มากมาย ทฤษฎีและวิธีการได้แก่ การศึกษาถึงความต่อเนื่องตามลำดับของเนื้อหา หน้าที่ของภาษา ความหลากหลายของภาษา วัฒนธรรมและการวิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ที่มีต่อกัน ทำให้เกิดความหลากหลายของแนวคิดขึ้น ก่อให้เกิดวิธีสอนที่แตกต่างกันออกไป ครูผู้สอนควรจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีสอนของตนให้เข้าใจ คำที่เป็นพื้นฐานสำคัญในการสอนภาษานั้น แอนโทนี (Anthony, 1972 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 19) ได้เสนอคำ 3 คำ คือ แนวคิด (Approach) วิธีสอน (Method) และกลวิธีสอน (Technique) ซึ่งคำ 3 คำนี้มีความสัมพันธ์กัน คือ กลวิธีสอนช่วยให้วิธีสอนบรรลุผล วิธีสอนต้องสอดคล้องกับแนวคิดที่ผู้สอนยึดถือ

แนวคิด (Approach) หมายถึง ทฤษฎี หลักการหรือความเชื่อต่าง ๆ เกี่ยวกับธรรมชาติของภาษา แนวคิดเป็นพื้นฐานที่สำคัญที่ช่วยให้ผู้สอนปฏิบัติต่อผู้เรียนได้อย่างถูกต้องเหมาะสม และชี้ให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผลของผู้เรียนที่คาดหวังไว้ได้ วิธีสอน (Method) หมายถึง แผนรวมของกระบวนการในการนำเสนอเนื้อหาของการเรียนการสอน ซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวคิดที่ได้เลือกไว้แล้ว แผนรวมประกอบด้วย จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะของการเรียนการสอนเกณฑ์การคัดเลือกและจัดลำดับเนื้อหา รูปแบบของการนำเสนอเนื้อหา บทบาทของผู้สอน บทบาทของผู้เรียนและวัสดุสารประกอบการเรียนการสอน กลวิธีการสอน (Technique) หมายถึง กลวิธีและกิจกรรมต่าง ๆ ที่ใช้ควบคู่ไปกับวิธีสอนแต่ละวิธี หรือควบคู่ไปกับกระบวนการ กลวิธีที่ใช้จะต้องสอดคล้องกลมกลืนกับวิธีสอนและแนวคิดที่เลือกไว้

สรุปได้ว่า การเรียนการสอนภาษาเป็นกระบวนการของความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และการสอนต้องมีพื้นฐานอยู่บนทฤษฎีและวิธีการ ครูผู้สอนต้องจัดระเบียบความคิดเกี่ยวกับแนวคิดและวิธีสอนให้เข้าใจ ในการสอนภาษานั้นแนวคิด วิธีสอนและกลวิธีการสอนจะมีความสัมพันธ์กัน

สื่อการเรียนการสอนที่นำมาใช้ในการเรียนภาษาอังกฤษนั้นถือเป็นกลวิธีหนึ่ง หลักการหรือกฎเกณฑ์ถือเป็นแนวคิด และแผนงานที่นำไปปฏิบัติจริงถือเป็นวิธีสอน ซึ่งทั้ง 3 สิ่งมีความสัมพันธ์กัน ถ้าผู้สอนเข้าใจความหมายและความสัมพันธ์ของคำทั้ง 3 คำนี้ จะช่วยให้สอนภาษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและบรรลุผลตามแนวคิดหรือทฤษฎีที่เลือกไว้ แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา ช่วยสร้างความคิดที่เป็นระบบ ช่วยให้ทราบถึงการวิเคราะห์ สังเคราะห์ หรือกรอบในการพัฒนามโนทัศน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา แบ่งเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับการสอน และแนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาที่สองที่ได้รับความสนใจกันมาก คือ แนวคิดของ คราเชน (Krashen, 1987 อ้างถึงใน สมิตรา อังวัฒนากุล, 2540, หน้า 22) ได้กล่าวถึงสมมติฐานในการเรียนรู้ภาษาที่สองไว้ ดังนี้

1. สมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนและการรู้ภาษา (The Acquisition Learning Hypothesis) กระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สอง มีอยู่ 2 แบบ คือ การรู้ภาษา (Language Acquisition) เป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาที่คล้ายคลึงหรือเหมือนกันกับการเรียนรู้ภาษาที่ 1 ซึ่งการเรียนรู้ผู้เรียนมักไม่รู้ตัวว่าได้เรียนกฎเกณฑ์ของภาษา เพราะไม่มีการเน้นเรื่องกฎเกณฑ์ ผู้เรียนจะรู้สึกได้ถึงความถูกต้องของภาษา การเรียนรู้แบบนี้มีลักษณะเป็นธรรมชาติ และไม่เป็นทางการ (Informal) และการเรียนภาษา (Language Learning) เป็นวิธีการเรียนรู้ภาษาที่ 2 อย่างรู้ตัว (Conscious) เรียนรู้กฎเกณฑ์ของภาษาเป็นหลัก ผู้เรียนสามารถอธิบายกฎเกณฑ์ของภาษาได้ กระบวนการเรียนวิธีนี้ ไม่มีการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเหมือนในชีวิตประจำวัน เป็นการเรียนรู้อย่างเป็นทางการ (Formal)
2. สมมติฐานเกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ (The Natural Order Hypothesis) การเรียนรู้ภาษาเป็นไปอย่างมีขั้นตอน ผู้เรียนจะเรียนรู้โครงสร้างบางอย่างก่อน โครงสร้างอื่น
3. สมมติฐานเกี่ยวกับกลไกทดสอบทางภาษา (The Monitor Hypothesis) การรู้ภาษา (Acquisition) และการเรียนภาษา (Learning) นำไปใช้ประโยชน์ต่างกัน การรู้ภาษาทำให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาเพื่อการสื่อสาร ส่วนการเรียนภาษามีประโยชน์ในการใช้ตรวจสอบความถูกต้อง

ของภาษา ในชีวิตประจำวันการเรียนรู้ภาษา เป็นการเรียนกฎเกณฑ์ของภาษา นำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่มากนัก การใช้ความรู้เพื่อตรวจสอบแก้ไขความถูกต้องของภาษา ต้องมีเงื่อนไข คือ ต้องมีเวลาเพียงพอ ต้องมุ่งความสนใจไปที่รูปแบบของภาษา และต้องมีความรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา

4. สมมติฐานเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา (The Input Hypothesis) ปัจจัยหนึ่งที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ข้อมูลทางภาษาที่ผู้เรียนมารดเข้าใจได้ หรือที่เรียกว่า Comprehensible Input ข้อมูลได้มาจากการฟังหรือการอ่าน แต่ต้องเป็นสิ่งที่ผู้เรียนสามารถเข้าใจได้ ต้องมีความหมายในเนื้อหาไม่ใช่เป็นเพียงกฎเกณฑ์หรือ โครงสร้างของภาษาและต้องเป็นข้อมูลที่น่าสนใจและเกี่ยวข้องกับผู้เรียน

5. สมมติฐานเกี่ยวกับความแตกต่างด้านจิตใจ (The Affective Filter Hypothesis) ปัจจัยที่สำคัญมากอีกประการหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง คือ ปัจจัยด้านเจตคติ ซึ่งเป็นสิ่งที่จะช่วยส่งเสริมหรือขัดขวางการเรียนรู้ภาษาของผู้เรียนได้

อาจสรุปได้ว่าแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษา มีสมมติฐานในการเรียนรู้ภาษาที่สอง 5 ประการ คือ สมมติฐานเกี่ยวกับการเรียนและการรู้ภาษา เกี่ยวกับขั้นตอนในการเรียนรู้ภาษาตามธรรมชาติ เกี่ยวกับกลไกทดสอบทางภาษาเกี่ยวกับการรับรู้ข้อมูลทางภาษา และเกี่ยวกับความแตกต่างด้านจิตใจ ซึ่งสมมติฐานทั้ง 5 ประการนี้อาจเป็นส่วนประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ภาษาที่สอง

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา

แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษา มีดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแบบการรู้ภาษา คราเชน และเทอร์เรล (Krashen & Terrel, 1986 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒณกุล, 2540, หน้า 25) ได้เสนอแนวคิดทางการสอนภาษาแบบธรรมชาติ ดังนี้

1.1 แนวการสอนแบบธรรมชาติ เป็นวิธีการสอนที่เลียนแบบการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็ก ต้องจัดประสบการณ์ที่จะสอนให้เด็กได้พบและคุ้นเคยกับภาษาที่ตนเรียนมากที่สุด เน้นเรื่องคำศัพท์มาก ส่วนไวยากรณ์ที่เรียนเป็นแบบคำจำกัดความและกฎเกณฑ์ และเนื้อเรื่องยึดเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเป็นเกณฑ์

1.2 แนวการสอนแบบธรรมชาติ ไม่พูดภาษาของผู้เรียน จะใช้วิธีการออกท่าทาง กิริยา และวิธีพูดซ้ำ ๆ และวิธีแลกเปลี่ยนคำถามคำตอบเพื่อให้ถ้อยคำของครูเป็นที่เข้าใจและใช้เลียนแบบได้ซึ่งอาจใช้ได้ผลดีกับเด็กเล็ก ๆ

1.3 แนวการสอนแบบธรรมชาติ เน้นภาษาพูดเป็นหลักสำคัญมากกว่าทักษะอื่น ๆ ไม่ยึดความคิดที่ว่าทุกภาษามีแบบโครงสร้างของตนเอง ไม่ใส่ใจการเปรียบเทียบภาษาที่สอนกับภาษาของผู้เรียน

สรุปได้ว่า การสอนแบบธรรมชาติเป็นการจัดประสบการณ์ให้เด็กพบและคุ้นเคยกับภาษาที่เรียนมากที่สุด ไม่พูดภาษาของตนเอง การเรียนใช้วิธีการออกทำทาง เน้นภาษาพูดมากกว่าทักษะอื่น เป็นการเรียนที่ผู้เรียนได้เรียนภาษาและสามารถใช้ภาษาได้อย่างอัตโนมัติ

2. แนวคิดทางการสอนตามแบบการเรียนรู้ภาษา เป็นการเรียนการสอนในห้องเรียนเป็นแนวคิดพื้นฐานของแนวคิดทางการสอนตามแบบการเรียนรู้ภาษาเสียก่อน ได้แก่

2.1 แนวคิดทางด้านจิตวิทยา แบ่งออกเป็น 2 กลุ่มใหญ่ ๆ คือ

2.1.1 ทฤษฎีสิ่งเร้าและการตอบสนอง เน้นว่าการเรียนรู้เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งเร้า และการตอบสนอง และเมื่อได้รับการเสริมแรง จากการตอบสนองที่ถูกต้องจะเพิ่มการเรียนรู้ให้เกิดขึ้น นักจิตวิทยาที่สำคัญ ได้แก่ อี แอล ธอมด์ไค์ (Thorndike) ไอ พี พาฟลอฟ (I. P. Pavlov) และบี เอฟ สกินเนอร์ (B. F. Skinner)

2.1.2 ทฤษฎีความคิดความเข้าใจ เน้นความคิดที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการของการค้นพบและเข้าใจความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ การเรียนรู้เกิดจากการมองเห็นความสัมพันธ์ของปัญหา จนเกิดความเข้าใจ การเรียนรู้นี้อาศัยกระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียน นักจิตวิทยา ได้แก่ อี จี โทลแมน (E. G. Tolman) คับบลิว โคห์เลอร์ (W. Kohler)

2.2 แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ อิทธิพลของนักภาษาศาสตร์ต่อการเรียนการสอนภาษา ได้แก่

2.2.1 กลุ่มที่เน้นโครงสร้าง เน้นว่า ภาษาเป็นสิ่งที่วิเคราะห์ได้ ภาษาคือภาษาพูด ไม่ใช่ภาษาเขียน การวิเคราะห์ควรดูจากสิ่งที่เจ้าของภาษาพูด ภาษาแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน

2.2.2 กลุ่มไวยากรณ์ปริวรรต ให้ความคิดว่า ภาษาเป็นเรื่องของกฎเกณฑ์ การวิเคราะห์ไวยากรณ์ของประโยคทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับโครงสร้างลึกและ โครงสร้างผิว โครงสร้างผิว คือ ประโยคหรือคำที่เราได้ยินหรืออ่าน โครงสร้างลึก คือ ความหมายของประโยคที่เราได้ยินหรืออ่าน คนมีความสามารถที่จะเข้าใจภาษาและสามารถจะแสดงออกมา

2.2.3 กลุ่มภาษาศาสตร์สังคม นำโดย ไฮม์ส (Hymes, n.d. อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 28) กล่าวว่า การแสดงออกทางภาษาเป็นความสามารถในการนำภาษาไปใช้ การแสดงออกทางภาษานั้นยังมีความสัมพันธ์ระหว่างการแสดงออกจริงและกฎเกณฑ์ที่แอบแฝงอยู่ในการแสดงออกนั้น ซึ่ง ไฮม์ส ถือว่าเป็นสิ่งที่แอบแฝงอยู่ในความสามารถทางภาษา (Linguistic Competence) ด้วย ความสามารถทางภาษาที่สำคัญที่สุด คือ ความสามารถที่จะพูด หรือเข้าใจคำพูดที่ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ แต่มีความเหมาะสมกับสภาพการณ์ที่คำพูดเหล่านั้นถูกนำมาใช้

2.3 แนวคิดทางด้านมนุษยวิทยา คาร์ล โรเจอร์ส (Carl Rogers, n.d. อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 29) เห็นว่า ผู้ที่จะเรียนรู้ภาษาได้ดีนั้นต้องเป็นผู้ที่คิดแสดงความรู้สึก หรือ

แสดงพฤติกรรม โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานด้านสติปัญญา กับความรู้สึกของตนเอง การจัดกิจกรรม การเรียนการสอนต้องคำนึงถึงเนื้อหาที่สัมพันธ์กับความรู้สึก ประสบการณ์ ความจำ ความหวัง ความปรารถนา ความเชื่อ ค่านิยม และความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ

จากแนวคิดทั้ง 3 ด้านดังกล่าวมาแล้ว ทำให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาคังนี้

1. กลุ่มที่เน้นพฤติกรรม หรือการสร้างนิสัย เป็นแนวคิดจากทฤษฎีการเรียนรู้แบบ การกระตุ้นและการตอบสนองและแนวคิดจากทฤษฎีภาษาศาสตร์ กลุ่มนี้เชื่อว่าภาษาเป็นเรื่อง ของนิสัย การเรียนภาษาคือการเลียนเสียง หรือการเลียนแบบ การสอนจึงมุ่งที่จะสร้างนิสัย ให้พูด ภาษาใหม่ได้อย่างคล่องแคล่ว บทเรียนจะจัดเตรียมจากผลการเปรียบเทียบภาษาของตนกับภาษาที่ จะเรียนด้านระบบเสียงและรูปประโยค

2. กลุ่มที่เน้นความรู้ความเข้าใจ เชื่อว่ากระบวนการเรียนภาษาของมนุษย์ ใช้ภาษาเป็น กระบวนการอิสระ ไม่ผูกพันกับสิ่งที่เคยเรียนมา มนุษย์สามารถสร้างประโยคใหม่ได้เรื่อย และ สามารถเข้าใจได้ทันทีโดยไม่ต้องมีการสอน การเรียนภาษาเกิดจากสัญชาตญาณ ที่คิดตัวมาแต่เกิด ผู้ใหญ่เป็นเพียงผู้ป้อนข้อมูลให้แก่เด็ก การเรียนรู้ เด็กจะเป็นผู้กระทำเองโดยอาศัยกลไกตาม ธรรมชาติ นอกจากนี้การสอนตามแนวคิดนี้เชื่อว่าการที่คนเราสามารถพูดภาษาใดภาษาหนึ่ง ได้คล่องแคล่วแล้วนั้น ความสามารถที่จะเข้าใจภาษามีอยู่ในตัวเอง นักจิตวิทยาตามทฤษฎีนี้เน้นว่า การเรียนรู้เป็นเรื่องของแต่ละบุคคล ไม่ใช่อิทธิพลจากสิ่งแวดล้อม การเรียนรู้จะเกิดขึ้น ถ้าได้ให้ ความรู้และจัดระเบียบความรู้ขึ้น ครูต้องยอมรับว่าสติปัญญามีความสำคัญต่อการเรียนรู้ การสอน ภาษาตามแนวคิดนี้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถเช่นเดียวกับเจ้าของภาษา โดยเริ่มให้ผู้เรียนมี ความเข้าใจภาษาและการแสดงออกทางภาษา การเข้าใจกฎเกณฑ์ การเรียนรู้ควรเป็นไปอย่างมี ความหมายและเชื่อมโยงกับความรู้ที่มีอยู่แล้วในการเรียนภาษาของตนเอง

3. กลุ่มเน้นการสื่อสาร หลักการสำคัญของแนวคิดนี้ คือ การเรียนภาษาย่อมมีเป้าหมาย ความสามารถในการใช้ประโยค และความคิดอย่างต่อเนื่องทั้งหมดในขณะที่สื่อสารนั้นมีความสำคัญ กว่าส่วนย่อยๆ ในประโยค กระบวนการของการสื่อสารมีความสำคัญเท่ากับรูปแบบภาษา การเรียนภาษาเน้นการปฏิบัติ และข้อผิดพลาดทางไวยากรณ์ไม่เป็นอุปสรรคที่สำคัญของการสื่อสาร

4. กลุ่มมานุษยวิทยา ยึดแนวความคิดทางมานุษยวิทยา หลักสำคัญคือ จุดประสงค์ การเรียนรู้ภาษามีใช้เพียงแต่จะสื่อสารกับผู้คนเท่านั้น แต่เพื่อที่จะพัฒนาศักยภาพภายในตัวของ ตนเอง และถือว่าภาษาเป็นเครื่องมือของการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม (Social Interaction)

สรุปว่าแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษามีแนวคิดเกี่ยวกับการสอนภาษาตามแบบการรู้ภาษา ซึ่งมีแนวคิดทางการสอนแบบธรรมชาติซึ่งมีจุดเน้นที่การสื่อสารในสถานที่จริง และแนวคิดทาง

การสอนตามแบบการเรียนภาษามีแนวคิดพื้นฐานทางด้านจิตวิทยา แนวคิดทางด้านภาษาศาสตร์ และแนวคิดทางด้านมานุษยวิทยา ซึ่งก่อให้เกิดแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษา คือ กลุ่มที่เน้นพฤติกรรมหรือการสร้างสมนัย กลุ่มที่เน้นความรู้ความเข้าใจ กลุ่มที่เน้นการสื่อสาร และกลุ่มมานุษยวิทยา ซึ่งผู้สอนสามารถนำแนวคิดไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติการเรียนการสอนได้ตามศักยภาพของผู้เรียน

แนวคิดเกี่ยวกับการจัดหลักสูตร

หลักสูตร (Syllabus) เป็นหัวใจสำคัญของการสอน เพราะเป็นตัวกำหนดหรือประมวลความรู้ ประสบการณ์ และกิจกรรมทั้งหลายซึ่งจัดให้กับผู้เรียนตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ จุดมุ่งหมายของการสอนภาษาได้เปลี่ยนจากการเน้นเนื้อหาทาง ไวยากรณ์มาเน้นการปฏิบัติและการสื่อสาร บุคคลสำคัญที่คิดค้นในการจัดเนื้อหาเพื่อเสริมให้จุดมุ่งหมายทางการเรียนบรรลุเป้าหมาย คือ วิลกินส์ (Wilkins, 1976 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 35) ซึ่งถือว่าเป็นผู้ที่ทำให้นักภาษาเห็นความสำคัญของการจัดเนื้อหาในหลักสูตร คำว่าหลักสูตร หมายถึง การกำหนดขอบเขตของเนื้อหาที่จะสอน (Ellis, 1987 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 35) หรือเนื้อหาหลักสูตร การจัดเนื้อหาหลักสูตร แบ่งเป็น 3 ประเภท คือ การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นโครงสร้าง (Structural Syllabus Design) การจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นสถานการณ์ (Situational Syllabus Design) และการจัดเนื้อหาหลักสูตรแบบเน้นหน้าที่ และการสื่อความหมาย (Functional-Notional Syllabus Design)

สรุปว่า หลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหา ประสบการณ์และกิจกรรมที่จะจัดให้กับผู้เรียน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้

วิธีสอนภาษาอังกฤษ

การสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ มีหลายวิธีด้วยกัน บางวิธีเสื่อมความนิยมไป เพราะการเปลี่ยนแปลงแนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ภาษาทั้งทางด้านภาษาศาสตร์ จิตวิทยาและการศึกษา ทำให้แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาเปลี่ยนแปลงไปด้วย ครูผู้สอนควรที่จะศึกษาวิธีสอนแต่ละวิธีให้เข้าใจ เพื่อที่จะสามารถเลือกนำไปใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน และจุดมุ่งหมายของการเรียนการสอนภาษา วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่รู้จักกันและนิยมใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มีดังนี้

1. วิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล (The Grammar-Translation Method) วิธีนี้ไม่ใช่วิธีใหม่ บางทีเรียกว่าวิธีสอนแบบคลาสสิก (Classical Method) เน้นการเรียนรู้ไวยากรณ์และการแปล วิธีสอนแบบนี้ได้นำมาใช้ในการสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้

ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเห็นคุณค่าของบทประพันธ์ภาษาต่างประเทศ และเชื่อว่าการเรียนรู้ไวยากรณ์ของภาษาใหม่ที่เรียน (Target Language) จะช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจไวยากรณ์ของภาษาตนเองมากขึ้น ช่วยให้พูดและเขียนภาษาของตนเองได้ดีขึ้นด้วย การฝึกฝน การใช้ภาษาต่างประเทศจะนำไปสู่การพัฒนาความคิดและสติปัญญา ซึ่งเป็นประโยชน์แก่ผู้เรียนด้วย

แนวคิดพื้นฐานของวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปลนี้ อิงแนวคิดที่ว่าภาษามีกฎเกณฑ์ มีระบบและระเบียบ การเรียนภาษาคือการเรียนรู้ระบบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ของภาษา ถ้าผู้เรียนได้รู้กฎไวยากรณ์และความหมายของคำศัพท์แล้วจะสามารถเข้าใจข้อความต่าง ๆ ในภาษาที่เรียนได้ และสามารถใชภาษานั้นได้อย่างถูกต้อง

ลักษณะสำคัญของวิธีนี้ คือมีจุดประสงค์ให้ผู้เรียนสามารถอ่านวรรณกรรมภาษาต่างประเทศได้ ผู้เรียนจะได้เรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา การเรียนรู้รูปแบบของภาษาเป็นสิ่งจำเป็น ถ้าผู้เรียนเรียนรู้กฎไวยากรณ์ และคำศัพท์ของภาษาที่กำลังศึกษาและสามารถแปลเป็นภาษาของตนได้ จัดได้ว่าเป็นผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนภาษา วิธีสอนแบบนี้จึงเน้นทักษะการอ่านและการเขียน ผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการเรียนการสอนในชั้นเรียน เป็นผู้ควบคุมชั้นและให้ความรู้แก่ผู้เรียน การเรียนการสอนจะใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ ความสามารถของผู้เรียนดูจากความเร็วและความถูกต้องแม่นยำในการทำแบบฝึกหัด

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน การเรียนการสอนประกอบด้วยบทเรียนและแบบฝึกหัด ผู้สอนมักจะดำเนินการเรียนการสอนตามขั้นตอน คือ สอนคำศัพท์ โดยบอกคำแปลและให้ตัวอย่างประโยคที่มีคำศัพท์นั้นอยู่ สอนโครงสร้าง อธิบายกฎไวยากรณ์ ผู้เรียนทำแบบฝึกหัด สอนอ่าน ผู้เรียนอ่านแล้วให้คำแปลเนื้อเรื่องที่อ่านจนเข้าใจ ผู้สอนจะให้ตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และตรวจคำตอบว่าถูกต้องหรือไม่ ขั้นสุดท้ายจะประเมินผลการเรียนโดยทำการอ่าน ทำแบบฝึกหัดเพิ่มเติมหรือให้ท่องจำชนิดคำ หรือแปลข้อความภาษาต่างประเทศให้เป็นภาษาของตนเอง หรือแปลภาษาตนเองเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียน

กลวิธีที่ใช้ในการเรียนการสอนแบบไวยากรณ์และแปล อาจใช้กับการแปลบทประพันธ์ โดยให้ผู้เรียนแปลเนื้อเรื่องที่อ่าน ซึ่งเนื้อเรื่องที่อ่านอาจคัดมาจากบทความซึ่งมีคำศัพท์และโครงสร้างไวยากรณ์ที่ต้องการเน้นไว้ท้ายบท ก่อนแปลต้องทำความเข้าใจความหมายที่แท้จริงของสำนวนก่อน กลวิธีการตอบคำถามเกี่ยวกับความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน ให้ผู้เรียนตอบคำถามเป็นภาษาต่างประเทศที่เรียน ซึ่งลักษณะคำถามอาจเป็นคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านโดยตรง หรืออ้างอิงความเข้าใจตามเนื้อเรื่องที่อ่าน กลวิธีการหาคำตรงกันข้ามและคำที่มีความหมายเหมือนกัน โดยให้ผู้เรียนให้คำจำกัดความของคำศัพท์ตามเนื้อเรื่อง และให้ทำแบบฝึกหัดเกี่ยวกับคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน กลวิธีการเติมคำในช่องว่างโดยการให้นักเรียนเติมคำศัพท์ หรือกฎไวยากรณ์

บางอย่าง กลวิธีการท่องจำ นักเรียนท่องจำกลุ่มคำศัพท์ จากกฎไวยากรณ์และรูปแบบการใช้ที่ถูกต้อง กลวิธีการประยุกต์ใช้กฎโดยสรุป กฎไวยากรณ์จะปรากฏอยู่ในตัวอย่างเมื่อนักเรียนเข้าใจกฎแล้ว ผู้สอนจะให้นักเรียนฝึกการใช้กฎในตัวอย่างประโยคต่าง ๆ กลวิธีการฝึกแต่งประโยค โดยให้ผู้เรียนสร้างประโยคโดยใช้คำศัพท์ใหม่ กลวิธีการเขียนเรียงความ ผู้สอนให้หัวข้อเป็นภาษาต่างประเทศ แล้วให้ผู้เรียนแต่งเรียงความ

สรุปได้ว่าการสอนแบบไวยากรณ์และแปลนี้มีวัตถุประสงค์ให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่านและเห็นคุณค่าของบทประพันธ์ภาษาต่างประเทศ การเรียนการสอนจะใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่ เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ความรู้ ความเข้าใจคำศัพท์และกฎไวยากรณ์

2. วิธีสอนแบบตรง (The Direct Method) เป็นวิธีสอนภาษาต่างประเทศที่นิยมใช้ปะปนกันอยู่กับวิธีสอนแบบไวยากรณ์และแปล บางที่ใช้วิธีสอนทั้งสองแบบผสมกัน แล้วเรียกว่า “Compromise Method หรือ Oral Method” วิธีการเรียนจะให้เจ้าของภาษาเป็นผู้สอน เน้นทักษะการพูด โดยไม่มีการแปล การเรียนจะเรียนด้วยวิธีเชื่อมโยง โดยตรงกับภาษาที่เรียน ไม่ผ่านกระบวนการแปลเป็นภาษาของผู้เรียน

แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบตรงนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือภาษาพูด การเรียนภาษา คือการให้ผู้เรียนได้สื่อสารด้วยภาษาที่เรียน การเรียนการสอนภาษาควรใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนนั้นตลอดเวลา และสื่อสารราวกับอยู่ในสถานการณ์จริง

ลักษณะสำคัญของวิธีการสอนแบบตรงนี้มีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ บทเรียนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ใช้ภาษาในสถานการณ์ที่เป็นจริง ผู้สอนจะใช้ภาษาต่างประเทศตลอดเวลา ไม่มีการเน้นสอนไวยากรณ์ ไม่บอกกฎไวยากรณ์ เป็นวิธีสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความสามารถที่จะนำภาษาต่างประเทศที่เรียนไปใช้ในสังคมที่พูดภาษาต่างประเทศนั้น เน้นการเรียนรู้วัฒนธรรมของเจ้าของภาษา ผู้สอนและผู้เรียนมีบทบาทร่วมกันในกระบวนการเรียนการสอน

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ด้วยวิธีสอนแบบตรง มีขั้นตอน คือ ผู้เรียนฟังหรืออ่านข้อความในบทเรียน ผู้สอนอธิบายคำศัพท์และสำนวนที่ยาก ผู้สอนฝึกการออกเสียงคำ ผู้สอนถามคำถามเกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านหรือฟังเพื่อช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจเรื่อง ผู้สอนดึงกฎไวยากรณ์จากเรื่องมาฝึกเพิ่มเติม และผู้สอนให้นักเรียนทำแบบฝึกหัด

กลวิธีสอน กลวิธีสอนที่ช่วยให้ประสบความสำเร็จในการสอนแบบตรง คือ การอ่านออกเสียง โดยให้ผู้เรียนผลัดเปลี่ยนกันอ่าน การฝึกหัดตั้งคำถามและตอบ โดยผู้เรียนต้องถามและตอบแบบเต็มประโยคเพื่อจะได้ฝึกทั้งคำศัพท์ใหม่และ โครงสร้างไวยากรณ์ การให้ผู้เรียนได้แก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเอง โดยให้ผู้เรียนแก้ข้อผิดพลาดด้วยการถามคำถาม การฝึกสนทนา เป็นกลวิธีสอน โดยถามคำถามด้วยภาษาต่างประเทศที่เรียน คำถามอาจเป็นเรื่องทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียนเอง โดยเน้น

การใช้โครงสร้างไวยากรณ์ที่เฉพาะเจาะจง จากนั้นผู้เรียนถามคำถามซึ่งกันและกัน กลวิธีการฝึกเติมคำในช่องว่าง ผู้เรียนต้องเข้าใจกฎไวยากรณ์จากตัวอย่างและฝึกในตอนเริ่มต้นของบทเรียนมาแล้ว กลวิธีสอนการวาดแผนภาพ เป็นเทคนิคอีกอย่างหนึ่งในการฝึกการฟัง กลวิธีการเขียนข้อความสั้น ๆ 1 ย่อหน้า ให้ผู้เรียนเขียนเรียงความโดยใช้คำตามแบบของผู้เรียนเอง

อาจสรุปได้ว่าการสอนแบบตรงเป็นวิธีสอนที่ให้เจ้าของภาษาเป็นผู้สอน เน้นทักษะการพูด ไม่มีการแปล จุดประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนใช้ภาษาเพื่อสื่อสารได้ ไม่เน้นสอนไวยากรณ์ ผู้สอนและผู้เรียนมีบทบาทร่วมกันในกระบวนการเรียนการสอน

3. วิธีสอนแบบฟัง-พูด (The Audio-Lingual Method) เป็นแนวคิดใหม่เกี่ยวกับการเรียนภาษาซึ่งมีพื้นฐานจากแนวคิดของนักภาษาศาสตร์เชิงบรรยาย วิธีสอนแบบฟัง-พูดนี้มีชื่อเรียกต่าง ๆ กัน เช่น วิธีสอนแบบภาษาศาสตร์ (Linguistic Method) และ Audio-Lingual Method

แนวคิดพื้นฐาน วิธีสอนแบบนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาคือภาษาพูด การสอนภาษาจึงควรเริ่มจากการฟัง-พูด อันเป็นพื้นฐานไปสู่การอ่านและการเขียน เนื่องจากภาษาแต่ละภาษามีความแตกต่างกัน จึงเป็นปัญหาแก่ผู้เรียน ผู้สอนควรให้ความสนใจเป็นพิเศษ การเรียนรู้จะมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นเมื่อได้รับการยกย่องชมเชยหรือรางวัล เมื่อได้รับการสนับสนุนและเสริมแรงให้ทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดการกระทำได้โดยอัตโนมัติจนเป็นนิสัย

ลักษณะสำคัญของการเรียนการสอนภาษาตามวิธีสอนแบบฟัง-พูดนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนได้โดยผู้เรียนต้องฝึกภาษาที่เรียนนั้นซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นนิสัย ผู้เรียนเป็นผู้ลอกเลียนแบบและปฏิบัติตามผู้สอน วิธีนี้เน้นภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน การเรียนการสอนในห้องเรียนควรใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนไม่ใช่ภาษาแม่ของผู้เรียน การวิเคราะห์ความแตกต่างของภาษา จะทำให้ผู้สอนคาดได้ว่าจุดไหนที่นักเรียนจะประสบความยุ่งยากมากที่สุด วิธีสอนแบบนี้เน้นการใช้อุปกรณ์ประกอบการสอนเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจรวดเร็ว ถูกต้อง ทำให้การเรียนการสอนน่าสนใจไม่น่าเบื่อหน่าย

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ผู้สอนมักจะดำเนินการสอนตามขั้นตอน คือ ให้ผู้เรียนฟังบทสนทนาและพยายามจำบทสนทนา ให้ผู้เรียนทั้งชั้นพูดตามที่ละบรรทัด ผู้สอนนำประโยคที่เป็นปัญหาฝึกเป็นพิเศษ ผู้เรียนฝึกได้ตอบบทสนทนาพร้อมกันทั้งห้อง และผู้เรียนได้ตอบบทสนทนานั้น โดยคิดแปลงให้เข้ากับเหตุการณ์ของผู้เรียนเอง

กลวิธีสอน กลวิธีที่ใช้ในการสอนแบบฟัง-พูด เช่น การท่องจำบทสนทนา ให้นักเรียนและครูสนทนากันหลังจากนักเรียนจำได้แล้วให้สลับกันกับครู การสนทนาแบบฟังพูดนี้รูปแบบของประโยคและกฎไวยากรณ์นั้นจะอยู่ในบทสนทนา กลวิธีการฝึกแบบเพิ่มส่วนของประโยคใช้เมื่อมีปัญหาในการพูดประโยคที่ยาว ผู้สอนจะแบ่งประโยคออกเป็นส่วน ผู้เรียนพูดซ้ำทีละส่วน

กลวิธีการฝึกพูดซ้ำ ผู้เรียนจะฝึกพูดตามผู้สอน โดยพูดให้ได้เหมือนและเร็ว กลวิธีการฝึกแบบลูกโซ่ ซึ่งการฝึกนั้นมาจากการพูดบทสนทนาต่อ ๆ กันทั้งห้องเป็นคน ๆ กลวิธีการใช้คู่เทียบเสียง โดยยกคำคู่หนึ่งซึ่งต่างกันมาเทียบเสียงให้เห็น กลวิธีการเติมบทสนทนา โดยการลบคำที่เลือกไว้ออกจากบทสนทนา ผู้เรียนต้องเติมบทสนทนานั้น โดยเติมคำที่หายไปลงในช่องว่าง กลวิธีการเล่นเกมไวยากรณ์ เน้นการฝึกพูดซ้ำ ๆ กลวิธีสอนการฝึกเปลี่ยนรูปประโยค ผู้สอนให้รูปแบบของประโยคแบบใดแบบหนึ่งแก่ผู้เรียนแล้วให้ผู้เรียนเปลี่ยนเป็นประโยคอื่นบ้าง กลวิธีการฝึกถามตอบ ฝึกให้ผู้เรียนตอบคำถามและต้องตอบอย่างรวดเร็วถึงแม้จะไม่เคยฝึกมาก่อน กลวิธีฝึกแทนคำในช่องว่างเพียงช่องเดียว การฝึกแบบนี้เป็นการช่วยฝึกผู้เรียนในการหาและเติมคำลงในประโยค กลวิธีฝึกแทนคำในช่องว่างหลาย ๆ ที่ ซึ่งคล้ายกับการฝึกแบบแทนคำในช่องว่างเพียงช่องเดียวต่างกันที่ตัวนะที่ให้แต่ละครั้งนั้น ไม่ได้แทนลงในที่เดียวกันเสมอไป ผู้เรียนต้องรู้ว่าตัวนะแต่ละตัวนั้นมีหน้าที่อะไร และควรเติมลงไปไหนในประโยค

สรุปว่า การสอนแบบฟัง-พูดเป็นวิธีสอนที่เกิดจากความสัมพันธ์ของสิ่งเร้าและปฏิกิริยาตอบสนอง เมื่อได้รับการเสริมแรงให้ทำซ้ำ ๆ จนเกิดเป็นนิสัย ซึ่งมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถสื่อสารโดยใช้ภาษาต่างประเทศที่เรียนได้ การเรียนเน้นภาษาที่ใช้พูดในชีวิตประจำวัน การเรียนเน้นอุปกรณ์ประกอบการสอนเพื่อช่วยให้เกิดความเข้าใจรวดเร็ว ไม่เบื่อหน่าย

4. วิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory) การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสนใจวิธีสอนแบบใหม่ตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ โดยได้แนวคิดจากนักจิตวิทยาภาษาศาสตร์ เชื่อว่าการเรียนเรียนรู้ภาษาของคนเรามีความสลับซับซ้อนมากกว่าเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ภายในสมองมนุษย์ หรือเกิดจากความรู้ความเข้าใจและการใช้ความคิดเป็นพื้นฐาน แครร์รอล (Carroll, n.d. อ้างถึงใน สมิตรา วัฒนอังกฤษ, 2540, หน้า 66) กล่าวว่าวิธีนี้เป็นแนวการสอนแบบไวยากรณ์และแปลในโฉมหน้าใหม่ เป็นกระบวนการเรียนเสียงศัพท์ โครงสร้างและการวิเคราะห์ภาษาอย่างมีแบบแผน และให้ความสำคัญต่อความเข้าใจโครงสร้างของภาษา

แนวคิดพื้นฐานของวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจนี้อิงแนวคิดที่ว่าภาษาเป็นระบบที่วิ่งไปตามกฎเกณฑ์ เมื่อผู้เรียนมีความเข้าใจรูปแบบของภาษาและความหมายแล้วจะสามารถใช้ภาษาได้ การเรียนภาษาเป็นกระบวนการภายในสมอง ความสามารถที่จะเรียนรู้ภาษาต้องใช้สติปัญญาของตนเอง

ลักษณะสำคัญตามวิธีการสอนแบบนี้ มีจุดมุ่งหมายที่การพัฒนาความสามารถที่จะเข้าใจภาษาเป็นสำคัญ สิ่งที่น่ามาให้ผู้เรียนเรียนต้องเป็นสิ่งที่มีความหมาย มีการจัดลำดับความยากง่าย เน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้และเข้าใจระบบภาษาให้มากที่สุด ผู้เรียนควรได้รับการฝึกในสิ่งที่ได้เรียนรู้และ

เข้าใจดีแล้ว ผู้สอนต้องคำนึงถึงว่าภาษาคือการสื่อความหมาย การสอนไม่จำเป็นต้องเรียงลำดับ ฟัง พูด อ่านและเขียน ควรหลีกเลี่ยงการเรียนแบบท่องจำ ซึ่งอาจใช้ภาษาของผู้เรียน อุปกรณ์ และการสาธิตช่วยในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเห็นความสัมพันธ์ วิธีสอนแบบนี้คล้ายวิธีสอนแบบ ไวยากรณ์และแปล แตกต่างกันที่จุดมุ่งหมายในการสอน

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ดำเนินการ โดยให้ผู้เรียนอ่านข้อความหรือ บทสนทนาซึ่งมีศัพท์และ โครงสร้างที่ผู้สอนดึงออกมาสอน ให้ผู้เรียนทำแบบฝึก โครงสร้าง ให้ผู้เรียนฝึกสนทนาได้ตอบ และจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ฝึกใช้ภาษาเพิ่มเติม

กลวิธีการสอน ที่ใช้ในการเรียนการสอนตามวิธีสอนแบบนี้ ได้แก่ กลวิธีการเขียนรูป ประโยคใหม่โดยใช้โครงสร้างที่เรียน ไปแล้ว กลวิธีการเรียบเรียงประโยคและข้อความที่ยังไม่ได้ เขียนให้เชื่อมโยงถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ กลวิธีการเขียนอธิบายเหตุการณ์จากภาพ กลวิธี การเตรียมบทสนทนามาพูดหน้าชั้น โดยครูกำหนดสถานการณ์ให้ กลวิธีการเติมคำในช่องว่างใน ประโยค กลวิธีการให้ขยายความหรือตีความหัวข้อข่าว

สรุปว่าวิธีสอนตามทฤษฎีการเรียนรู้แบบความรู้ความเข้าใจ (The Cognitive Code Learning Theory) นี้เป็นการเรียนภาษาเป็นกระบวนการเรียนเชิงศัพท์ โครงสร้างและการวิเคราะห์ ภาษาย่างมีแบบแผน และให้ความสำคัญต่อความเข้าใจ โครงสร้างของภาษา ผู้เรียนต้องใช้ สติปัญญาของตนเอง จุดมุ่งหมายของการเรียนเน้นการพัฒนาความสามารถที่จะเข้าใจภาษา

5. วิธีสอนแบบเงียบ (The Silent Way) การเรียนตามวิธีนี้นั้นเน้นความคิดความเข้าใจ การเรียนภาษาเกิดจากระบวนการทางความคิดในสมองของคน หรือความเข้าใจอันที่จะค้นพบ กฎเกณฑ์ของภาษาที่กำลังเรียนอยู่ ซึ่งการให้ความสำคัญในการรับรู้ของมนุษย์นำไปสู่วิธีสอน แบบที่เน้นความรู้ความเข้าใจ หลักพื้นฐานของวิธีสอนแบบเงียบคือ การสอนควรเป็นรองการเรียน แนวคิดพื้นฐานของวิธีสอนแบบนี้มองแนวคิดที่ว่า การเรียนรู้ภาษาเกิดจากความคิด หรือ พลังสมองของผู้เรียนเอง ผู้สอนควรพูดให้น้อยเพื่อเปิด โอกาสให้ผู้เรียน ได้พูด และใช้ความคิด ความเข้าใจที่จะค้นพบกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ข้อผิดพลาดทางภาษาของผู้เรียนเป็นสิ่งสำคัญ ที่ช่วยให้เกิดการเรียนรู้ ช่วยให้ผู้เรียน ได้พัฒนากฎเกณฑ์ที่ถูกต้องด้วยตนเอง

ลักษณะสำคัญของการสอนโดยวิธีนี้ มีจุดมุ่งหมายเน้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความสามารถที่จะ ใช้ภาษาด้วยตนเอง ผู้เรียนต้องพยายามนำสิ่งที่ตนรู้มาใช้ให้เกิดประ โยชน์และจะต้องจดจ่ออยู่กับ บทเรียนตลอดเวลา ผู้สอนจะใช้ข้อผิดพลาดของผู้เรียนเป็นเครื่องชี้ให้ผู้เรียนทราบว่าตอนใดยังไม่ ถูกต้องและควรแก้ไข ผู้เรียนจะเรียนรู้จากกันและกัน การเรียนด้วยวิธีนี้ไม่มีหลักสูตรเป็นแบบแผน ที่ชัดเจนแน่นอน การประเมินผลอาจสังเกตจากพฤติกรรมของผู้เรียนหรือจากความสามารถของ ผู้เรียนที่ถ่ายโอนสิ่งที่เรียนรู้ไปใช้ในสถานการณ์ใหม่

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน มีขั้นตอนคือ สอนการออกเสียง สระ และ พยัญชนะต่าง ๆ โดยใช้แผนภูมิเสียงและสี สอนกรออกเสียงคำโดยใช้แท่งไม้ สอนรูปประโยคโดยการเอาคำมารวมกัน ฝึกอ่านประโยคที่ผู้เรียนสร้างขึ้น โดยอาศัยแผนภูมิช่วย และฝึกเขียนประโยคที่เรียนมาแล้ว

กลวิธีการสอน มีกลวิธีสอนโดยใช้แผ่นแผนภูมิเสียง-สี ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสร้างการผสมเสียงต่าง ๆ ของภาษาที่กำลังเรียน กลวิธีการนี้ของผู้สอน หรือการสร้างสถานการณ์โดยใช้โครงสร้างหมุนเวียนกันไป ผู้สอนจะพูดเมื่อถึงที่สุดเท่านั้น กลวิธีการช่วยกันแก้ไขข้อผิดพลาด ซึ่งผู้เรียนได้รับการกระตุ้นให้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้สอนคอยให้ความช่วยเหลือ กลวิธีสอนโดยใช้แท่งสี การใช้แท่งสีเพื่อให้ผู้เรียนเห็นการกระทำหรือสถานการณ์ได้ชัดเจนสำหรับการสอนโครงสร้างของภาษา แท่งสีเป็นสิ่งที่ใช้ประโยชน์ได้รอบตัว แท่งสีเป็นตัวแทนของข้อเท็จจริงต่าง ๆ ช่วยให้ผู้เรียนมีความคิดสร้างสรรค์และเกิดการแสดงออกพร้อมกับการเรียนภาษา กลวิธีการสอนโดยลักษณะท่าทีของการแก้ไขข้อผิดพลาดด้วยตนเอง กลวิธีการใช้แผ่นแผนภูมิคำ แผนภูมิ Fidel เพื่อให้ผู้เรียนเรียนคำจากแผนภูมิ และให้ผู้เรียนออกเสียงของภาษารวมกับการสะกดคำ กลวิธีผลสะท้อนกลับทางด้านโครงสร้าง ผู้เรียนสังเกตบทเรียนในแต่ละวันและสิ่งที่ได้เรียนไป และจะต้องรับผิดชอบในการเรียนรู้ด้วยตนเองโดยการรู้คิดและรู้จักควบคุม

สรุปว่า การเรียนการสอนด้วยวิธีสอนแบบเจียบนี้ผู้เรียนจะใช้พลังสมองของตนเองและต้องพยายามนำสิ่งที่ตนรู้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ผู้เรียนมีปฏิริยาต่อกัน ไม่มีหลักสูตรเป็นแบบแผนที่แน่นอน

6. วิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical) วิธีสอนนี้เป็นแนวการสอนภาษาต่างประเทศแบบใหม่ซึ่งเน้นความเข้าใจ (The Comprehension Approach) ซึ่งให้ความสำคัญต่อการฟังเพื่อความเข้าใจที่เริ่มด้วยทักษะฟังก่อน และปฏิบัติตามคำสั่งของผู้สอน ผู้บุกเบิกวิธีการสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางนี้ คือ แอชเชอร์ (Asser, 1969 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 85)

แนวคิดพื้นฐานของวิธีสอนแบบนี้ อิงแนวคิดที่ว่า การสื่อความหมายของภาษาต่างประเทศอาจทำได้โดยการปฏิบัติหรือใช้กริยาอาการประกอบ ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฟังให้เข้าใจก่อนที่จะฝึกให้พูด เรียนรู้ภาษาจากการสังเกตการณ์กระทำของผู้อื่น และจากการฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง การที่ผู้เรียนรู้สึกว่าตนเองประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นเป็นสำคัญ ช่วยให้การเรียนรู้เป็นไปได้อย่างดียิ่งขึ้น

ลักษณะสำคัญของวิธีสอนแบบนี้มีจุดมุ่งหมายที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้มีประสบการณ์สนุกสนานในการเรียนเพื่อการสื่อสารเป็นภาษาต่างประเทศ และกระตุ้นให้ผู้เรียนอยากเรียนรู้

ต่อไปหลังจากเรียนในระดับเริ่มต้นแล้ว ผู้สอนเป็นผู้กำกับพฤติกรรมของผู้เรียนทั้งหมด ผู้เรียนเป็นผู้เลียนแบบการกระทำของผู้สอน เมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะพูด ก็จะเป็นผู้ออกคำสั่งเอง แล้วเรียนอ่านและเขียนต่อไป นอกจากนี้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการสังเกตดูเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ช่วยให้เข้าใจได้ดี ภาษาที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนเน้นที่ภาษาพูด โดยเน้นโครงสร้างทางไวยากรณ์และคำศัพท์มากกว่าด้านอื่น ๆ ผู้สอนอาจจะใช้ภาษาของผู้เรียนอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการเรียนแบบนี้ หลังจากนั้นแทบไม่ต้องใช้ภาษาของผู้เรียนเลย เพราะผู้เรียนจะเข้าใจความหมายได้ชัดเจนจากการแสดงท่าทาง

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ด้วยวิธีนี้ผู้สอนพูดคำสั่งเป็นภาษาต่างประเทศ แล้วปฏิบัติตามคำสั่งนั้นให้ดูเป็นตัวอย่างให้ตัวแทนนักเรียนปฏิบัติตามหลาย ๆ ครั้งโดยไม่ต้องพูดอะไรเลย เมื่อผู้เรียนเข้าใจคำสั่งที่สอนไปแล้ว ผู้สอนจะเริ่มคำสั่งใหม่ให้ผู้เรียนที่เป็นตัวแทนปฏิบัติตามไปพร้อมกับผู้สอน และฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง และพร้อมกันทั้งชั้น ผู้สอนออกคำสั่งให้ผู้เรียนที่เป็นตัวแทนปฏิบัติตามคำสั่งโดยผู้สอนไม่ได้แสดงท่าทางให้ดูเป็นตัวอย่าง ซึ่งเป็นคำสั่งที่ไม่เคยฝึกมาก่อน ผู้สอนเขียนคำสั่งบนกระดานดำ ผู้สอนปฏิบัติตามคำสั่งนั้น ๆ ให้ผู้เรียนดูด้วย ผู้เรียนจดประโยคไว้

กลวิธีการสอน มีกลวิธีใช้คำสั่งเพื่อกำกับพฤติกรรม การใช้คำสั่งเป็นเทคนิคการสอนที่สำคัญ ซึ่งทำให้ผู้เรียนต้องปฏิบัติ ผู้สอนต้องวางแผนการสอนล่วงหน้าว่าในการเรียนแต่ละครั้งจะใช้คำสั่งใด และเรียงลำดับคำสั่งให้ต่างกันในแต่ละครั้ง เพื่อไม่ให้ผู้เรียนใช้วิธีจำลำดับการปฏิบัติเพียงอย่างเดียว กลวิธีการสลับบทบาทของผู้สอนและผู้เรียน ผู้เรียนเป็นผู้ออกคำสั่งแก่ผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นให้ปฏิบัติตามคำสั่ง กลวิธีการปฏิบัติตามคำสั่งที่ต่อเนื่องกันเป็นลำดับ หรือเรียกว่า Action Sequence เป็นการนำกิจกรรมประจำวันมาแบ่งเป็นขั้นตอนตามลำดับก่อนหลัง เพื่อใช้บอกคำสั่งให้ผู้เรียนปฏิบัติตามได้

สรุปว่าวิธีสอนแบบการตอบสนองด้วยท่าทางนี้เป็นแนวการสอนที่เน้นความเข้าใจให้ความสำคัญต่อการฟัง การเรียนรู้จะเริ่มด้วยทักษะการฟังก่อน เน้นให้ผู้เรียนสนุกสนานกับการเรียนเพื่อใช้สื่อสารเป็นภาษาต่างประเทศ ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติพร้อมกับผู้สอน

7. วิธีสอนแบบชักชวน (Suggestopedia) วิธีนี้พัฒนาขึ้นโดย จอร์จ โลซานอฟ (Georgi Lozanov, 1975 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 91) เป็นวิธีสอนที่เน้นการโน้มน้าวจิตใจของผู้เรียนให้กำจัดความรู้สึกว่าตนเองจะไม่ประสบความสำเร็จ และช่วยให้ผู้เรียนได้นำพลังสมองของตนออกมาใช้ในการเรียนให้เกิดผลอย่างเต็มที่

แนวคิดพื้นฐานของวิธีนี้ อิงแนวคิดที่ว่าสมองของมนุษย์นั้นเปี่ยมด้วยพลัง แต่ถูกนำมาใช้เพียงเล็กน้อย ผู้สอนควรโน้มน้าวให้ผู้เรียนได้ใช้พลังสมองของตนอย่างเต็มที่ โดยจัดความกลัว

และข้อห้ามต่าง ๆ อันเป็นอุปสรรคในการเรียนภาษา ผู้เรียนควรเรียนด้วยความสนุกสนาน ไม่ตึงเครียด จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็วและมีประสิทธิภาพ

ลักษณะสำคัญของวิธีการสอนแบบนี้ มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนเรียนภาษาที่ใช้สื่อสารในชีวิตประจำวัน ผู้สอนเป็นผู้ที่เรียนให้ความไว้วางใจ การเรียนการสอนควรทำให้ผู้เรียนไม่กังวล เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยไม่ตั้งใจ การเรียนผู้สอนจะใช้บทสนทนาเป็นสื่อในการเรียน โดยผู้สอนจะใช้บทสนทนาที่มีคำแปลเป็นภาษาของผู้เรียน รวมทั้งไวยากรณ์และคำศัพท์ วิธีสอนแบบนี้เป็นการโน้มน้าวจิตใจให้ผู้เรียนรู้สึกสบาย ไม่มีการบังคับ การที่ผู้เรียนอยู่เฉย ๆ นั้นเป็นการใช้พลังสมองที่มีอยู่และสร้างการจดจำอย่างมีประสิทธิภาพ

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน มีขั้นตอนคือ ผู้สอนนำเข้าสู่บทเรียนโดยการทักทาย และชักชวนให้ผู้เรียนเลือกชื่อใหม่เป็นภาษาต่างประเทศ ผู้สอนอ่านบทสนทนาที่ต้องการสอนให้ผู้เรียนฟัง อธิบายสิ่งที่ผู้เรียนไม่เข้าใจ ผู้สอนอ่านอีกครั้ง โดยอ่านนำและผู้เรียนอ่านตาม โดยมีระดับเสียงและน้ำเสียงเหมือนเจ้าของภาษา ผู้สอนอ่านให้ฟังอีกครั้ง ผู้เรียนนั่งฟัง ผู้สอนจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนฝึกเพื่อเสริมเนื้อหาจากบทสนทนา

กลวิธีสอน มีกลวิธีการจัดห้องเรียน ผู้สอนควรเตรียมบรรยากาศที่ไม่ตึงเครียดและสะดวกสบายให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ กลวิธีการเรียนจากสภาพแวดล้อม การเรียนแบบนี้มีแนวคิดที่ว่าคนเราจะรับรู้ได้มากขึ้นจากสภาพแวดล้อมมากกว่าสิ่งที่เราตั้งใจเรียน โดยตรง กลวิธีการชักชวนให้อยากเรียน เป็นวิธีที่ผู้สอนจะเตรียมปัจจัยในการเรียนเพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถเอาชนะอุปสรรคของการเรียน กระตุ้นจิตสำนึกของผู้เรียน กลวิธีการสร้างมโนภาพ เป็นวิธีการช่วยผ่อนคลายผู้เรียน ผู้สอนอาจใช้วิธีนี้เพื่อให้ความคิดสร้างสรรค์ก่อนที่ผู้เรียนจะใช้ภาษาไม่ว่าจะเป็นการเขียน กลวิธีการเลือกลักษณะประจำตัวใหม่ เป็นวิธีที่ผู้เรียนเลือกชื่อใหม่จากภาษาที่ตนเรียนและเลือกอาชีพใหม่ด้วย ผู้เรียนมีโอกาสดที่จะพัฒนาชีวิตประวัติใหม่ของตน กลวิธีการแสดงบทบาทสมมติ เป็นวิธีที่ผู้เรียนต้องแสดงบทบาทเป็นคนอื่น โดยใช้ภาษาที่ผู้เรียนกำลังเรียนอยู่ กลวิธีการใช้เพลงประกอบวิธีนี้จะใช้หลังจากที่ผู้สอนได้แนะนำเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับบทสนทนา และได้ทำให้ผู้เรียนสนใจ ไวยากรณ์ที่มีในบทสนทนาแล้ว กลวิธีการใช้กิจกรรมต่าง ๆ เป็นวิธีที่เป็นส่วนประกอบที่สำคัญของการเรียนการสอนภายในห้องเรียน

อาจสรุปได้ว่าวิธีการสอนแบบชักชวนนี้เป็นการโน้มน้าวจิตใจของผู้เรียนให้กำจัดความรู้สึกว่าตนจะไม่ประสบความสำเร็จ และช่วยให้ผู้เรียนได้นำพลังสมองของตนออกมาใช้ ผู้เรียนควรเรียนด้วยความสนุกสนาน ไม่ควรกังวล ขณะเรียนผู้เรียนกำลังใช้พลังสมองที่มีอยู่และสร้างการจดจำ

8. วิธีสอนแบบกลุ่มสัมพันธ์ (Community Language Learning) เป็นวิธีสอนที่ผู้สอนต้องมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างปฏิริยาตอบโต้ทางกายของผู้เรียน รวมทั้งปฏิริยาตอบโต้เพื่อป้องกันตัวตามสัญชาตญาณและความต้องการในการเรียน ผู้ริเริ่มแนวคิดนี้ คือ เอ เคอร์รัน (1960 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 99) ซึ่งเชื่อว่า การขจัดความกลัวของผู้เรียนได้ก็คือผู้สอนต้องเป็นผู้ให้คำปรึกษาทางภาษา คือ เข้าใจถึงสิ่งที่ผู้เรียนกำลังเผชิญในขณะที่พยายามเข้าถึงภาษาอื่น

แนวคิดพื้นฐานของวิธีสอนแบบนี้ คือ วิธีนี้ยึดผู้เรียนเป็นหลัก เน้นการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนรู้สึกว่าเป็นส่วนหนึ่งของกลุ่ม ผู้เรียนร่วมกันทำกิจกรรมและกำหนดความต้องการในการเรียน ผู้สอนทำหน้าที่เสมือนเป็นที่ปรึกษาด้านภาษา เป็นผู้ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการคิด ชักชวนให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมภายในกลุ่ม

ลักษณะสำคัญของการเรียนด้วยวิธีนี้คือมีจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ผู้เรียนใช้ภาษาที่เรียนติดต่อสื่อสารได้และยังต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของตนเอง เพื่อเพิ่มความรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ บทบาทของผู้สอนจึงเป็นผู้ให้คำปรึกษา ผู้สอนต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนแสดงออกถึงสิ่งที่ต้องการจะพูด โดยใช้ภาษาของตนเอง นอกจากนี้ผู้สอนและผู้เรียนมีปะทะสัมพันธ์ต่อกันอยู่ตลอดเวลา การประเมินผลการเรียนส่วนใหญ่จะเป็นการทดสอบแบบบูรณาการ โดยผู้เรียนประเมินตนเอง จากการเรียนและความก้าวหน้าในการเรียนของตน

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ขั้นตอนในการสอนตามวิธีนี้มีดังนี้ คือ ให้ผู้เรียนนั่งกันเป็นวงกลม มีไมโครโฟนและเครื่องบันทึกเสียงอยู่ตรงกลาง เพื่อบันทึกสิ่งที่ผู้เรียนจะสนทนา ผู้เรียนใช้ภาษาแม่ที่ตนถนัด ผู้สอนถ่ายทอดคำพูดนั้นโดยแปลออกมาเป็นภาษาเป้าหมายที่ต้องการสอน ผู้สอนเป็นผู้สังเกต และเข้าใจผู้เรียนด้วย ผู้เรียนจะสนทนากันในกลุ่มไปเรื่อย ๆ เมื่อหมดเวลาที่กำหนดให้สนทนา ผู้เรียนฟังเทป เพื่อผู้เรียนจะได้รู้ว่าสิ่งที่ตนพูดไปนั้นเป็นอย่างไร ผู้สอนอธิบายคำศัพท์ต่าง ๆ และรูปประโยคให้ผู้เรียนฟัง หลังจากนั้นแบ่งผู้เรียนเป็นกลุ่มย่อย ๆ ช่วยกันสร้างประโยค โดยอาศัยคำศัพท์จากบทสนทนา และให้พูดคุยเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับ

กลวิธีสอน กลวิธีสอนที่ใช้กับการเรียนการสอนแบบนี้มีการอัดเทปการสนทนาของผู้เรียน ซึ่งเป็นเทคนิคให้โอกาสในการเรียนรู้แบบกลุ่มสัมพันธ์เกิดขึ้น ผู้เรียนเลือกว่าจะพูดอะไร และพูดเมื่อไร ผู้เรียนอยู่ในสภาพที่พร้อมที่จะรับผิดชอบในสิ่งที่ตนต้องการ กลวิธีการถอดบทสนทนาเป็นภาษาเขียน ซึ่งถอดบทสนทนาที่อัดเทปไว้ ผู้เรียนแต่ละคนจะได้รับโอกาสในการแปลประโยคของตน และผู้สอนจะเขียนคำแปลไว้ได้ภาษาที่เรียน ผู้เรียนลอกบทสนทนาซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานในกิจกรรมต่อไป กลวิธีการติตรองถึงประสบการณ์ ผู้สอนใช้เวลาระหว่างหรือ

หลังกิจกรรมหลายๆ อย่างเพื่อให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการได้คิดใคร่ครวญว่าเขาารู้สึกอย่างไรต่อประสบการณ์การเรียนรู้ภาษาในฐานะที่เป็นผู้เรียนและความสัมพันธ์ระหว่างเขากับผู้เรียนคนอื่น กลวิธีงานกลุ่มเล็ก เป็นการแบ่งกลุ่มผู้เรียนออกเป็นกลุ่มเล็กแล้วให้สร้างประโยคใหม่โดยใช้คำจากบทสนทนาและให้กลุ่มอื่นดูประโยคที่ตนสร้าง

สรุปได้ว่า วิธีสอนภาษาแบบนี้ผู้สอนต้องมีความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างปฏิริยาตอบโต้ทางกายของผู้เรียน ควรจัดความกลัวของผู้เรียนผู้สอนทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษาด้านภาษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มและมีอิสระในการคิด จุดหมายของการเรียนต้องการให้ผู้เรียนใช้ภาษาติดต่อสื่อสารได้

9. วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสาร (The Communicative Approach) วิธีนี้มีความเชื่อว่าภาษาไม่ได้เป็นเพียงระบบไวยากรณ์ที่ประกอบด้วยเสียง ศัพท์ โครงสร้าง แต่ภาษาคือระบบที่ใช้ในการสื่อสารหรือสื่อความหมาย ดังนั้น จึงควรสอนให้ผู้เรียนสามารถนำภาษาไปใช้ในการสื่อสาร หรือสื่อความหมายได้ การสื่อสารนั้นต้องใช้ภาษาเป็นสื่อเพื่อทำหน้าที่ต่างๆ ให้เหมาะสมตามสภาพสังคมด้วย

แนวคิดพื้นฐานของวิธีสอนแบบนี้มีพื้นฐานจากแนวคิดที่ว่าภาษาคือ เครื่องมือในการสื่อสาร และเป้าหมายของการสอนภาษาคือเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการสื่อสาร ซึ่งเคลโฮมส์ ให้ความหมายว่าเป็นความสามารถในการใช้ภาษาหรือตีความภาษาได้ถูกต้องเหมาะสมเมื่อมีการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ในสังคม (สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2540, หน้า 108) การสอนให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสื่อสารต้องสอน ความรู้ความสามารถทางด้านภาษาหรือไวยากรณ์ ความสามารถทางภาษาศาสตร์สังคม ความสามารถในการใช้ความสัมพันธ์ของข้อความ และความสามารถในการใช้กลวิธีในการสื่อความหมาย

ลักษณะสำคัญของวิธีสอนตามแนวการสอนเพื่อการสื่อสารนี้มีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมายได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การเรียนการสอนเน้นที่การพัฒนาความสามารถของผู้เรียนในการใช้ภาษา (Use) ความคล่องแคล่วในการใช้ภาษา (Fluency) ความถูกต้องของภาษา (Accuracy) การเรียนการสอนเน้นการทำการกิจกรรมเพื่อฝึกการใช้ภาษาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงให้มากที่สุด โดยฝึกในลักษณะทักษะสัมพันธ์ (Integrated Skills) โดยผู้สอนเป็นผู้นำกิจกรรมมาให้ผู้เรียนฝึก

ขั้นตอนในการดำเนินการเรียนการสอน ขั้นตอนที่สำคัญ ๆ มีดังนี้คือ ขั้นเสนอเนื้อหา (Presentation or Introducing New Language) ครูให้ข้อมูลทางภาษาแก่ผู้เรียน จนผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ การเสนอเนื้อหาจะเน้นที่การให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและวิธีการให้นักเรียนได้เรียนรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมายและ

วิธีการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับสถานการณ์ต่าง ๆ ควบคู่ไปกับการเรียนรู้กฎเกณฑ์ทางภาษา

ขั้นการฝึก (Practice/ Controlled Practice) ขั้นนี้ผู้เรียนฝึกใช้ภาษาที่เพิ่งเรียนรู้ใหม่ในลักษณะของการฝึกแบบควบคุม ผู้สอนเป็นผู้นำในการฝึก โดยมีจุดมุ่งหมายให้ผู้เรียนจดจำรูปแบบของภาษาได้ จึงเน้นที่ความถูกต้องของภาษาเป็นหลัก การฝึกมักเป็นการให้นักเรียนฟัง จากนั้นให้ผู้เรียนฝึกพูดหรือออกเสียงพร้อมกันตามตัวอย่าง ผู้สอนอาจให้ผู้เรียนฝึกพร้อมกันทั้งห้องหรือทีละครั้งห้องตามความเหมาะสม ทุกคนมีโอกาสฝึกด้วยตนเองพร้อมกับได้เรียนรู้การออกเสียงหรือพูดจากเพื่อนคนอื่นด้วย ขั้นการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสาร (Production/ Free Practice) ขั้นตอนนี้สำคัญที่สุดของการเรียนตามแนวนี้ เพราะการฝึกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารเปรียบเป็นตัวกลางที่เชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้ภาษาในชั้นเรียนกับการนำภาษาไปใช้จริงนอกชั้นเรียน ผู้เรียนได้ลองใช้ภาษาในสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง ผู้สอนคอยให้คำแนะนำช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนมีปัญหาในการทำกิจกรรม

กลวิธีการสอน กลวิธีที่ใช้ในการเรียนมีวิธีการใช้สื่อซึ่งเป็นของจริง (Authentic Materials) เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนเรียนภาษาอย่างเป็นธรรมชาติในสถานการณ์ต่าง ๆ ซึ่งอาจเป็นข้อความจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ หรือโทรทัศน์ กลวิธีการเรียงประโยคที่จัดวางอย่างสับสน (Scrambled Sentences) เป็นวิธีที่ผู้เรียนได้อ่านข้อความที่เป็นประโยคเรียงไว้อย่างสับสนไม่เป็นลำดับ และเรียงเรียงประโยคใหม่ให้ถูกต้องตามเนื้อเรื่องที่เรียน ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ว่าประโยคเชื่อมต่อกันอย่างไร กลวิธีเกมทางภาษา (Language Games) ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานในการฝึกใช้ภาษาอย่างดี ซึ่งเกมที่ดีจะมีลักษณะ คือ การหาข้อมูลที่ขาดหายไป ตัวเลือก และการใช้ข้อมูลป้อนกลับ กลวิธีภาพชุดเรื่องราว (Picture Strip Story) เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ทายภาพว่าภาพต่อไปจะเป็นอะไร ควรมีตัวเลือกไว้ให้ผู้เรียน ซึ่งไม่ใช่รูปประโยคแต่จะเป็นลักษณะของภาพซึ่งสามารถเปรียบเทียบได้กับการคาดคะเน กลวิธีบทบาทสมมติ (Role-Play) ผู้สอนเป็นผู้กำหนดบทบาทของแต่ละคน และจะพูดอย่างไร แต่สิ่งที่จะพูดผู้เรียนต้องคิดเอาเอง

สรุปได้ว่า วิธีสอนตามแนวการสอนภาษาเพื่อการสื่อสารนี้ มุ่งเน้นให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาที่เรียนในการสื่อสาร ได้อย่างเหมาะสมกับสภาพสังคม การเรียนเน้นการทำกิจกรรมเพื่อฝึกใช้ภาษาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงให้มากที่สุด

การสอนอ่าน

ความหมายของการอ่าน นักการศึกษาจำนวนมากได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ใกล้เคียงกัน ดังเช่น

ธอร์นไดค์ (Thorndike, n.d. อ้างถึงใน จีวลิทกษณ์ บุญยะกาญจน์, 2525, หน้า 3) กล่าวว่า การอ่าน คือการคิดที่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่าน ได้ดี ย่อมนำไปสู่การคิดที่ดีเพราะผู้อ่านจะได้ทราบ แนวความคิดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่าน เกิดความรู้จากเรื่องที่อ่านแล้วนำมาจัดแยกแยะตีความหมาย ก่อนที่จะเกิดเป็นความคิดของตนเอง

สุขุม เฉลยทรัพย์ (2530, หน้า 27) กล่าวว่า การอ่านคือ กระบวนการค้นหาความหมาย หรือความเข้าใจจากตัวอักษรและสัญลักษณ์อื่น ๆ ที่ใช้แทนความคิดเพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์ของ ผู้อ่าน ซึ่งการอ่านให้เข้าใจขึ้นอยู่กับประสบการณ์เดิมของผู้อ่านด้วย การอ่านไม่ใช่การมองผ่าน ประโยคแต่ละประโยคหรือย่อหน้าแต่ละย่อหน้าเท่านั้น แต่เป็นการรวบรวมการตีความหมายและการประเมินความเห็นเหล่านั้น

บันลือ พุกกะวัน (2532, หน้า 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นการใช้ความสามารถ ในการผสมผสานตัวอักษร เป็นคำหรือประโยค เพื่อสื่อความหมายของผู้เขียนถึงผู้อ่าน โดย การสังเกตการณ์จำรูปคำ โดยใช้สติปัญญาและประสบการณ์เดิมในการแปลความหมายให้เกิด ความเข้าใจในเรื่องที่อ่าน

มอริส และดอร์ (Moris & Dore, 1984 อ้างถึงใน สุมิตรา อังวัฒนกุล, 2535, หน้า 14) ให้ ความหมายของการอ่านว่า เป็นกระบวนการซึ่งผู้อ่านรับรู้ข่าวสารที่ถูกเสนอ ๆ ไว้เป็นรูปรหัสพิเศษ ผู้เขียนเป็นผู้ส่งสาร ผู้อ่านเป็นผู้แปลรหัสเท่านั้น โดยใช้ความรู้และประสบการณ์เดิมของตน

กัลยา ยานมาลัย (2539, หน้า 8) และ จีวรธรณ คูหาภินันท์ (2542, หน้า 1) กล่าวว่า การอ่านหมายถึง การเข้าใจความหมายของคำ สัญลักษณ์ เรื่องราวต่าง ๆ สามารถรับรู้แล้วแปล ความหมายออกมาได้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2539, หน้า 2) กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการแปล ความหมายของตัวอักษร หรือ สัญลักษณ์ที่มีการจดบันทึกไว้ออกมาเป็นคำพูด หรือความคิดอย่างมี เหตุผลและมีความเข้าใจในการสื่อสารโดยการอ่าน

เพียร์สัน และจอห์นสัน (Pearson & Johnson, 1978 อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541, หน้า 19) ได้อธิบายความหมายของการอ่านว่า การอ่านคือ กระบวนการคิดที่ซับซ้อนเป็น กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับความจำและการแก้ไขปัญหาของมนุษย์ และการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น ประกอบด้วยภาษา การกระตุ้น การรับรู้ และการพัฒนาความคิดรวบยอด ซึ่งปัจจัยดังกล่าวได้ทำให้เกิดกระบวนการทางด้านการคิด การให้เหตุผล รวมทั้งการแก้ปัญหาด้วย

จากทัศนะของนักการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า การอ่านเป็นกระบวนการทาง สมอบในการแปลความหมายตัวอักษร หรือเอกลักษณ์ที่ผู้เขียนถ่ายทอดไว้ออกมาเป็นความรู้ ความเข้าใจ โดยใช้กระบวนการคิด ประสบการณ์และความรู้เดิม

ความสำคัญของการอ่าน การอ่านเป็นทักษะทางภาษาที่มีความจำเป็นต่อชีวิตของคนในยุคปัจจุบัน เพราะ การอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญที่ใช้ในการแสวงหาความรู้ ความบันเทิง เป็นการพัฒนาสติปัญญา และสามารถปรับตัว ดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สมถวิล วิเศษสมบัติ, 2537, หน้า 73) นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของการอ่านพอสรุปได้ดังนี้

1. การอ่านทำให้เพิ่มพูนประสบการณ์ ความรู้ ความคิด ให้เกิดความมั่งคั่งทาง ภูมิภาวะ วุฒิปัญญา และความสามารถยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านย่อมจะมีโอกาสเจริญก้าวหน้าในอาชีพ และในชีวิตได้มากขึ้น
2. การอ่านทำให้เกิดความเพลิดเพลิน เช่น การอ่านบทอ่านประเภทบันเทิงคดี และ สารคดีต่าง ๆ เป็นการช่วยให้บุคคลรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ก่อให้เกิดความสนุกสนาน เพลิดเพลินและเป็นการพักผ่อนได้เป็นอย่างดี
3. การอ่านเป็นการช่วยอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรม เพราะวัฒนธรรมที่สืบทอดกันมา แต่โบราณนั้น อาศัยหนังสือและการอ่านเป็นเครื่องมือในการเผยแพร่วัฒนธรรมมาสู่ชนรุ่นหลังให้ ได้ศึกษาและปฏิบัติสืบต่อไป
4. การอ่านเป็นการตอบสนองความต้องการพื้นฐานของบุคคลในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี เช่น ช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกมั่นคงปลอดภัย ทำให้ได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นส่วนช่วยให้ เป็นที่ยอมรับของบุคคลในสังคม

จุดมุ่งหมายของการอ่าน การอ่านโดยทั่วไปผู้อ่านจะมีจุดมุ่งหมายในการอ่านที่แตกต่างกัน ออกไป ซึ่งสามารถสรุปจุดมุ่งหมายของการอ่านได้ ดังนี้

1. การอ่านเพื่อศึกษาหาความรู้ เป็นการอ่านเพื่อมุ่งให้ได้ความรู้ในเรื่องที่ต้องการศึกษา เพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวนั้น ๆ มักใช้ในการอ่านหนังสือประเภทตำรา สารคดี วารสาร หนังสือพิมพ์ และข้อความต่าง ๆ เพื่อให้ทราบเรื่องราวอันเป็นข้อความรู้ หรือเหตุการณ์ บ้านเมืองซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะจึงต้องอ่านเพิ่มเติมเพื่อขยายความรู้ ความสนใจ ให้กว้างขวางเพื่อให้ทันต่อความก้าวหน้าของโลก
2. การอ่านเพื่อความบันเทิง ผู้อ่านมุ่งที่ความผ่อนคลายอารมณ์และความเพลิดเพลิน ที่เกิดจากการอ่าน การอ่านหนังสือประเภทบันเทิงคดี นวนิยาย หรือ สารคดีที่มีเนื้อหามุ่งให้ความ เพลิดเพลิน เช่น เรื่องสั้น นวนิยาย การ์ตูน วรรณคดีประเทืองอารมณ์ สารคดีท่องเที่ยว นิตยสาร วารสารบันเทิงต่าง ๆ เป็นต้น
3. การอ่านเพื่อความคิด เพราะแนวคิดทางปรัชญา วัฒนธรรม จริยธรรม และ ความคิดเห็นทั่วไปมักแทรกอยู่ในหนังสือทุกประเภท ผู้อ่านสามารถเลือกนำความคิดที่ได้จาก

การอ่านมาใช้ให้เป็นประโยชน์ได้ (นภคล จันทรเพ็ญ, 2531, หน้า 73)

4. การอ่านเพื่อความก้าวหน้าในอาชีพการงาน เช่น การอ่านหนังสือเกี่ยวกับการเงิน การธนาคาร วารสารการเกษตร วารสารการแพทย์ เป็นต้น (นุชน้อย สติธังกูร, 2538, หน้า 56-57; เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย, 2531, หน้า 86)

ดังนั้น จึงกล่าวได้ว่าการอ่านโดยทั่วไปมีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้และสติปัญญา พัฒนาอาชีพการงานและเพื่อความบันเทิงนั่นเอง

วิธีการอ่าน

รัคเคิล (Ruddel, 1974 อ้างถึงใน พยอมศรี ไรซ์, 2537, หน้า 17-18) ได้กล่าวถึง วิธีการอ่าน เพื่อหาข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. วิธีการอ่านแบบข้ามคำ (Skimming) เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ใจความคร่าว ๆ ตลอดจนเป็นการทบทวนเนื้อหาที่ได้อ่านแล้ว เทคนิคหรือกระบวนการอ่านแบบข้ามคำพอจะแบ่งออกได้เป็นหัวข้อดังนี้ คือ

- 1.1 อ่านชื่อเรื่องซึ่งจะเป็นแนวทางให้รู้ถึงเนื้อหาคร่าวๆ รายละเอียดที่ตามมาว่าจะครอบคลุมอะไร
- 1.2 อ่านหัวข้อเรื่องใหญ่และหัวข้อเรื่องย่อย ซึ่งจะเป็นแนวทางให้ผู้อ่านจับใจความหลักของเนื้อหาได้
- 1.3 อ่านย่อหน้าแรกและสุดท้ายของเนื้อหา ย่อหน้าแรกจะช่วยเป็นแนวทางให้รู้ว่าเป็นเนื้อเรื่องเกี่ยวกับอะไร ย่อหน้าสุดท้ายจะเป็นข้อความสรุป
- 1.4 สังเกตรูปภาพที่ประกอบตลอดจนอ่านคำบรรยายรูปภาพนั้น ๆ เพราะจะเป็นแนวทางหนึ่งให้ผู้อ่านสามารถคาดการณ์ได้ว่าเนื้อหาที่จะอ่านต่อไปนั้นจะเกี่ยวกับอะไร
- 1.5 ถ้าหากมีประโยคคำถามในช่วงต้นหรือท้ายเนื้อหาที่อ่านก็ควรอ่านอย่างรอบคอบ เพราะผู้อ่านจะได้ทราบแนวของผู้เขียนว่าเน้นส่วนที่สำคัญตรงจุดใด
- 1.6 อ่านประโยคแรกของย่อหน้าเพราะจะช่วยให้อ่านใจความหลักของเนื้อหาได้
- 1.7 อ่านข้ามคำเพื่อทบทวนและอ่านคร่าว ๆ ก็จะช่วยแนะแนวทางในการเตรียมตัวสำหรับสอบได้หรือเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น

2. วิธีการอ่านแบบกวาดสายตา (Scanning) เป็นเทคนิคหรือวิธีการอ่าน เพื่อหาข้อมูลเกี่ยวกับตัวเลข ชื่อ วันที่ และคำตอบที่เราต้องการ ผู้อ่านใช้เทคนิคนี้เมื่อต้องการหาความหมายของคำในพจนานุกรมหรือหมายเลขโทรศัพท์ในสมุดรายชื่อโทรศัพท์ เทคนิคหรือวิธีการอ่านแบบกวาดสายตานี้พอจะสรุปขั้นตอนได้ดังนี้

- 2.1 เพื่อหาคำตอบให้กับคำถามที่ตั้งไว้ในใจ

2.2 เพื่อหาชนิดหรือประเภทของคำตอบที่ต้องการ เช่น วันที่ คำชื่อ หรือหมายเลข

2.3 เพื่อให้อ่านแบบกวาดสายตาเป็นไปได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ผู้อ่านต้องกวาดสายตาอย่างรวดเร็วและสามารถหยุดตรงข้อมูลที่ตนเองต้องการ เมื่อสามารถหยุดตรงข้อมูลที่ต้องการ ผู้อ่านต้องเขียนอย่างระมัดระวังเพื่อให้แน่ใจว่าได้ข้อมูลที่ตนต้องการ

3. วิธีการอ่านแบบเข้ม (Intensive Reading) การอ่านแบบเข้มนี้ต้องอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในเนื้อหาที่อ่าน ผู้อ่านจึงจะสามารถวิเคราะห์และตีความได้อย่างถูกต้อง ด้วยเหตุนี้เอง ผู้อ่านจึงต้องอ่านเนื้อหาอย่างละเอียดถี่ถ้วนและต่อเนื่อง ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการอ่านตำรา งานด้านวิชาการต่าง ๆ เป็นต้น

4. ระดับความเร็วในการอ่าน (Rate of Reading) ระดับความเร็วหรือช้าในการอ่านนั้นขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่าน ถ้าหากผู้อ่านต้องการหาข้อมูลบางอย่าง เช่น การอ่านแบบกวาดสายตาก็จะเป็นวิธีที่เร็วที่สุดวิธีหนึ่งในการหาหมายเลขโทรศัพท์ การอ่านที่ช้าลงเพื่อหาข้อมูลและรายละเอียดต่าง ๆ เป็นต้น

วิธีการที่เป็นที่รู้จักกันทั่วไปมีดังต่อไปนี้ (สุภัทรา อักษรานุเคราะห์, 2532, หน้า 88-89)

1. การอ่านแบบเปิดผ่านไปอย่างรวดเร็ว (Skimming) ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้ตั้งคำถามไว้ในใจก่อนเริ่มอ่าน คือรู้จุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนให้รู้จักการทำนายความข้างหน้า และเลือกจับใจความ เป็นต้น

2. การอ่านแบบต้องการข้อมูลที่เฉพาะเจาะจง (Scanning) เช่น วันที่ ตัวเลข สถานที่ ผู้สอนต้องฝึกฝนผู้เรียนให้รู้จักหาคำอ่านทั้ง 2 วิธีโดยเลือกบทเรียนที่ช่วยในการฝึก เช่น ข่าวในหนังสือพิมพ์ ข่าวกีฬา และโฆษณาสินค้าต่าง ๆ ผู้เรียนจะรู้จักจับใจความสำคัญโดยละเว้นการอ่านโดยการแปลคำต่อคำ

3. การอ่านเพื่อหารายละเอียด (Receptive Reading) ผู้เรียนจะต้องเข้าใจข้อเขียนทั้งใจความสำคัญและรายละเอียดปลีกย่อย แต่ไม่ได้หมายถึงจะต้องเข้าใจคำทุกคำ เนื่องจากข้อเขียนแต่ละข้อเขียนย่อมมีรายละเอียดปลีกย่อยที่อยู่ในระดับที่สำคัญไม่เท่ากัน

4. การอ่านเชิงวิจารณ์ (Critical Reading) ทักษะการอ่านแบบนี้เป็นทักษะที่ยากที่สุดและควรใช้ในระดับที่สูงขึ้น เพราะผู้อ่านจะต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อข้อเขียนที่ตนอ่าน โดยใช้ความรู้และประสบการณ์ที่มีอยู่มาสนับสนุนหรือโต้แย้งต่อข้อเขียนนั้น ๆ การอ่านระดับนี้ ผู้เรียนจะต้องมีโอกาสอภิปรายแสดงความคิดเห็นหลังการอ่าน

กลวิธีการอ่านเป็นเทคนิคและศิลปะอย่างหนึ่งที่ผู้อ่านจะต้องฝึกฝนให้เกิดทักษะความชำนาญ ซึ่งจะเป็นพื้นฐานของการอ่านในระดับสูงหรืออ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในชีวิตต่อไป ซึ่งกลวิธีการอ่านแบ่งออกเป็น 4 ชนิด คือ (กัลยา ยวนมาลัย, 2539, หน้า 30-38)

1. การอ่านเร็วอย่างเข้าใจ
2. การอ่านเพื่อจับใจความ
3. การอ่านเพื่อตีความ
4. การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

การอ่านเร็วอย่างเข้าใจ

การอ่านเร็วอย่างเข้าใจเป็นการอ่านที่มีประสิทธิภาพ คือ สามารถอ่านได้เข้าใจมากที่สุด ในเวลาน้อยที่สุด ยิ่งผู้อ่านมีความคุ้นเคยกับศัพท์และเนื้อเรื่องที่อ่านแล้ว ผู้อ่านก็จะยิ่งอ่านได้อย่าง เข้าใจในอัตราที่เร็วยิ่งขึ้น นักอ่านที่มีประสิทธิภาพ จะสามารถปรับอัตราการอ่านของตน ให้เหมาะสมกับจุดประสงค์และความยากของเรื่อง และมีความเข้าใจเรื่องราวเป็นอย่างดี

การอ่านเพื่อจับใจความ

การอ่านเพื่อจับใจความ คือ การจับประเด็นสำคัญให้ได้ว่าผู้เขียนต้องการเสนอข้อคิดเห็น อะไร วิธีที่จะจับความคิดให้ได้ นั่นคือต้องพยายามจับให้ได้ว่า แต่ละย่อหน้ามีความคิดอะไรแฝงอยู่ อะไรเป็นความคิดสำคัญในย่อหน้านั้น ความคิดสำคัญในแต่ละย่อหน้ามักจะอยู่ที่ประโยคแรกของ ย่อหน้า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนด้วยการอ่านอย่างสม่ำเสมอ จึงจะทำให้ผู้อ่าน อ่านได้รวดเร็วและจับใจความได้ถูกต้อง การอ่านเพื่อจับใจความจะมีการแบ่งประเภทความยากง่าย ของเรื่องที่อ่านตามเนื้อหา และความซับซ้อนของคำและประโยค วิธีการจับใจความสำคัญ ทักษะ ที่จำเป็นคือการค้นหาความสำคัญของเรื่อง และสรุปเพื่อให้ได้มาซึ่งแนวคิด การพิจารณาหา จุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าข้อความใดเป็นประเด็นหลัก เป็นใจความสำคัญ และข้อความใดเป็น ใจความรองที่เป็นข้อมูลสนับสนุนใจความหลักให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

การอ่านเพื่อตีความ

การอ่านเพื่อตีความนั้นคือเมื่อเข้าใจเนื้อเรื่องทั้งหมดแล้ว ผู้อ่านจะต้องใช้ประสบการณ์ และความเข้าใจที่มีอยู่ตีความหมาย และตัดสินใจว่าผู้เขียนต้องการพูดว่าอย่างไร น่าเชื่อถือแค่ไหน ส่วนมากผู้เขียนจะไม่ได้บอกไว้ตรง ๆ ผู้อ่านต้องสรุปความคิดและทำความเข้าใจในระดับสูงกว่า การอ่านเพื่อจับใจความ เพราะต้องอาศัยความสัมพันธ์ของใจความหลักกับใจความรอง และ สิ่งอ้างอิงอื่น ๆ ทำให้เกิดการสรุปความหมาย ซึ่งเป็นความหมายโดยนัย คือไม่ใช่ความหมายตาม ตัวอักษร ผู้อ่านจะต้องรู้จักวิเคราะห์ข้อความ และตีความหมายของคำทุกคำอย่างละเอียด รวมทั้ง วิเคราะห์ประโยคและย่อหน้าทุกครั้งที่ย่าน

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์

การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ เป็นทักษะขั้นสูงในการทำทำความเข้าใจเรื่องที่อ่าน เป็นการอ่าน เพื่อเลือกและประเมินค่าในการพัฒนาการอ่านนั้น การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์เป็นการอ่านที่อยู่ใน

ระดับสูงกว่าทักษะขั้นพื้นฐาน และเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้อ่าน ซึ่งในยุคสมัยของข่าวสารนั้น จะแวดล้อมด้วยข้อมูลต่าง ๆ ที่เชื่อถือได้และมีคุณค่าก็มี ที่เสนอความคิดเพียงด้านเดียว บิดเบือนความจริง มือกติ ลำเอียงก็มี ผู้อ่านจึงจำเป็นต้องใช้วิจารณญาณตัดสินเรื่องที่จะเชื่อถือได้มากน้อยเพียงไร การอ่านอย่างวิพากษ์วิจารณ์ คือการรับรู้ในสิ่งที่ผู้เขียนกำลังกล่าวถึงอยู่ ซึ่งผู้อ่านจะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยก็ได้ จนกว่าจะเข้าใจได้อย่างชัดเจน และถูกต้อง ผู้อ่านไม่ควรตัดสินล่วงหน้า จนกว่าจะแน่ใจว่าความจริงเป็นอย่างไร นั่นคือ อ่านด้วยใจที่เปิดกว้าง ผู้อ่านควรมีความรู้เดิมหรือความรู้พื้นฐานอย่างกว้างขวาง

ทักษะการอ่าน

ทิพพิศ อ่องแสงคุณ (2539 อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541, หน้า 22-24) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่มีความสำคัญมากที่สุดสำหรับผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในประเทศไทย ทั้งนี้เพราะ โอกาสใช้ทักษะการฟังการพูดและการเขียน ภาษาอังกฤษน้อยกว่าการอ่าน ทักษะการอ่านเป็นทักษะที่จำเป็นในการศึกษาหาความรู้ เช่น การอ่านตำราเรียน บทความทางวิชาการ ผลงานวิจัย เป็นต้น ส่วนการอ่านเพื่อความบันเทิง ได้แก่ การอ่านบทความ ในหนังสือพิมพ์ การอ่านนิตยสารหรือการอ่านนวนิยาย เป็นต้น

ทักษะการอ่านโดยทั่วไปนั้น แบ่งออกเป็น 4 ส่วน ที่ผู้สอนคำนึงถึง คือ ทักษะการอ่านในขั้นต้น (Prereading Skills) ทักษะการสังเกตคำ (Word Recognition) ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Comprehension) และทักษะการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (Functional Reading) ดังต่อไปนี้

1. ทักษะการอ่านขั้นต้น (Prereading Skills) เป็นทักษะที่มุ่งให้ผู้เรียนให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้การอ่าน ซึ่งก่อนที่จะเรียนจะอ่านได้นั้นจำเป็นต้องรู้ในสิ่งต่อไปนี้

- 1.1 เห็นความแตกต่างของตัวอักษรแต่ละตัว
- 1.2 ฟังความแตกต่างของเสียงในภาษาได้
- 1.3 จำลำดับพยัญชนะและสระได้
- 1.4 เข้าใจเครื่องหมายสัญลักษณ์ต่าง ๆ
- 1.5 สามารถพูดและฟังคำศัพท์ได้ตามสมควร
- 1.6 มีความคิดรวบยอดและจินตนาการต่อประสบการณ์ที่ผ่านมา
- 1.7 สนใจในคำศัพท์และการอ่านหนังสือ
- 1.8 สามารถเรียนชื่อตัวอักษรต่าง ๆ ได้แล้ว

2. ทักษะการสังเกตคำ (Word Recognition) ผู้สอนจะช่วยเหลือผู้เรียนให้รู้จักสังเกตคำได้

ดังนี้

- 2.1 เรียนคำโดยการดูบ่อย ๆ

- 2.2 เรียนเสียงพยัญชนะและเสียงที่เกี่ยวข้อง
- 2.3 เรียนโครงสร้างของเสียงที่พบบ่อย ๆ
- 2.4 เรียนเสียงพยัญชนะ
- 2.5 รู้จักแบ่งคำออกเป็นพยางค์และออกเสียงแต่ละพยางค์อย่างถูกต้อง
- 2.6 รู้จักใช้ Context Clues เพื่อเดาความหมายของคำศัพท์ และการออกเสียงคำอย่าง

ถูกต้อง

- 2.7 รู้จักสังเกตโครงสร้างของประโยคเพื่อเดาความหมายของคำและการออกเสียง
- 2.8 ใช้พจนานุกรม เพื่อหาความหมายและการออกเสียงคำ
- 3. ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ (Comprehension) เป็นการอ่านเพื่อให้ผู้อ่านเกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน ผู้สอนจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจได้โดยการสอน ดังนี้
 - 3.1 รู้วิธีหาใจความสำคัญของเรื่อง (Main Idea)
 - 3.2 เขียนย่อเนื้อหาสำคัญของเรื่องได้
 - 3.3 เรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่องได้
 - 3.4 สรุปใจความสำคัญของเรื่องได้
 - 3.5 ประเมินผลของเรื่องที่อ่านได้
 - 3.6 เพิ่มพูนคำศัพท์ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเรื่องได้ดีขึ้น
 - 3.7 พัฒนาอัตราความเร็วของการอ่านให้เหมาะสม
 - 3.8 พัฒนาทักษะการอ่านออกเสียงเพื่อให้ผู้อื่นได้ฟังและเข้าใจ
- 4. ทักษะการอ่านเพื่อการเรียนรู้ (Functional Reading) เป็นการอ่านเพื่อแสวงหาความรู้ และเพื่อให้สนุกเพลิดเพลินกับการอ่าน ผู้สอนจะช่วยผู้เรียนได้โดยการฝึกให้อ่านสิ่งต่าง ๆ ดังนี้
 - 4.1 อ่านสัญลักษณ์
 - 4.2 อ่านแผนที่
 - 4.3 อ่านตารางและป้ายโฆษณา
 - 4.4 รู้วิธีใช้ส่วนต่าง ๆ ของหนังสือ ได้แก่ สารบัญ คำนำ เนื้อเรื่อง บรรณานุกรม

ดัชนีคำ เป็นต้น

- 4.5 ใช้หนังสือเป็นสื่ออ้างอิง
- 4.6 พัฒนาทักษะการใช้ห้องสมุด
- 4.7 พัฒนาทักษะการเขียน
- 4.8 เพลิดเพลินกับการอ่านเปรียบดั่งกิจกรรมเพื่อการพักผ่อน

สรุปได้ว่าการอ่านมีทักษะการอ่านที่แตกต่างกัน 4 แบบ โดยเริ่มจากการอ่านในขั้นต้น ซึ่งเป็นการจูงใจให้เกิดความต้องการที่จะเรียนรู้การอ่าน ทักษะการสังเกตคำโดยดูบ่อย ๆ รู้จักเดาคำศัพท์ การอ่านเพื่อความเข้าใจ ในสิ่งที่อ่านโดยหาใจความสำคัญ เขียนเรื่องย่อ หรือสรุปใจความสำคัญได้ สุดท้ายเป็นการอ่านเพื่อการเรียนรู้ เป็นการอ่านที่แสวงหาความรู้จำสิ่งที่อ่าน

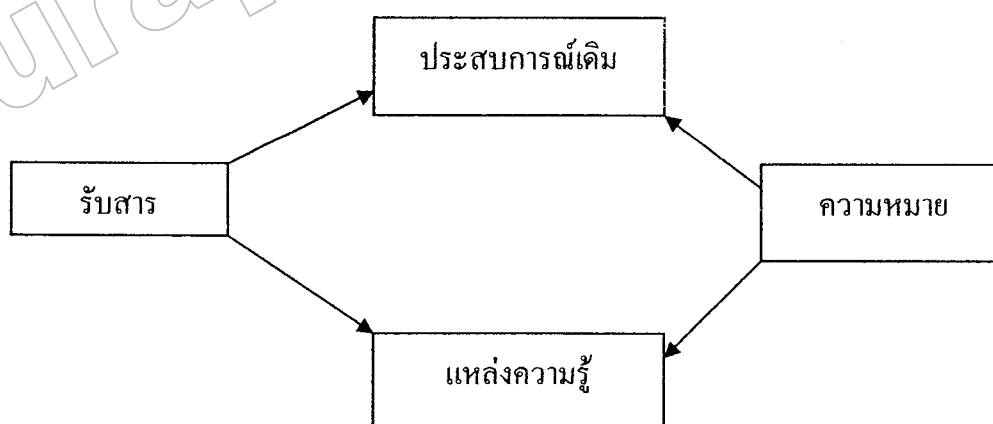
ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่าน

ทฤษฎีการอ่านเป็นข้อสรุปที่เป็นความจริงอย่างกว้าง ใช้เป็นพื้นฐานในการกำหนดแนวทางในการสร้างรูปแบบการอ่าน การศึกษาทฤษฎีการอ่านให้เข้าใจจะเป็นแนวทางในการกำหนดรูปแบบและวิธีสอนให้เหมาะสมกับสภาพความเป็นจริง

1. ทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความ เป็นทฤษฎีที่เน้นใจความสำคัญของสารเป็นหลักในข้อความหนึ่ง ๆ จะมีใจความสำคัญ เมื่อผู้อ่านได้สารแล้วจะนำใจความสำคัญในแต่ละข้อความมารวมกัน โดยต่อเนื่อง แล้วทำความเข้าใจใจความเหล่านั้นอีกครั้งหนึ่ง ทฤษฎีนี้ยังแยกออกไปตามแนวคิดของนักการศึกษา

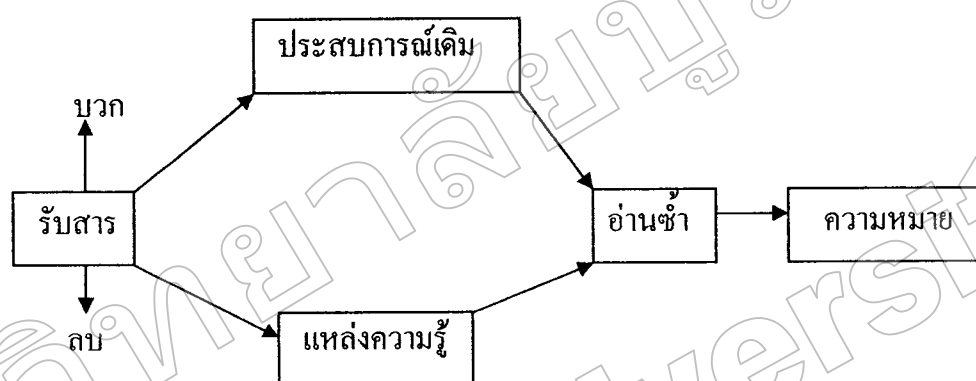
1.1 ทฤษฎีของ ทราบาสโซ (Trabasso, n.d. อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 19)

ได้กล่าวว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องและมีความสัมพันธ์กัน 2 ประการ คือ ผู้อ่านรับรู้สารต่อจากนั้นจะทำการเปรียบเทียบโดยอาศัยประสบการณ์เดิม ในขณะที่อ่านข้อความผู้อ่านจะควบคุมเพียงโครงสร้างผิวเผินจนกว่าสารที่รับรู้จะได้รับการเปรียบเทียบ เช่น เมื่อเด็กอ่านประโยค “ฉันเห็นลูกบอลสีแดง” เมื่ออ่านเสร็จแล้วหากยังไม่เคยมีประสบการณ์ก่อนว่าสีแดงเป็นอย่างไร ก็จำเป็นต้องอาศัยผู้รู้แนะนำเมื่อเด็กได้พบสิ่งของที่สีแดงก็จะใช้ประสบการณ์เดิมมาพิจารณาและตัดสินใจได้

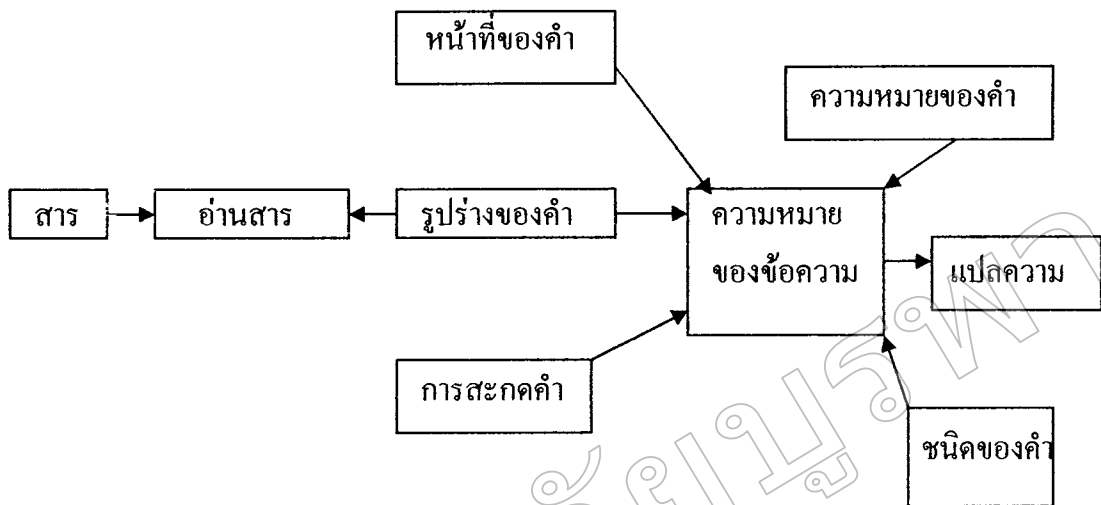
ภาพที่ 2 แสดงกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของทราบาสโซ (Trabasso)

1.2 ทฤษฎีของเซต (Chase) และคลาค (Clark, n.d. อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 20) เป็นทฤษฎีที่เน้นถึงความสัมพันธ์ของใจความที่อ่านกับประสบการณ์เดิม โดยผู้อ่านจะรับสารแล้วทำการเปรียบเทียบกับประสบการณ์จริงและภาพถ้าไม่ตรงกับข้อมูล หรือยังไม่แน่ใจก็จะใช้วิธีการอ่านซ้ำ ซึ่งสารที่ให้ความรู้สึกในทางลบจะใช้เวลาในการรับรู้ไวและนาน หมายความว่าเมื่อรับรู้แล้วจะเก็บไว้นานกว่าสารที่ให้ความรู้สึกในทางบวกซึ่งระยะเวลาในการเก็บจะสั้นหรืออาจลืมได้เร็วกว่าสารที่ให้ความรู้สึกในทางลบ ดังภาพ

ภาพที่ 3 แสดงกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของเซต (Chase) และคลาค (Clark)

1.3 ทฤษฎีของ รูเมลฮาร์ท (Rumelhart, n.d. อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 20) กล่าวถึง การอ่านว่าเป็นกระบวนการที่ซับซ้อน แต่ละขั้นตอนมีความสัมพันธ์กัน ถ้าขาดอย่างใดอย่างหนึ่งก็จะทำให้การอ่านไม่สมบูรณ์โดยผู้อ่านจะเริ่มอ่านสาร โดยพิจารณาจากคำที่รู้จักเพื่อทำความเข้าใจความหมายและนำมาเทียบความหมายของคำกับความรู้นี้ที่มีอยู่เพื่อเป็นการพิสูจน์หาข้อเท็จจริง โดยผู้อ่านจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับหน้าที่ของคำ ความหมาย การสะกดคำ และชนิดของคำ องค์ประกอบเหล่านี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถแปลความของสารได้ ดังภาพที่ 4

ภาพที่ 4 แสดงกระบวนการอ่านตามทฤษฎีของรูเมลฮาร์ท (Rumelhart)

สรุปได้ว่าทฤษฎีเน้นความสัมพันธ์ของข้อความเน้นใจความสำคัญของสารเป็นหลัก โดยแบ่งเป็นทฤษฎีของทราปาสโซ เน้นประสบการณ์เดิมมาพิจารณาและตัดสินใจรับสารและทฤษฎีของเชส (Chase) และคลาค (Clark) เน้นความสัมพันธ์ของการอ่านกับประสบการณ์เดิมถ้าไม่แน่ใจจะใช้วิธีอ่านซ้ำ

2. ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory)

ทฤษฎีโครงสร้างความรู้ มีความสำคัญอย่างยิ่งในการอ่าน “โครงสร้างความรู้” เป็นโครงสร้างของข้อมูลที่แสดงถึงความคิดรวบยอดทั่วไปซึ่งเก็บไว้ในความทรงจำ มีโครงสร้างความรู้ที่แสดงถึงความรู้ที่เกี่ยวกับความคิดรวบยอดต่าง ๆ เกี่ยวกับวัตถุ สถานการณ์ เหตุการณ์และลำดับของเหตุการณ์ การกระทำและลำดับของการกระทำต่าง ๆ (Rumelhart, 1981, p. 5 อ้างถึงใน วิสาข์ จิตวิตร, 2543, หน้า 20) วีฟเฟอร์ (Weaver, 1988 อ้างถึงใน วิสาข์ จิตวิตร, 2543, หน้า 21) กล่าวถึง โครงสร้างความรู้ว่าเป็นโครงสร้างของความรู้และประสบการณ์รวมถึงความรู้ลึกที่มีต่อโครงสร้างรู้นั้น ๆ สรุปได้ว่า โครงสร้างความรู้ที่เก็บสะสมไว้จากประสบการณ์แล้วนำมาแก้ไขเป็นระบบตามลำดับขั้น ทุกคนจะมีโครงสร้างความรู้ที่แตกต่างกัน แคเรล (Carrell, 1987 อ้างถึงใน วิสาข์ จิตวิตร, 2543, หน้า 23-24) ได้แบ่งโครงสร้างความรู้ที่ผู้อ่านใช้ขณะได้อ่านเนื้อเรื่อง เป็น 2 ชนิด คือ

โครงสร้างความรู้ด้านเนื้อหา (Content Schema) คือ โครงสร้างความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของเรื่องได้อ่านซึ่งผู้อ่านมีอยู่เดิมถ้าผู้อ่านคุ้นเคยกับเนื้อหาที่อ่านมาก่อนย่อมเข้าใจเนื้อเรื่องได้ดี แต่ถ้าเป็นเนื้อหาที่ผู้อ่านไม่คุ้นเคยมาก่อนย่อมเข้าใจเรื่องได้ยากกว่า

โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ (Formal Schema) โครงสร้างความรู้ด้านรูปแบบ มีอิทธิพลต่อการอ่านภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผู้อ่านจะสามารถเล่าเรื่องที่อ่านไปแล้วได้ ในปริมาณที่มาก ถ้าเรื่องนั้นมีโครงสร้างตรงกับความรู้เดิมของผู้อ่าน แต่ถ้าโครงสร้างของเรื่อง แตกต่างไป เขาจะเล่าเรื่องได้ในปริมาณที่น้อยกว่า

จากข้อมูลสรุปได้ว่า ทฤษฎีโครงสร้างความรู้แสดงความคิดรวบยอดที่เก็บสะสมไว้ แล้วนำมาเก็บไว้เป็นระบบตามลำดับขั้น

3. รูปแบบการอ่าน รูปแบบการอ่านที่นิยมใช้มี ดังนี้

รูปแบบการอ่านแบบล่างสู่บน (Bottom-Up) เป็นการอ่านที่เน้นความสำคัญของสาร โดย มุ่งให้ผู้อ่านศึกษารายละเอียดเพื่อรับรู้และจำแนกคำ กลุ่มคำ ประโยค โดยอาศัยความรู้ด้านคำศัพท์ โครงสร้าง ไวยากรณ์ และความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ซึ่งจะก่อให้เกิดความเข้าใจในบทความนั้น ข้อมูลที่ปรากฏในบทความจะเป็นตัวชี้แนะให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องราวที่ผู้เขียนเสนอไว้ในรูปแบบ การอ่านจะใช้ความรู้เดิม โดยวิเคราะห์องค์ประกอบย่อย ๆ ของภาษา ซึ่งได้แก่ คำแต่ละคำ หน้าที่ ของคำ ๆ นั้น ประโยคเรื่อยไปจนถึงข้อความทั้งหมด ถ้าเกิดปัญหาในการอ่านก็จะเป็นเพราะผู้อ่าน ยังไม่มีความสามารถทางภาษาเพียงพอ รูปแบบนี้มีข้อจำกัด ดังที่ โคคดี้ (Coady, 1979 อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 22) ได้ตั้งข้อสังเกตว่ามีผู้อ่านจำนวนหนึ่งมีความสามารถทางภาษา อยู่ในระดับดี คือรู้ความหมายของคำศัพท์ โครงสร้างประโยค และความสัมพันธ์ระหว่างประโยค ในข้อความที่อ่านแต่ยังไม่สามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ แสดงว่า ความรู้ความสามารถทางภาษาเป็นสิ่งที่ ช่วยให้การอ่านประสบความสำเร็จเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น

รูปแบบการอ่านแบบบนสู่ล่าง (Top-Down) กูดแมน (Goodman, 1971 อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 22) เสนอแนวคิดว่าเป็นการอ่านที่ผู้อ่านจะใช้พื้นความรู้หรือประสบการณ์เดิม เป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่าน รูปแบบการอ่านแบบนี้ ผู้อ่านใช้ข้อมูลทางภาษาจาก บทความเป็นเพียงพื้นฐานในการคาดเดาเรื่องราวที่อ่านเท่านั้น และอาศัยประสบการณ์เดิมของตน เป็นส่วนสำคัญในการสร้างความและทำความเข้าใจสิ่งที่อ่าน แนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการอ่านแบบ นี้เป็นแนวคิดที่ได้รับการยอมรับและมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอ่าน รวมทั้งสื่อที่ใช้ในการสอน อ่านด้วย แต่มีข้อจำกัดบางประการ จากผลการศึกษาและวิจัยของนักการศึกษาหลายท่าน เช่น เอสเคย์ (Eskey, 1986 อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 22) พบว่าผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพ ไม่ได้อาศัยแต่เพียงพื้นความรู้ของตนในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านเท่านั้น แต่ได้อาศัยความรู้ ในด้านภาษาอย่างมาก ผู้อ่านที่ไม่สามารถเข้าใจเรื่องราวที่อ่านได้ก็ใช้วิธีการคาดเดาเรื่องราว ในขณะที่ อ่าน เช่นเดียวกับผู้อ่านที่มีประสิทธิภาพ

รูปแบบการอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ (Interactive) นักการศึกษาที่นำเสนอแนวคิดนี้ เช่น รุเมลฮาร์ท และออร์โทนี (Rumelhart & Ortony, 1985 อ้างถึงใน วิชาฯ จัดวัตร, 2543, หน้า 9) เป็นรูปแบบการอ่านที่ผู้อ่านจะใช้ความรู้ทางภาษาในการวิเคราะห์ตั้งแต่ระดับตัวอักษร ความหมายของคำศัพท์ โครงสร้างไวยากรณ์ จนถึงระดับความสัมพันธ์ระหว่างประโยค และข้อความทั้งหมดที่อ่าน ซึ่งเป็นรูปแบบการอ่านแบบล่างสู่บน โดยผู้อ่านอาศัยข้อมูลในบทอ่านเป็นตัวชี้แนะให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านในขณะเดียวกันผู้อ่านก็ใช้พื้นความรู้และประสบการณ์เดิมเป็นตัวชี้แนะแนวทาง ในการทำความเข้าใจสิ่งที่อ่านด้วยเช่นกัน ซึ่งเป็นรูปแบบการอ่านแบบบนสู่ล่าง นักการศึกษาหลายคน เช่น ดีไวน์ (Devine, 1986 อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 23) คาร์เรล และไอสเตอร์โฮลด์ (Carrell & Eisterhole, 1988 อ้างถึงใน เสาวภา นันทกิจ, 2546, หน้า 23) ให้ความเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการอ่านโดยวิเคราะห์จากล่างสู่บน และบนสู่ล่างนี้เป็นรูปแบบที่สำคัญในการอ่านเพื่อความเข้าใจ เพราะในขณะที่รูปแบบการอ่านแบบล่างสู่บน เริ่มขึ้นผู้อ่านอ่านตัวอักษร คำศัพท์ ประโยค โดยอาศัยความรู้ทางภาษานั้น รูปแบบการอ่านแบบบนสู่ล่าง ก็จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ดีขึ้น โดยที่ผู้อ่านจะสร้างมโนทัศน์คร่าว ๆ ขึ้นในใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน ซึ่งจะทำให้เกิดการคาดเดาเรื่องที่อ่านได้คร่าว ๆ มโนทัศน์ของผู้อ่านเกิดจากพื้นความรู้ที่มีอยู่นั่นเอง รูปแบบทั้งสองนี้จะเกิดขึ้นไปพร้อมกันโดยไม่รู้ตัว

การอ่านเพื่อความเข้าใจ

การอ่านเป็นกระบวนการภาษาด้านรับสาร ซึ่งไม่ใช่เพียงการอ่านออกเสียงได้หรือการเข้าใจความหมายของคำทุกคำ แต่เป็นกระบวนการที่ผู้อ่านมองและตีความเพื่อให้เข้าใจความหมายและความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียน ความเข้าใจในการอ่านขึ้นอยู่กับสติปัญญาและภูมิหลังของการอ่านว่ามีความรู้ ความสามารถและประสบการณ์เดิมมากน้อยเพียงใดมีนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการอ่านหลายคน ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้

สมุทร เชนเชวนิช (2530, หน้า 92-93) กล่าวว่าความเข้าใจ (Comprehension) เป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์ที่เกี่ยวเนื่องกับการศึกษาและประสบการณ์หลาย ๆ ด้านของแต่ละคน ความเข้าใจถือเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการอ่าน ถ้าอ่านแล้วไม่เกิดความเข้าใจก็อาจกล่าวได้ว่าการอ่านที่แท้จริงว่ายังไม่เกิดขึ้น ความเข้าใจแบ่งได้เป็น 2 ประเภท

1. ความเข้าใจแบบทันที (Receptive Comprehension) เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัยความรู้ความหมายของคำศัพท์ต่าง ๆ ที่ผู้เขียนใช้เป็นส่วนใหญ่ จะต้องเข้าใจความหมายที่สำคัญ ๆ ของสำนวนและประโยคที่ผู้เขียนใช้

2. ความเข้าใจแบบไตร่ตรอง (Reflective Comprehension) เป็นความเข้าใจที่ต้องอาศัย ความรอบรู้ ทักษะและความสามารถในการหลาย ๆ ด้านเป็นหลักใหญ่ เพื่อที่จะได้นำมาใช้เป็น เครื่องมือทำความเข้าใจต่าง ๆ ได้ถูกต้องตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนว่าต้องการจะอธิบาย ชี้แจง ตั้งข้อสงสัย ชักจูง หรือให้ความเพลิดเพลิน นอกจากนี้จะต้องสามารถพินิจพิจารณาไตร่ตรองหา ข้อสรุป ความหมาย (Conclusion) ให้เป็นไปตามความนึกคิดที่ผู้เขียนต้องการ ความเข้าใจแบบนี้ จะต้องพึงเหตุผล อาศัยการเปรียบเทียบระหว่างประสบการณ์ต่าง ๆ หรือสิ่งที่ได้เคยพบเห็นมาแล้ว ในชีวิตเป็นสำคัญ

กนกรัตน์ ศรีวิจิตร (2531, หน้า 41) ได้กล่าวว่าความเข้าใจในการอ่าน คือ การที่ผู้อ่านได้ ความหมายจากสิ่งที่ผู้เขียนสื่อความคิดออกมาเป็นตัวอักษร ในการอ่านผู้อ่านจะต้องอ่านด้วยความ เข้าใจในข้อความระดับต่าง ๆ เริ่มจากคำ วลี ประโยค อนุเสก และเรื่องราวที่มี ความต่อเนื่องกันว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างไร สามารถจับใจความสำคัญได้

คริสติน นัททอล (Christine Nuttal, 1996 อ้างถึงใน สรรค์ จันกลิ่น, 2544, หน้า 39) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า เป็นการอ่านเพื่อให้ได้ข้อมูล ที่ต้องการจากงานเขียน เป็นการอ่านเพื่อให้ได้สาร อาจเป็นข้อเท็จจริงที่ทำให้ผู้อ่านสนุกสนาน ได้แนวคิด เกิดความรู้สึก เป็นต้น

เดอชานท์ (Derchant, 1970 อ้างถึงใน นิทยา ชัยสวัสดิ์, 2538, หน้า 13) ได้กล่าวว่า การอ่านเพื่อความเข้าใจ หมายถึง การทำปฏิกิริยาโต้ตอบระหว่างการมองเห็นองค์ประกอบในการ แปลความโดยที่ผู้อ่านทำความเข้าใจสัญลักษณ์ที่อ่านแล้วพยายามรวบรวมเข้าเป็นหน่วยความคิด แล้วตีความโดยอาศัยประสบการณ์เดิม และความรู้ของผู้อ่านเองเพื่อประมวลเข้าเป็นความคิดแล้ว พิจารณาสรุปความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่อ่าน

สุธีพร ปาละดี (2531, หน้า 15) กล่าวว่า การที่ผู้อ่านมีความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ผู้อ่านต้องมีความรู้ในเรื่องความหมายของกลุ่มคำ การเรียบเรียงประโยค และการมองเห็น ความสัมพันธ์ของแต่ละประโยค ซึ่งสอดคล้องกับความเห็น จงกลณี รูปพงษ์ (2536, หน้า 12) ว่ามี ความเข้าใจในการอ่าน คือ การที่ผู้อ่านสามารถเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของเนื้อเรื่อง สรุปใจความ สำคัญ ลำดับเหตุการณ์ สรุปความเห็นและทัศนคติของผู้เขียนได้ นอกจากนั้นยังต้องมี ความสามารถในการนำความคิด ความรู้สึก จินตนาการ ตลอดจนภูมิหลังและประสบการณ์เดิม ของผู้อ่านมาผสมผสานเข้าด้วยกันในขณะที่อ่านจึงจะนับว่าเป็นการอ่านที่สมบูรณ์

ฟินอคเชียโร และซาโกะ (Finochiaro & Sako, 1983 อ้างถึงใน สรรค์ จันกลิ่น, 2544, หน้า 53) ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจว่า เป็นการรับรู้ ต่อสัญลักษณ์ที่เป็นภาษาเขียน การควบคุมความสัมพันธ์ของภาษาและ โครงสร้าง ความรู้

เกี่ยวกับคำศัพท์ และการประกอบกันเป็นคำศัพท์ ความตระหนักถึงความซ้ำซ้อนของภาษา
ความสามารถในการใช้คำชี้แนะ (Clues) ที่อยู่ในบริบทมาช่วยในการอ่านและการรู้เกี่ยวกับเนื้อหา
ทางวัฒนธรรม

ชวาล แพรัตกุล (2520, หน้า 134) ได้กล่าวว่าความเข้าใจคือ ความสามารถในการผสม
แล้วขยายความรู้ความจำให้ไกลออกไปจากเดิมอย่างสมเหตุสมผล เป็นพื้นฐานของปรัชญา
ซึ่งจะต้องมีคุณสมบัติ 4 ประการ คือ

1. รู้ความหมายและรายละเอียดย่อย ๆ ของเรื่องนั้นมาก่อนแล้ว
2. รู้ความเกี่ยวข้องความสัมพันธ์ระหว่างชั้นความรู้ย่อย ๆ เหล่านั้น
3. สามารถอธิบายสิ่งเหล่านั้นได้ด้วยภาษาของตนเอง คือ สามารถชี้แจงเรื่องนั้นให้ผู้อื่น
รู้ตามด้วยสำนวนภาษาใหม่ของตนเองได้
4. เมื่อพบสิ่งอื่นใดที่มีสภาพทำนองเดียวกับที่เคยเรียนรู้มาแล้ว สามารถตอบและอธิบาย
ได้

วอลเลซ (Wallace, n.d. อ้างถึงใน สรรรัตน์ จันกลิ่น, 2544, หน้า 39) ให้ความหมายของ
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า เป็นกระบวนการตีความ กล่าวคือ การที่ผู้อ่านได้ตอบ
กับสิ่งที่ผู้เขียน เขียนซึ่งเป็นรูปแบบของการสื่อสารอย่างหนึ่งว่า ผู้อ่านมีจุดประสงค์บางประการ
ในการที่จะทำความเข้าใจจุดมุ่งหมายของผู้เขียน

โร, สตูดท์ และเบิร์นส์ (Roe, Stoodt, & Burns, n.d. อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541,
หน้า 26) ได้อธิบายความหมายของการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า คือ การที่ผู้อ่านใช้ความรู้จาก
ประสบการณ์ของตนเองในการสร้างความหมายใหม่ รวมทั้งตีความและประเมินสิ่งที่ผู้เขียน
ต้องการสื่อความหมายเอาไว้ และให้ความเห็นว่าการอ่านเพื่อความเข้าใจกับการอ่านมีความหมาย
เหมือนกัน โดยให้เหตุผลว่าจุดมุ่งหมายของการอ่านก็เพื่อให้เกิดความเข้าใจในสิ่งที่อ่านนั่นเอง
ซึ่งผู้อ่านจะใช้ทั้งประสบการณ์ ความคิดรวบยอด และความรู้ในการทำนายข้อความที่ปรากฏไว้
ล่วงหน้า แล้วเกิดความเข้าใจในงานเขียนที่ผู้เขียนได้ใช้ความคิดและภาษาประกอบกันขึ้น

สมิธ (Smith, 1998, pp. 168-174 อ้างถึงใน สรรรัตน์ จันกลิ่น, 2544, หน้า 36)
ได้ให้ความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ว่า เป็นการที่ผู้อ่านสามารถ
รับเอาความหมายที่ผู้เขียนตั้งใจใส่ไว้ในตัวอักษร ได้ตรงตามที่ผู้เขียนต้องการ

สวอน (Swan, 1990, p. 1 อ้างถึงใน สรรรัตน์ จันกลิ่น, 2544, หน้า 37) กล่าวว่า
ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ว่าเป็นการที่ผู้อ่านสามารถอ่านได้อย่างถูกต้องและ
มีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะรับข้อมูลจากการอ่านมากที่สุดและเกิดความเข้าใจผิดพลาดน้อยที่สุด

จากความหมายของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักการศึกษา อาจกล่าวได้ว่า ความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ คือ ความสามารถในการเข้าใจความหมายของคำ กลุ่มคำ ประโยค ความสัมพันธ์ของแต่ละประโยค แปลความ ตีความ และประเมินสิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมายได้

ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ

นักการศึกษาได้จัดระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจไว้ดังนี้ เรย์เกอร์ และเรย์เกอร์ (Raygor & Raygor, 1985, p. 67 อ้างถึงใน สรรรัตน์ จันกลิ่น, 2544, หน้า 43) ได้แบ่งชั้นของความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจ ออกเป็น 3 ชั้น ดังนี้

1. ความเข้าใจขั้นตัวอักษร (Literal Comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจเรื่องของคำ และความคิดของผู้เขียน ตามตัวอักษรที่ปรากฏ
2. ความเข้าใจขั้นตีความ (Interpretative Comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจที่ผู้อ่านไม่เพียงแต่รู้ถึงสิ่งที่ผู้เขียนเขียนเท่านั้น แต่ยังสามารถจับความสัมพันธ์ต่าง ๆ ได้ สามารถเปรียบเทียบข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องประสบการณ์ส่วนตัวได้ สามารถเข้าใจลำดับเหตุการณ์ต่าง ๆ มองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างเหตุและผล และยังสามารถตีความข้อความทั่วไปได้
3. ความเข้าใจขั้นนำไปใช้ (Applied Comprehension) คือ ความสามารถในการเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถประเมินแนวคิดของผู้เขียนได้ สามารถนำแนวคิดไปสัมพันธ์กับความรู้เดิมของตนเองและนำไปประยุกต์ใช้กับสถานการณ์ใหม่ได้ ซึ่งความเข้าใจขั้นนี้เป็นการผสมผสานระหว่างความคิด ของผู้อ่านกับความคิดของผู้เขียน

ดัลแมน (Dallman, 1978 อ้างถึงใน เพ็ญศรี กันทาสุวรรณ, 2536, หน้า 16) กล่าวว่า ทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้อ่านสอดคล้องกับแนวคิดของ ไบรอัน (Brian, 1989 อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541, หน้า 26) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. การอ่านในระดับหาข้อเท็จจริง (Factual Level) การอ่านในระดับนี้เน้นให้เข้าใจเนื้อหาที่ผู้เขียนระบุไว้ในข้อความหรือย่อหน้านั้น ๆ
2. การอ่านในระดับตีความ (Reading on the Interpretative or Inferential Level) ผู้อ่านต้องสามารถตีความในสิ่งที่อ่านได้โดยที่ข้อมูลนั้นอาจไม่ได้ระบุตรง ๆ ในเนื้อหานั้น
3. การอ่านในระดับประเมินผล (Reading on the Evaluation Level) ผู้อ่านต้องสามารถวิเคราะห์ได้ว่าข้อมูลหรือเนื้อหาสาระที่อ่านนั้นมีความถูกต้องหรือไม่ ซึ่งต้องอาศัยประสบการณ์และความรู้ที่ได้สั่งสมเป็นส่วนสำคัญ

เบอร์มิสเตอร์ (Burmeister, n.d. อ้างถึงใน สมเชาว์ ชาติินฤคม, 2527, หน้า 11-12) ได้แบ่งระดับความเข้าใจในการอ่านไว้ค่อนข้างละเอียด โดยอาศัยพื้นฐานจากนอร์ริส แซนเดอร์ (Norris Sanders) ซึ่งดัดแปลงมาจากระดับขั้นของความเข้าใจในการอ่านของบลูม (Bloom's Taxonomy) ซึ่งแบ่งระดับความเข้าใจออกเป็น 7 ระดับ คือ

1. ระดับความจำ (Memory) เป็นระดับที่ผู้อ่านสามารถจำในสิ่งที่ผู้เขียนไว้ได้ เช่น จำเรื่องเกี่ยวกับข้อเท็จจริง วันที่ คำจำกัดความ ใจความสำคัญของเรื่อง คำตั้งและลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นต้น
2. ระดับการแปลความหมาย (Translation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านนำข้อความหรือเรื่องราวที่อ่านไปแปลเป็นรูปแผนภูมิ เป็นต้น
3. ระดับการตีความ (Interpretation) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในสิ่งที่ผู้เขียนได้เขียนไว้โดยตรง เช่น หาเหตุเมื่อกำหนดผลมาให้ หรือให้เหตุมาแล้วสามารถหาผลได้ การคาดคะเนหรือทำนายเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น การจับใจความสำคัญของเรื่อง เป็นต้น
4. ระดับการประยุกต์ใช้ (Application) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถเข้าใจในหลักการและนำไปใช้ในหลักการและนำไปประยุกต์ใช้จนประสบความสำเร็จ
5. ระดับการวิเคราะห์ (Analysis) เป็นระดับความเข้าใจที่ผู้อ่านสามารถแยกแยะส่วนย่อยที่ประกอบเข้าเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ การวิเคราะห์การโฆษณา การวิเคราะห์คำประพันธ์ การเข้าถึงความไม่สมเหตุสมผลของเรื่องที่เขียน ตลอดจนการตกลงความเห็นในเรื่องที่อ่านได้
6. ระดับการสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำเอาความคิดเห็นจากเรื่องที่อ่านมารวบรวมและจัดเรียบเรียงเสียใหม่
7. ระดับการประเมิน (Evaluation) เป็นความสามารถในการกำหนดเกณฑ์และตัดสินเรื่องที่อ่าน โดยอาศัยเกณฑ์จากประสบการณ์ของตนเอง

ทิพพิศ อ่องแสงคุณ (2539 อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541, หน้า 27) แบ่งการอ่านออกเป็น 4 ระดับ ดังนี้

ระดับที่ 1 การอ่านขั้นพื้นฐาน (Literal Reading) เป็นการอ่านเนื้อเรื่องง่าย ๆ และเป็นการอ่านเพื่อจับใจความที่ปรากฏอย่างชัดเจนในเนื้อเรื่อง การอ่านในระดับประถมต้นอยู่ในระดับนี้

ระดับที่ 2 การอ่านตีความ (Interpretation) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถคาดเหตุการณ์ที่เป็นใจความของเรื่องได้ แม้ว่าในเรื่องนี้จะไม่เล่าไว้อย่างชัดเจน โดยอาศัยการตีความจากเหตุผลในเนื้อเรื่องที่อ่าน

ระดับที่ 3 การอ่านขั้นวิจารณ์ (Critical Reading) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านสามารถประเมินจากการอ่านได้ว่า ตัวละครมีลักษณะอย่างไร ใครเป็นคนดี ใครเป็นคนไม่ดี และเนื้อหาของเรื่องมีข้อเตือนใจอย่างไร การอ่านระดับประถมปลายอยู่ในระดับที่ 2-3 ได้

ระดับที่ 4 การอ่านขั้นสร้างสรรค์ (Creative Reading) เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเกิดความคิดใหม่ ๆ สามารถสร้างจินตนาการได้กว้างไกล สามารถแสดงความคิดใหม่และแนะแนวทางแก้ปัญหาจากเรื่องที่อ่านนอกเหนือไปจากที่เล่าอยู่แล้วในเนื้อเรื่อง

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2537, หน้า 95) ได้กล่าวถึงลำดับขั้นของความเข้าใจในการอ่านดังนี้

1. จำ เป็นขั้นเริ่มแรกของการอ่านที่สมองจะต้องจำเรื่องราวให้ได้ จำความหมายของคำให้ได้ คำจำกัดความของคำยาก จำชื่อตัวละครและเหตุการณ์สำคัญ การที่ครูจะต้องทราบว่านักเรียนมีความจำเรื่องที่อ่านได้มากหรือน้อย ก็ใช้วิธีตั้งคำถามเรื่องที่อ่านหรืออาจให้สะกดคำ บอกความหมาย บอกคำจำกัดความ
2. เข้าใจ เป็นขั้นที่นักเรียนสามารถเล่าเรื่องที่อ่านด้วยคำพูดของตนเองได้ เข้าใจความคิด ถ้อยคำ ประโยค และข้อความที่ให้คติสอนใจ สรุปเรื่องเป็นมโนทัศน์ โดยใช้คำพูดของตนเอง ดังนั้น การที่ครูจะประเมินว่านักเรียนมีความเข้าใจมากหรือน้อยควรตั้งเป็นคำถามด้วยการให้เล่าเรื่อง สรุปเรื่อง และเรียงลำดับเหตุการณ์ของเรื่อง
3. นำไปใช้ เป็นขั้นที่นักเรียนควรมีการฝึกนำถ้อยคำ ประโยค และเหตุการณ์ที่ได้จากการอ่านไปใช้แก้ปัญหาในสถานการณ์ที่จะเกิดขึ้นใหม่ หรือนำไปใช้แก้ปัญหาในวิชาอื่น ๆ
4. เป็นขั้นที่ให้นักเรียนแยกองค์ประกอบย่อยของแนวคิดที่ได้จากการอ่าน รู้จักแยกความหมายของคำที่มีความหมายหลายอย่าง สามารถบอกได้ว่าองค์ประกอบใดมีความสัมพันธ์กันหรือไม่เกี่ยวข้องกันเลย
5. สังเคราะห์ เป็นขั้นที่ให้นักเรียนรู้จักสรุปแนวคิดของเรื่อง ค้นหาลักษณะ โครงสร้างที่คล้ายคลึงกับเรื่องที่เคยอ่าน สุภาษิตหรือคำพังเพยที่มีความหมายเปรียบเทียบแล้วใกล้เคียงกัน อีกทั้งยังสามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนกันและต่างกันได้ด้วย
6. ประเมินค่า เป็นขั้นสูงสุดของการคิดที่ให้นักเรียนรู้จักตัดสินเรื่องที่อ่านว่าอะไรคือส่วนที่เป็นจริง และอะไรคือส่วนที่เป็นเท็จ พิจารณาและค้นหาคุณค่าที่ปรากฏในเรื่อง ได้แก่ ความรัก ความกตัญญู ความซื่อสัตย์ และยังรวมไปถึงความเป็นเหตุเป็นผลด้วย เป็นการฝึกให้นักเรียนรู้จักสังเกตใช้ถ้อยคำ การบรรยายที่ทำให้เกิดภาพพจน์ ตลอดจนความประทับใจอื่น ๆ ที่ได้จากการอ่านเรื่อง

เพ็ญศรี รังสียากุล (2528, หน้า 123) ได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านว่า สามารถแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ

1. ความเข้าใจตามตัวอักษร หมายถึง การที่ผู้อ่านมีความเข้าใจตามตัวอักษรที่ปรากฏอยู่ในแต่ละบรรทัด เป็นความเข้าใจถึงคำพูดที่ผู้เขียนใช้นั่นเอง
2. ความเข้าใจที่เกิดจากการตีความหมาย หมายถึง การที่ผู้อ่าน อ่านแล้วเข้าใจว่า ผู้เขียนหมายถึงสิ่งใด
3. ความเข้าใจที่จะนำการสรุปเป็นความเข้าใจที่เกิดขึ้นภายหลัง การอ่านเรื่องราวทั้งหมดแล้วนำเอาสิ่งต่าง ๆ ที่ได้จากการอ่านมารวบรวมเป็นบทสรุป

จากข้อมูลดังกล่าวสรุปได้ว่า ระดับความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจเป็นสิ่งที่ช่วยให้ผู้สอนกำหนดขอบข่ายในการจัดการเรียนการสอน เพื่อจัดลำดับการเรียนการสอน กำหนดเนื้อหาในการอ่านของนักเรียนให้เหมาะสมกับระดับชั้น เป็นการช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในการอ่านเพื่อความเข้าใจอย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ประกอบของการอ่านเพื่อความเข้าใจ

เพียร์สัน และจอห์นสัน (Pearson & Johnson, n.d. อ้างถึงใน ตติยา ไผ่วงษ์, 2543, หน้า 25) ได้รวบรวมองค์ประกอบทั้งภายในและภายนอกตัวผู้อ่านที่จะทำให้การอ่านประสบผลสำเร็จดังนี้

1. องค์ประกอบภายในตัวผู้อ่าน ได้แก่
 - 1.1 ความรู้ด้านภาษา คือ เสียง โครงสร้าง ศัพท์
 - 1.2 ความสนใจ
 - 1.3 แรงจูงใจ
 - 1.4 ความสามารถในการอ่าน หมายถึง สามารถจับใจความจากสิ่งที่อ่านได้
2. องค์ประกอบภายนอกตัวผู้อ่าน ได้แก่
 - 2.1 ลักษณะของสิ่งที่อ่าน เช่น ความยากง่ายของศัพท์ ประโยค และ โครงสร้าง
 - 2.2 สิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เช่น บ้านและ โรงเรียน ซึ่งมีพ่อ แม่ เพื่อน และครู

เดียนใจ ดันงามตรง (2534 อ้างถึงใน ตติยา ไผ่วงษ์, 2543, หน้า 26-27) กล่าวว่า องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อความสำเร็จและความล้มเหลวทางการอ่านของนักเรียน ได้แก่

1. ผู้อ่าน ในตัวผู้อ่านจะประกอบไปด้วยภูมิหลัง ศัพท์ ความรู้เกี่ยวกับเรื่องแรงจูงใจ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อการสร้างความหมายในการอ่าน ดังนั้นผู้อ่านคนใดที่มีคุณสมบัติดังกล่าวไว้มากก็ย่อมได้เปรียบและมีโอกาสประสบผลสำเร็จในการอ่านได้มากกว่า

2. คำราหรือข้อเขียน สิ่งพิมพ์เหล่านี้จะแตกต่างกันในด้านเนื้อหาสาระแนวความคิด รูปแบบการจัดระเบียบ การเขียน และจุดมุ่งหมายของผู้แต่ง แต่อย่างไรก็ตามข้อเขียนมิได้ส่งความหมายออกมาอย่างเด่นชัดเสมอไป ผู้อ่านต้องใช้การตีความและการตีความนั้นต้องอาศัยความรู้เดิมหรือภูมิหลังร่วมกับข้อความจากบทอ่านนั้น

3. บริบทหรือสภาพและเงื่อนไขในการอ่านย่อมแตกต่างกัน เช่น อ่านในสภาพของงานประจำหรือสภาพที่ครูสั่งให้อ่าน การตั้งจุดประสงค์ของผู้อ่านย่อมแตกต่างกันไปและวิธีการอ่านก็จะแปรไปตามจุดประสงค์นั้นด้วย กล่าวคือ การอ่านงานประจักษ์นั้น ผู้อ่านมีภูมิหลังมาก่อนและรู้ว่าการอ่านข้อความอะไรบ้างและบางที่อาจเป็นเพียงการอ่านเพื่อเลือกหยิบเอาข้อความบางประการเท่านั้น ส่วนการอ่านงานอีกประเภทหนึ่งนั้นต้องอ่านแบบซึมและเรียนรู้ทั้งข้อความหลังและรายละเอียด

4. กลวิธีการอ่าน ผู้อ่านจะต้องเลือกใช้กลวิธีที่เหมาะสมกับบทอ่านเพื่อเก็บความหมายจากการอ่านนั้น เป็นเครื่องช่วยผู้อ่านในการประมวลเนื้อหาสาระเพื่อความเข้าใจ เช่น การอ่านครั้งแรก (Pre-Reading) การอ่านบทอ่าน (While-Reading) และการอ่านครั้งหลัง (Post-Reading)

กลายานมาลัย (2539, หน้า 31-32) กล่าวว่า การที่อ่านแล้วจะเกิดความเข้าใจได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับตัวผู้อ่าน ดังนี้

1. ประสบการณ์ของผู้อ่านในเรื่องที่อ่าน จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้ชัดเจน และเห็นภาพพจน์ เกิดจินตนาการได้ง่าย เพราะมีประสบการณ์ในเรื่องนั้นมาแล้ว

2. ความสามารถด้านภาษา คือ ความรู้ในด้านศัพท์ ถ้อยคำ ลำนวน โวหาร และความหมายต่าง ๆ การตีความ

3. ความสามารถในการคิด ผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้จะต้องใช้ความสามารถในการคิด ประสบการณ์เป็นส่วนประกอบสำคัญของการคิด การเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ และการมีประสบการณ์ตรง ซึ่งจะเป็นส่วนประกอบในการพัฒนาความคิด

4. ความสนใจและความเชื่อ จะเป็นแรงจูงใจที่ทำให้เกิดความสนใจ และความเข้าใจ เรามักอ่านเรื่องที่เราน่าสนใจ ด้วยความอยากรู้ อยากเห็น

5. จุดประสงค์ในการอ่าน การอ่านอย่างมีจุดประสงค์ จะทำให้ผู้อ่านสามารถมุ่งความสนใจไปสู่เนื้อเรื่องทำให้เกิดความเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2527, หน้า 83-84) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่าน ดังนี้

1. ภูมิหลังของประสบการณ์เป็นพื้นฐานสำคัญในการอ่าน เพราะจะช่วยให้ผู้อ่านสามารถให้ความหมายแก่สัญลักษณ์ที่อ่านและสามารถเข้าใจสิ่งที่อ่านได้ ความแตกต่างในด้านประสบการณ์ของผู้อ่านจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ผลในการอ่านแตกต่างกัน

2. วุฒิภาวะ การที่จะประสบผลสำเร็จในการอ่านได้ ผู้อ่านจะต้องมีความพร้อมในด้านต่าง ๆ อยู่ระดับหนึ่ง วุฒิภาวะของผู้อ่านจะเป็นตัวบ่งชี้ที่สำคัญถึงความพร้อมในการเรียนรู้และการอ่าน

3. พัฒนาการด้านสติปัญญา สติปัญญามีส่วนสำคัญต่อความพร้อมและสัมฤทธิ์ผลในการอ่านเพราะการอ่านซึ่งต้องใช้ความคิดในระดับนามธรรม จำเป็นต้องอาศัยสติปัญญาอย่างมาก

4. พัฒนาการด้านร่างกาย สุขภาพที่ดีจะช่วยให้การอ่านได้ดี แต่สุขภาพที่ไม่สมบูรณ์จะทำให้ขาดสมรรถภาพในการอ่าน ทำให้เกิดความเบื่อหน่ายและขาดความสนใจในการอ่าน

5. พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม การปรับตัวทางด้านอารมณ์และสังคมมีส่วนเกี่ยวข้องกับปัญหาที่เกิดขึ้นในการอ่าน ความล้มเหลวในการอ่าน อาจนำไปสู่การปรับตัวที่ไม่ดีและการปรับตัวที่ไม่ดี อาจนำไปสู่ความด้อยสมรรถภาพในการอ่านได้

6. พัฒนาการด้านความสนใจ ความสนใจเป็นสาเหตุให้อ่านได้ดี หรืออ่านได้ไม่ดี การที่จะประสบผลสำเร็จในการอ่าน ผู้อ่านจะต้องมีความรู้สึกรักอยากเรียนรู้และอยากอ่าน

7. พัฒนาการด้านการเรียนการสอนอ่านในระยะเริ่มแรก การเรียนการสอนอ่านที่เหมาะสมกับระดับความสามารถของผู้อ่าน โดยเฉพาะในระยะเริ่มเรียน จะช่วยให้ผู้อ่านประสบความสำเร็จในการอ่านในระดับสูงต่อไปด้วย

ฟินอคเชียโร (Finocchiaro, n.d. อ้างถึงใน วิไลฯ สังข์ทองจีน, 2530, หน้า 3) ได้รวบรวมองค์ประกอบที่สำคัญในการอ่านเพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการอ่าน ดังนี้

1. ความสามารถในการหาใจความสำคัญหรือจุดประสงค์ของเรื่องที่อ่าน
2. ความสามารถในการให้ความสัมพันธ์ระหว่างข้อเท็จจริงต่าง ๆ ในเรื่องที่อ่าน
3. ความสามารถในการรวบรวมลำดับความคิดและทำนายสิ่งที่ปรากฏไปได้
4. ความสามารถในการสรุปสิ่งที่อ่านได้

การวัดและประเมินผลความเข้าใจในการอ่าน

สุรเดช นิธิสุนทร (ม.ป.ป. อ้างถึงใน พยอมนศรี ไรซ์, 2537, หน้า 15) ได้เสนอประเภทคำถามที่ใช้วัดความเข้าใจในการอ่านไว้ 16 ประเภท ดังนี้

1. คำถามเกี่ยวกับหัวเรื่อง (Topic) ถามถึงประเด็นรวมหรือหัวข้อที่ใช้ในการเขียน
2. คำถามเกี่ยวกับใจความสำคัญ (Main Idea) เป็นคำถามที่ต้องการจะทดสอบว่าผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญได้ดีมากน้อยเพียงใด
3. คำถามชื่อเรื่อง (Title) เป็นคำถามที่ต้องการทราบว่าผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านละเอียดเพียงใด

4. คำถามรายละเอียด (Detail) เป็นคำถามที่ต้องการทราบว่าผู้อ่านเข้าใจเนื้อหาของบทอ่านละเอียดเพียงใด

5. คำถามข้อความแสดงความหมายนัย (Implication) เป็นคำถามที่ไม่สามารถหาคำตอบได้โดยตรงจากรายละเอียดของเรื่องในบทอ่านได้ ผู้อ่านจะต้องหาข้อสรุปและตีความจากเนื้อเรื่องที่อ่าน

6. คำถามเกี่ยวกับการถอดความ (Paraphrase) เป็นคำถามที่ให้ถอดความของคำศัพท์และตีความวลี หรือประโยคที่ยกออกมาจากเนื้อหาในบทอ่าน โดยให้คงความหมายเดิม

7. คำถามให้หาการอ้างอิง (Reference) เป็นคำถามที่ต้องการทราบว่าผู้อ่านมีความเข้าใจโครงสร้างของประโยคใดเพียงพอกี่ที่จะจับใจความสำคัญของเรื่องได้มากน้อยเพียงใด คำถามหรือคำสรรพนามบางคำจะถูกยกออกมาเพื่อตั้งคำถาม ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 2 ชนิด คือ

7.1 คำอ้างอิงย้อนหลัง (Anaphora) เป็นการอ้างถึงสิ่งที่กล่าวมาแล้ว

7.2 คำอ้างอิงสิ่งที่กล่าวมาข้างหน้า (Cataphora) ความหมายของคำอ้างอิงชนิดนี้ดูได้จากสิ่งที่กล่าวต่อไป

8. คำถามให้หาข้อสรุป (Conclusion) เป็นคำถามให้หาข้อสรุปของเรื่องราวที่อ่าน

9. คำถามให้หาความต่อเนื่อง (Continuation) เป็นคำถามให้คาดคะเนว่าย่อหน้าก่อนหน้านั้นกล่าวถึงอะไร หรือย่อหน้าต่อไปจะกล่าวถึงเรื่องอะไร

10. คำถามให้หาวัตถุประสงค์ในการเขียน (Purpose) เป็นคำถามเพื่อทดสอบว่าผู้อ่านทราบวัตถุประสงค์ที่ผู้เขียนต้องการนำเสนอหรือไม่

11. คำถามให้หาทัศนคติ (Attitude) เป็นคำถามที่ต้องการจะทดสอบว่าทัศนคติของผู้เขียนที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งในเรื่องที่เขียนเป็นอย่างไร

12. คำถามให้หาวิธีการเขียนของผู้เขียน (Style) เป็นคำถามที่ต้องการทดสอบว่าผู้อ่านมีความเข้าใจในวิธีการเขียนเนื้อเรื่องของผู้เขียนหรือไม่ เช่น การเขียนแบบบรรยาย (Narration) การเขียนเชิงพรรณนา (Description) การเขียนเชิงเปรียบเทียบ (Comparison and Contrast) การเขียนเชิงนิยาม (Definition) การเขียนเชิงเหตุและผล (Cause and Effect) และการเขียนเชิงวิเคราะห์ (Analysis)

13. คำถามหาเสียงของผู้เขียน (Tone) เป็นการถามถึงคำพูดที่สื่ออารมณ์ที่มีอยู่ในใจของผู้เขียนและต้องการสื่อออกมาให้ผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวที่เกิดขึ้น

14. คำถามให้หาว่าบทความนั้นตัดตอนมาจากแหล่งข้อมูลใด

15. คำถามให้หาว่าผู้เขียนบทความเป็นใคร

16. คำถามให้หาว่าบทความนั้นเขียนเพื่อให้ใครอ่าน

คุณภาพของแบบทดสอบ

การนำแบบทดสอบไปใช้ครูควรทำการวิเคราะห์หาคุณภาพของแบบทดสอบเสียก่อน ว่ามีคุณภาพดีหรือไม่ สามารถให้ข้อมูลจากการวัดได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงไร ซึ่งแบบทดสอบที่ดีมีลักษณะดังนี้ (ภัทรา นิคมานนท์, 2543, หน้า 132-168)

1. ความเที่ยงตรง (Validity) แบบทดสอบที่มีความเที่ยงตรงสูง สามารถทำหน้าที่รวบรวมข้อมูลของสิ่งที่เราต้องการวัดได้ตรงตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการวัด ความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดด้านพุทธิพิสัยที่สำคัญมี 2 ลักษณะคือ

1.1 เที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) หมายถึง สามารถวัดเนื้อหาสาระที่ต้องการวัดครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และวัดได้ตรงตามลักษณะธรรมชาติของเนื้อหาวิชานั้นด้วย

1.2 เที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct Validity) หมายถึง เครื่องมือนั้นสามารถวัดพฤติกรรมและสมรรถภาพด้านต่าง ๆ ได้ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ และเป็นไปตามหลักการของทฤษฎีนั้น ๆ

2. ความเชื่อมั่น (Reliability) แบบทดสอบที่ดีต้องเชื่อมั่นได้ผลจากการวัดคงที่แน่นอน ไม่เปลี่ยนแปลงไปมา การวัดครั้งแรกเป็นอย่างไร เมื่อวัดซ้ำอีกโดยใช้แบบทดสอบชุดเดิมกับผู้สอบกลุ่มเดิม จะวัดก็ครั้งก็ตาม ผลจากการวัดย่อมเหมือนเดิมหรือใกล้เคียงกัน

3. ความยากง่าย (Difficulty) แบบทดสอบต้องมีความยากง่ายพอเหมาะ คือไม่ยากเกินไปและไม่ง่ายเกินไป แบบทดสอบใดที่ผู้สอบตอบถูกมากถือว่าง่าย ถ้ามีผู้ตอบถูกน้อยถือว่ายาก

4. อำนาจจำแนก (Discrimination) แบบทดสอบที่ดีต้องจำแนกได้ สามารถแบ่งผู้สอบออกตามระดับความสามารถเก่ง-อ่อนได้ โดยคนเก่งจะตอบถูก ส่วนคนอ่อนจะตอบผิด ข้อสอบที่ทุกคนตอบถูกหมด หรือตอบผิดหมด ไม่สามารถจำแนกได้ว่าใครเก่ง ใครอ่อน

ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีดังนี้ (สุภาพ วาดเขียน, 2525, หน้า 144)

1. สำรวจทั่ว ๆ ไป เกี่ยวกับตำแหน่งการเรียนในโรงเรียนเพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ปกติ ทำให้เข้าใจได้ดีขึ้น

2. การแนะแนวและประเมินค่าเกี่ยวกับการสอนได้สอบตกของแต่ละบุคคล จุดอ่อนและจุดเด่นของแต่ละบุคคล การสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนฉลาดและนักเรียนที่ต้องการความช่วยเหลือ การปรับปรุงการสอน

3. สามารถจัดกลุ่มนักเรียนเพื่อประโยชน์ในการจัดการเรียนการสอน

4. ช่วยในการวิจัยทางการศึกษา เปรียบเทียบผลการเรียนในวิชาที่ทำการเรียนการสอนแตกต่างกัน โดยใช้แบบทดสอบมาตรฐานเป็นเครื่องมือวัด

การที่ครูผู้สอนจะประเมินผลความเข้าใจในการอ่านของนักเรียน มีหลายวิธี ดังที่ ฮาฟเนอร์ และ จอลลี (Hafner & Jolly, 1972 อ้างถึงใน กรรณิกา แก้วปานกัน, 2547, หน้า 34) กล่าวว่า การสอนความเข้าใจแต่ละครั้งประสบผลสำเร็จหรือไม่ ผู้เรียนมีความสามารถที่จะเข้าใจในการอ่านแต่ละครั้งมากน้อยเพียงใด จะต้องมีการวัดและประเมินผล ซึ่งดูได้จากความสามารถต่าง ๆ ดังนี้

1. ตอบคำถามเกี่ยวกับข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่าง ๆ จากเรื่องที่อ่านได้
2. เข้าใจคำชี้แจง สามารถปฏิบัติตามคำชี้แจง หรือคำแนะนำที่เขียนอธิบายไว้ได้ถูกต้อง
3. จดจำและสามารถบรรยายสิ่งที่อ่านเป็นคำพูดของตนเองได้
4. ลำดับเหตุการณ์ของเรื่องที่อ่านได้อย่างถูกต้อง
5. แยกได้ว่ารายละเอียดตอนไหนสำคัญ ตอนไหนไม่สำคัญ
6. บอกได้ว่าตัวอย่างหรือคำอธิบายต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กับเนื้อความสำคัญตอนไหน

อย่างไร

7. บอกได้ว่าประโยคไหนเป็นประโยคแสดงเนื้อความสำคัญ หรือใจความสำคัญของเรื่องราวที่อ่าน

8. บอกได้ว่าเนื้อหาของสิ่งที่อ่านมีความสัมพันธ์กับเนื้อหาในบทความอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

9. แสดงข้อสรุปของบทความที่อ่านได้อย่างถูกต้อง

10. บอกได้ว่าในการเขียนบทความนั้น ผู้เขียนยึดแนวอะไรในการเรียบเรียง

11. บอกได้ว่าอะไรคือความหมายที่ซ่อนเร้นที่ไม่ได้แสดงไว้ในบทอ่าน

12. บอกได้ว่าเรื่องที่อ่านมีแนวการดำเนินเรื่องหรือให้อารมณ์อย่างไร

13. บอกว่าวัตถุประสงค์ในการเขียนซึ่งผู้เขียนไม่ได้แสดงไว้ตรง ๆ ได้

14. บอกได้ว่าตอนไหนผู้เขียนใช้ถ้อยคำเปรียบเทียบอย่างไร มีความหมายว่าอย่างไร

การสร้างแบบทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจ

ข้อทดสอบทางภาษาชนิดต่าง ๆ มีการจัดชนิดของข้อสอบ โดยใช้เกณฑ์ 2 ประการ คือ พฤติกรรมในการทำข้อสอบของผู้เข้าสอบ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ เลือกตอบจากที่ให้ และให้หาคำตอบเอง ส่วนเกณฑ์อีกประการหนึ่ง คือ ลักษณะของคำถาม ซึ่งแบ่งได้เป็น 2 ประเภท คือ แบบตัวกระตุ้นเดียวกับแบบตัวกระตุ้นพหุคูณ ในการทดสอบภาษามักใช้วัดความเข้าใจรูปการรับสาร เช่น การอ่าน การฟัง ข้อทดสอบที่สร้างควรวัดความคิด วิเคราะห์วิจารณ์ที่ต้องอาศัยความไตร่ตรอง

และความสามารถตีความมากกว่าการถามรายละเอียด จึงจะหาคำตอบได้จากเนื้อหาภาษาโดยตรง ซึ่งข้อทดสอบที่ใช้ทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้นมักใช้ข้อทดสอบแบบเลือกตอบ ซึ่งมีชนิดระบุจริง/ เท็จ และให้จำแนกประเภท (อัจฉรา วงศ์โสธร, 2529, หน้า 181)

สรุปว่าชนิดของข้อทดสอบทางภาษาที่เหมาะสมกับการทดสอบการอ่านเพื่อความเข้าใจนั้น มักใช้ข้อสอบชนิดแบบเลือกตอบแบบจริง/ เท็จ และให้จำแนกประเภท

การเรียนการสอนโดยวิธีโคลซ

ความเป็นมาและหลักวิธีโคลซ

วิธีการ โคลซเริ่มใช้ครั้งแรก โดย วิลสัน แอล เทเลอร์ (Taylor, n.d. อ้างถึงใน อนงค์ อินดาพรหม, 2541, หน้า 6) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของการสื่อสาร ซึ่งอยู่ในรูปเสียงหรือสิ่งตีพิมพ์ก็ได้ เทเลอร์ได้อธิบายว่า การสื่อสารใด ๆ ต้องมีผู้สื่อ และผู้รับเสมอ ดังนั้นผู้สื่ออาจจะเป็นผู้พูดหรือผู้เขียนและผู้รับ คือ ผู้ฟังหรือผู้อ่าน การใช้วิธีโคลซประเมินการสื่อสารนั้น เทเลอร์กำหนดให้คำในภาษาเป็นหน่วยวัด และการสร้างวิธีโคลซ คือ การตัดในตอนต่าง ๆ ของข้อความออกโดยการสุ่มและถือว่าคำทุกชนิดในประโยคไม่ว่าจะเป็นคำนาม สรรพนาม คุณศัพท์ กริยา หรือวิเศษณ์ มีโอกาสเท่ากันในการถูกตัดออกจากข้อความ ทั้งนี้เป็นการอนุมานว่า หน่วยคำเหล่านี้เป็นส่วนประกอบของหน่วยใหญ่ คือ ประโยค ในการสื่อความหมายในการใช้วิธีโคลซ คือ การให้ผู้รับสื่อได้เติมคำแทนที่ช่องว่างของคำที่ขาดหายไป ประสิทธิภาพของการสื่อสารนั้นจะประเมินได้จากหน่วยคำที่เติมว่ามีจำนวนถูกหรือใกล้เคียงกับคำเดิมมากน้อยเพียงไร

สุพัตน์ สุกมตสันต์ (2530, หน้า 15) กล่าวว่า วิธีโคลซ (Cloze Procedure) หรือแบบทดสอบโคลซ (Cloze Test) มีลักษณะคล้ายกับการทดสอบแบบเติมคำในช่องว่าง (Completion Items) แต่มีข้อแตกต่างคือ ในการทดสอบแบบโคลซจะละ (Delete) คำ อย่างเป็นระบบคือการสุ่มตัดคำออกจากข้อความในช่องความถี่ของจำนวนคำเท่า ๆ กัน ซึ่งตามปกติจะตัดหรือละทุก ๆ คำที่ 5, 7, 8 หรือ 10 ยกเว้นประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของเรื่องแต่ในการทดสอบแบบเติมคำในช่องว่างจะตัดคำตามจุดมุ่งหมายของผู้เขียนข้อทดสอบ โคลซจึงมีลักษณะเป็นปรนัย (Objective) มากกว่าแบบเติมคำในช่องว่างซึ่งมีลักษณะเป็นอัตนัย (Subjective) ช่องว่างที่เว้นไว้ใน การทดสอบแบบโคลซ เว้นไว้สำหรับเติมคำให้ตรงกับคำเดิม หรือคำที่มีความหมายแทนคำเดิมได้ ซึ่งแสดงว่าผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องได้ดี เพราะผู้อ่านจะต้องอ่านเนื้อเรื่องที่ไม่สมบูรณ์ วิธีการเติมคำจะขึ้นอยู่กับความสามารถ ความเคยชิน หรือประสบการณ์ที่มีต่อเนื้อเรื่อง

จันทอร บวรบรรพต (2515, หน้า 13-20) ได้เปรียบเทียบกระบวนการอ่านและกระบวนการของวิธีโคลซ ซึ่งสรุปว่ากระบวนการอ่านก็เปรียบได้กับกระบวนการของวิธีโคลซ

การคิดและพยายามหาคำที่เหมาะสมมาเติมคำในช่องว่างที่ขาดหายไปในวิธีโคลซ ก็เหมือนกับ การหาคำใหม่ในสภาพการอ่าน ซึ่งผู้อ่านจะต้องคิด เสาะหา หรือทายความหมายที่เหมาะสมมา สัมพันธ์กับคำใหม่นี้เหมือนกับการหาคำมาเติมในช่องว่างให้ได้ความเหมาะสมเช่นกัน

สรุปได้ว่า วิธีโคลซเป็นวิธีที่หาคำมาเติมในช่องว่างจากข้อความในช่องความถี่ของ จำนวนคำเท่า ๆ กัน ซึ่งจะเว้นอย่างมีระบบ คำที่นำมาเติมเป็นคำที่ให้ตรงกับคำเดิมหรือคำที่มี ความหมายแทนคำเดิมได้

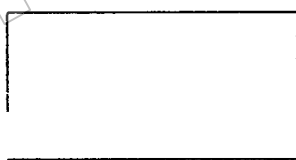
ทฤษฎีและแนวคิดของแบบทดสอบโคลซ

วิธีโคลซนี้มีแนวคิดเชิงทฤษฎีสันับสนุน 3 แนวคิด

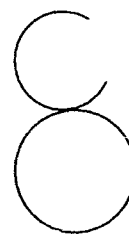
1. หลักการปิดของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ (Gestalt Principle of Closure) คำว่า “Cloze” มาจากคำว่า “Closure” ซึ่งตามหลักจิตวิทยาเกสตัลท์เชื่อว่าในการเรียนรู้ นั้น บุคคล สามารถรับรู้ (Perceive) รูปแบบหรือเหตุการณ์หรือสารสนเทศที่ไม่สมบูรณ์ให้เป็นรูปภาพ เหตุการณ์ หรือสารสนเทศที่สมบูรณ์ได้ และ สมาน วีรกุล (2521, หน้า 15) อธิบายถึงลักษณะสำคัญ อีกอย่างของมนุษย์ คือ ความต้องการความสำเร็จ ดังนั้นการเห็นรูปร่างที่ไม่สมบูรณ์หรือขาดแหว่ง ของส่วนใดส่วนหนึ่ง ในภาพที่รู้จักหรือคุ้นเคยมาก่อน เราจะมีแนวโน้มในการช่วยปิดหรือต่อเติม ส่วนที่ขาดหายไปใหม่ในภาพให้ครบถ้วนสมบูรณ์ ตัวอย่างเช่น เมื่อเราดูรูป ก ข และ ค แล้ว เรามีแนวโน้มที่จะเห็นรูปเหล่านั้นเป็นรูปสามเหลี่ยม รูปสี่เหลี่ยม และรูปเลขแปดเต็มสมบูรณ์

ก.

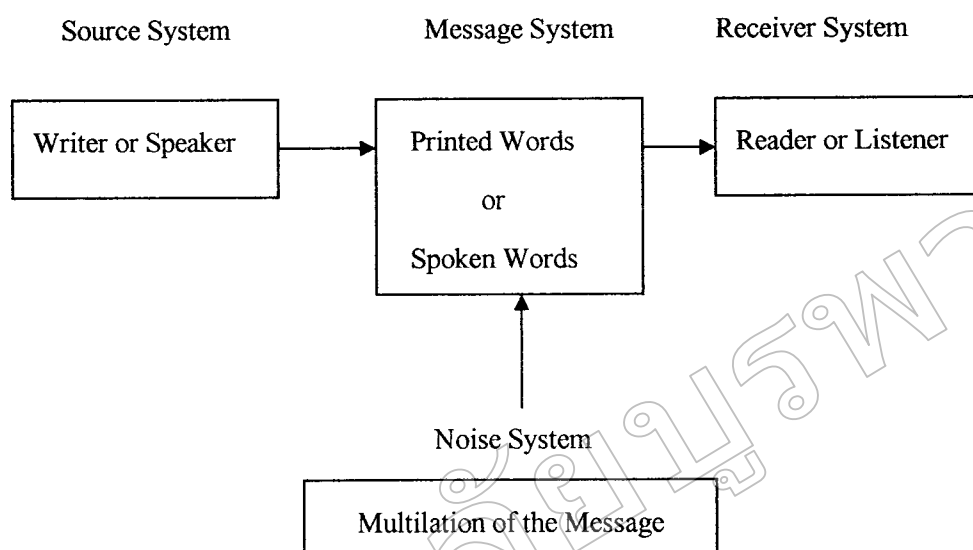

ข.

ค.

การที่บุคคลหรือมนุษย์สามารถรับรู้รูปแบบหรือเหตุการณ์ที่ไม่สมบูรณ์ให้สมบูรณ์นั้น จะทำได้มากหรือน้อยแล้วแต่ประสบการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งมีปัจจัยที่สำคัญที่จะทำให้สื่อ ความหมายได้สมบูรณ์ คือ ความรู้ด้าน โครงสร้างทางภาษา (Grammatical Structure) คำศัพท์ (Lexical Items) และความหมายทางสังคมและวัฒนธรรม (Social Cultural Meaning) ซึ่ง แอลเดอร์สัน (Alderson, 1971 อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541, หน้า 8) ได้อธิบายว่า การสื่อสารด้วยภาษาเหมือนกับการส่งสัญญาณและได้แสดงระบบการสื่อทางภาษา ดังภาพ

ภาพที่ 5 ระบบการสื่อสาร

จากแผนภูมิจะมีผู้สื่อ (Source) ซึ่งอาจเป็นผู้เขียนหรือผู้พูด ส่งข้อความหรือคำพูดไปยังผู้รับ แต่ก่อนจะถึงผู้รับมักจะถูกรบกวนจากภายนอก เช่น เสียงอื่น ๆ หรือข้อความนั้นขาดหายไป ในการรับข่าวสารที่ส่งมานี้ ผู้รับจะต้องเติมคำที่ขาดหายไปด้วยคำลักษณะต่าง ๆ ในภาษา โดยอาศัยตัวแนะที่เป็นไวยากรณ์และศัพท์ที่ปรากฏอยู่ ดังนั้นถ้าความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง ความสัมพันธ์ระหว่างความหมายและระบบไวยากรณ์ที่เคยชินของผู้เรียนและผู้อ่านที่ใช้ภาษาเดียวกับกระบวนการโคลซก็จะสามารถตัดความสัมพันธ์นี้ได้และสามารถบอกความเข้าใจในการอ่านได้ด้วย

2. ทฤษฎีสารสนเทศ (Information Theory)

กู๊ดแมน (Goodman, 1970 อ้างถึงใน กรรณิการ์ กาญจนคงคา, 2534, หน้า 13) กล่าวว่า สารสนเทศหรือความเข้าใจในการอ่านเกิดจากความสัมพันธ์ของตัวอักษรและเสียง (Grapho-Phonic) การเรียงคำ (Syntactic) และความหมายของคำ (Semantic) แต่การเข้าใจความหมายของข้อความจากการอ่าน จะมีมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับความสามารถและประสบการณ์ในการสุ่ม (Sampling) การพยากรณ์ (Prediction) และการคาดหมาย (Expecting) การเลือกคำมาเติมในแบบทดสอบโคลซนั้น มีลักษณะเหมือนการพยากรณ์ การสุ่ม และการคาดหมายส่วนต่าง ๆ ของประโยคเช่นเดียวกับการสื่อความหมายในการอ่านของทฤษฎีดังกล่าว ดังนั้นการเลือกคำมาเติมจะทำได้ยาก ถ้าคำที่ขาดหายไปเป็นคำที่ให้ข้อมูล (Information) มากเพราะมีคำให้เลือกมากเช่น “ฉันออกไปซื้อ ที่ตลาด” คำที่นำมาเติมในช่องว่างมีมากมายที่จะเติมแล้วอ่านได้ความดี เช่น ของขวัญ ขนมห เสื้อผ้า หนังสือ เป็นต้น ส่วนคำใดที่ให้ข้อมูลได้น้อย ข้อความประกอบเป็นเชิงบังคับหรือมีส่วนบอกล่วงหน้า

ว่าคำที่จะตามมาควรเป็นคำอะไร หรือคำชนิดใด การหาคำมาเติมย่อมทำได้ง่ายขึ้น เช่น “ท่าน กำลัง
 ข่าวกจากที่กรุงเทพฯ” การทายคำว่า “ฟัง” และ “วิทยุ” ตรงช่องว่างทั้งสองจะง่ายกว่าในตัวอย่างแรก
 เพราะข้อความที่มีอยู่ช่วยบอกหรือเป็นเชิงบังคับในตัวว่าควรเป็นคำอะไรที่จะเติมลงไป กล่าวคือ คำว่า
 “กำลัง” จะทำให้ผู้อ่านทราบว่าการต่อไปนี้เป็นคำกริยาและคำว่า “ท่าน” กับ “ข่าว” ที่อยู่ข้างหน้า
 และหลัง “กำลัง” จะเป็นตัวบังคับให้คำกริยาที่ตามมาเติมนั้นต้องเป็นคำว่า “ฟัง” เป็นต้น

3. ทฤษฎีลำดับขั้นการตอบสนอง (Response Hierarchy Theory)

ออสกู๊ด (Osgood, 1963 อ้างถึงใน จรรยา เรืองมาลัย, 2526, หน้า 14) กล่าวว่า การเลือกคำ
 ตามลำดับขั้น จากความคุ้นเคยและชินต่อแบบแผนการใช้คำนั้น หรือการใช้คำตาม Response
 Hierarchy จะขึ้นอยู่กับความรู้ของแต่ละคนที่มีต่อคำนั้น ๆ ในหลักการใช่วิทยากรณ์หรือ
 แบบแผนการใช้ที่เกิดจากความเคยชินหรือจากประสบการณ์ที่ผ่านมา ในการใช้คำนั้น ๆ กับเนื้อหา
 ที่อ่าน ตัวอย่างจากประโยค

“ทุกเช้าฉันได้ยิน ทำให้ต้องรีบลุกจากเตียงนอน” คำที่จะมาเติม เราทราบว่าจะต้อง
 เป็นเสียงอะไรสักอย่าง ซึ่งอาจเป็นเสียงไก่ขัน นกร้อง รถวิ่ง ระฆัง แตรรถ หรือ เสียงนาฬิกาปลุก
 ก็ได้ การเลือกคำใดคำหนึ่งมาเติมก็จะขึ้นอยู่กับความเคยชินและประสบการณ์ของผู้คนที่มีความ
 เหล่านั้นดังกล่าว

สรุปได้ว่านักจิตวิทยาในกลุ่มเกสตัลท์ การรับรู้ผู้รับสารต้องมีความคุ้นเคยมาก่อนเมื่อพบสิ่ง
 สิ่งที่ไม่สมบูรณ์ก็สามารถทำให้สมบูรณ์ได้ ส่วนผู้คิดเมนเชื่อว่าการเลือกคำมาเติมในแบบทดสอบ
 โคลซมีลักษณะเหมือนการพยากรณ์ การสุ่มและการคาดหมายส่วนต่าง ๆ ของประโยคเช่นเดียวกับการ
 การสื่อความหมายในการอ่าน และออสกู๊ด เชื่อว่าความคุ้นเคยและชินต่อแบบแผนการใช้คำจะ
 ขึ้นกับความรู้ของแต่ละคน

เทคนิควิธีโคลซ

การใช้เทคนิควิธีโคลซถือว่าการทดสอบทักษะรวมที่สัมพันธ์ส่วนประกอบของ
 ภาษากับทักษะภาษาด้านการอ่านและการเขียน การเลือกสารสำหรับการสอบโคลซ ควรใช้สารที่มี
 ความสัมพันธ์ของเนื้อความ และมีโครงสร้างเรื่องที่ต่อเนื่องและสมบูรณ์ในตัว และควรเป็นสาร
 ปฏิบัตินิยมที่มีหน้าที่การใช้ตามวัตถุประสงค์ของการสื่อสาร เนื้อเรื่องไม่ห่างไกลตัวผู้เข้าสอบ และ
 ระดับความยากง่ายของสารควรจะง่ายต่อผู้เข้าสอบที่มีความสามารถสูง ความยาวของสารที่จะ
 นำมาใช้สอบโดยละคำนั้นไม่ควรต่ำกว่า 500 คำ แต่ถ้าวัตถุประสงค์ของการสอบเพียงเพื่อเป็น
 การจัดระดับผู้เข้าสอบว่าเก่ง ปานกลาง และอ่อน ไม่ใช่เพื่อการคัดเลือกที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อน
 ในการวัดมาก สารที่มีความยาว 200 คำก็นำมาใช้ได้ (อัญญา วงศ์โสธร, 2538, หน้า 171)

การละคำในข้อความที่นิยมใช้กันมี 2 แบบ คือ ละทุก 7, 8, 9, หรือ 10 คำอย่างเป็นระบบ (Systematic/ Random Deletion) และละคำที่เห็นว่าสมควร วิธีการละคำตามความเหมาะสมหรือตามเหตุผลของผู้ทดสอบ (Rational Deletion) เป็นวิธีที่นิยมใช้ในการทดสอบภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศเพราะสะดวกในการสร้างและสามารถใช้วัดทักษะภาษาแบบรวมได้อย่างมีความเชื่อถือได้สูง เพราะใช้วัดด้านศัพท์ ไวยากรณ์ ความเข้าใจ การคาดการณ์เกี่ยวกับความหมายของสาร และการเขียนเติมคำลงในช่องว่างได้ความหมาย

บัชแมน (Bachman, n.d. อ้างถึงใน อัจฉรา วงศ์โสธร, 2538, หน้า 172) ได้กล่าวถึงการละคำของวิธีโคลซว่าควรใช้แบบตามความเหมาะสมว่าจะให้ผลที่น่าเชื่อถือและสม่ำเสมอมากกว่าละคำแบบมีระบบ การละคำไม่ควรละในประโยคแรก และควรพิจารณาว่าคำที่ละเป็นการทดสอบความเข้าใจสารและการใช้ตัวเชื่อม (Cohesive Device) สารที่ใช้ไม่จำเป็นต้องยาวมากถ้าหากคัดเลือกมาอย่างเหมาะสม และเลือกละคำที่ไม่ถี่นักและอย่างสมเหตุสมผล ไม่ใช่ละคำที่ต้องใช้ความรู้มาตอบ ซึ่งคำประเภทนี้เรียกว่า “Impossible Extra – Textual Item” การละคำอาจทำได้ดังนี้

1. คำที่อยู่ภายในอนุประโยคเดียวกัน
2. คำที่อยู่ต่างอนุประโยค แต่อยู่ภายในประโยคเดียวกัน
3. คำที่อยู่บริบทเดียวกัน แต่ต่างประโยคกัน
4. คำที่ใช้ความเข้าใจสาร โดยรวม

การใช้วิธีโคลซในทดสอบการฟัง (Oral Cloze) โดยให้ผู้เข้าสอบฟังข้อความจากเทปที่จะหยุดเว้นไม่อ่านคำที่จะทดสอบและผู้เข้าสอบต้องเขียนคำนั้น หรือบันทึกเสียงคำนั้นลงในเทป ในการทดสอบโคลซแบบอ่าน ผู้สอบได้ใช้บริบทที่มาก่อนและที่ตามหลังช่องว่างช่วยในการเติมคำ แต่โคลซแบบฟังนั้นบริบทจะมีแต่เพียงที่นำหน้าช่องว่างเท่านั้นจึงยากกว่ามาก เพื่อให้ง่ายลงผู้ดำเนินการสอบควรอ่านหรือเปิดเทปข้อความให้ผู้เข้าสอบได้ฟังทั้งหมดอย่างสมบูรณ์โดยไม่ละคำ 1 เทียบก่อนเพื่อที่ผู้เข้าสอบจะได้ฟังจับใจความและเมื่อทดสอบจึงละคำให้ผู้เข้าสอบพูดบันทึกเสียงหรือเขียนคำที่หายไป เทคนิควิธีนี้มีการใช้น้อยกว่าโคลซแบบอ่าน ความยาวของสารที่จะใช้ไม่ควรเกิน 100 คำ (อัจฉรา วงศ์โสธร, 2538, หน้า 173)

การละคำไม่ว่าจะเป็นโคลซแบบอ่านหรือแบบฟังก็ตามมักจะไม่ว่ละคำใน 1 – 2 ประโยคแรกและสุดท้าย เพื่อเตรียมตัวผู้เข้าสอบในการนำเข้าสู่สารและในการสรุปความหมายของสารตอนลงท้าย เป็นการช่วยให้ผู้เข้าสอบสามารถเข้าใจสารได้มากขึ้น

สรุปได้ว่า การละคำในวิธีโคลซมี 2 แบบ คือ ละทุก 7, 8, 9 หรือ 10 และละคำที่เห็นว่าสมควร การละคำมีทั้งโคลซแบบอ่านและแบบฟัง แต่การละคำจะเหมือนกันคือจะไม่ละคำใน 1 – 2 ประโยคแรกและสุดท้าย

ชนิดและรูปแบบของแบบทดสอบโคลซ

ออลเลอร์ (Oller, 1979 อ้างถึงใน กรรณิการ์ กาญจนคงคา, 2534, หน้า 15) ได้สรุปชนิดต่าง ๆ ของแบบทดสอบโคลซตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันเป็น 3 แบบ คือ

1. แบบกำหนดสัดส่วนตายตัว (Fixed-Ratio Method) เป็นแบบที่ใช้กันแพร่หลายที่สุด สร้างโดยตัดคำในข้อความเท่า ๆ กันทุกคำที่ต้องการ เช่น ทุกคำที่ 5 อัตราส่วนก็เป็น 1: 5 เป็นต้น
2. แบบไม่กำหนดสัดส่วนตายตัว (Variable-Ratio Method) เป็นแบบที่เลือกตัดเฉพาะคำที่ต้องการจะตัด เช่น ตัดเฉพาะคำที่มีความหมายในตนเอง ซึ่งได้แก่ คำนาม หรือคำกริยา เป็นต้น
3. แบบผสม แบบนี้อาจจะใช้แบบกำหนดสัดส่วนตายตัวและแบบไม่กำหนดสัดส่วนตายตัวควบคู่กันไปตามวิจารณ์ของผู้ออกข้อสอบว่าที่ใดสมควรจะตัดออก แบบนี้เหมาะสำหรับใช้ในการสอนหรือการสอบในชั้นเรียน (Classroom Testing) แทนที่จะใช้วิธีนับแล้วตัดคำที่อยู่ในลำดับที่ตายตัวก็ใช้วิธีการนี้แต่เป็นแนวทางในการตัดคำเท่านั้น แต่ถ้าบังเอิญตัดไปตรงกับคำยากเกินไป เช่น คำเฉพาะ (Proper Nouns) หรืออื่น ๆ ก็ข้ามไปเลย

วาเลท (Valette, 1977, pp. 212-215) แบ่งแบบทดสอบโคลซออกเป็น 3 แบบ คือ

แบบที่ 1 แบบที่เว้นที่ว่างในบทความให้ผู้อ่านหาคำมาเติมเอง ซึ่งถือว่าเป็นรูปแบบมาตรฐานดั้งเดิม (Cloze – Test – Standard Format) (C1) ดังตัวอย่าง

“The great murder wave of the 1970 appears to have ebbed at last in big city America. _____ reports from police departments _____ twelve selected cities show _____ etc.”

แบบที่ 2 แบบกำหนดคำให้ 2 คำ ในช่องที่เว้นให้ผู้อ่านวงล้อมรอบคำที่จะทำให้บทความมีความหมายดีที่สุด (Cloze Test – Reading – Input Format) (C2) ดังตัวอย่าง

“The great murder wave of the 1970 appears to have ebbed at last in big city America. (First/ have) reports from police departments (last/ in) twelve selected cities show (from/ that)etc”

แบบที่ 3 แบบกำหนดคำในช่องว่าง ชุดหนึ่งประมาณ 3 – 5 คำ ให้ผู้อ่านเลือกตอบคำที่จะทำให้ข้อความชัดเจนที่สุด (Cloze Test – Multiple – Choice Format) (C3) ดังตัวอย่าง

“The great murder wave of the 1970 appears to have ebbed at last in big city America.

First	reports from police departments	over	twelve selected cities show	why	etc”
When		and		up	
Few		in		that	
Since		at		us	

ลักษณะที่กล่าวมาแล้วทั้งหมดถือว่าเป็นแบบทดสอบโคลซมาตรฐาน (Standard Cloze) ยังมีแบบทดสอบโคลซอีกลักษณะหนึ่ง ซึ่งเรียกว่า Modified Cloze คือ การเอาความคิดของแบบทดสอบแบบเลือกตอบกับแบบทดสอบโคลซมารวมกัน Modified Cloze นี้สร้างยากกว่าแบบทดสอบโคลซมาตรฐาน หลักในการสร้างคือ เลือกข้อความที่เหมาะสมกับความเข้าใจและความสามารถของผู้เรียน และจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาด้วย การตัดคำมีลักษณะเป็นอัตนัย (Subjective) มากกว่าแบบทดสอบโคลซแบบมาตรฐานซึ่งการตัดคำต้องเป็นแบบปรนัย นอกจากนี้ Modified Cloze ต้องมีตัวลวง (Distractors) เข้ามาเกี่ยวข้องด้วย ซึ่งตัวลวงนี้มักจะมีประมาณ 3-5 ตัว เมื่อตัดคำแล้วก็มีคำถามท้ายข้อความด้วย ซึ่งจะถามเกี่ยวกับเนื้อหาทั้งหมด Modified Cloze นี้มีข้อดีคือ แก้ปัญหาเรื่องการให้คะแนนแบบโคลซ ซึ่งตรวจยากและไม่สะดวกกับการนำไปใช้กับการทดสอบที่มีจำนวนประชากรมาก ๆ เช่น การสอบคัดเลือก เป็นต้น (จรรยา เรืองมาลัย, 2526, หน้า 16-17)

การสร้างและการใช้แบบทดสอบโคลซ

จรรยา เรืองมาลัย (2526, หน้า 14) และ ขวัญใจ บุญชยางกูร (2529, หน้า 15-16)

ได้กล่าวถึงวิธีการสร้างแบบทดสอบโคลซไว้ดังนี้คือ

1. เลือกบทความที่มีคำประมาณ 274 – 375 คำ ชนิดและลักษณะของบทความที่เลือกขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการทดสอบเนื้อหาที่ทดสอบ วิธีโคลซใช้ได้กับบทความทุกชนิด สมมติว่าผู้เขียนข้อสอบต้องการวัดความสามารถในการอ่านหนังสือของผู้เรียนก็เพียงแต่เลือกบทที่คิดว่าเหมาะสมและสร้างข้อสอบที่ดีจากหนังสือเล่มนี้ ลักษณะของบทความต้องมีความสมบูรณ์ในตัว (Self-Contained) และบทความต้องมีความยาวพอที่จะใช้ตัดคำได้ตามจุดประสงค์ของผู้ทดสอบว่าจะวัดอะไร จะตัดคำที่เท่าไร (แต่ไม่ควรเกิน 50 คำ) บทความที่เลือกควรจะมีเนื้อหาเป็นกลาง ไม่เน้นเนื้อหาเฉพาะเจาะจงในสาขาวิชาต่าง ๆ ไม่เท่ากัน การใช้ข้อทดสอบแบบโคลซที่เน้นเนื้อหาเฉพาะสาขาวิชาจะใช้ได้ก็ต่อเมื่อทดสอบผู้ที่ประสบการณ์ในสาขาวิชานั้น ๆ เท่านั้น เช่น ทดสอบเกี่ยวกับเรื่องสรีระทางกายกับนักศึกษาแพทย์ เป็นต้น และข้อควรระวังในการเลือกบทความ คือ ไม่ควรเลือกในเรื่องที่คลุมเครือ หรือดึงความสนใจของผู้ทำออกจากเรื่องที่จะทดสอบ หรือเรื่องที่มีข้อขัดแย้งหรือเนื้อหาที่ผู้ทำอาจจะไม่เห็นด้วยเป็นอย่างมาก เช่น ด้านการเมือง อีกประการหนึ่งคือ บทความที่นำมาทำแบบทดสอบโคลซไม่ควรประกอบด้วยเนื้อหาที่เป็นที่รู้จักทั่วไปชนิดที่อ่านยังไม่จบก็สามารถตอบได้แล้ว เป็นต้น

2. เมื่อเลือกบทความได้แล้วให้นับจำนวนคำทั้งหมดแล้วหารด้วยจำนวนคำที่คิดว่าจะถาม เช่น ถ้าต้องการถาม 40 คำถาม ในบทความนั้น ก็เอา 40 หาร ผลลัพธ์ได้เท่าไรให้ถือเอาจำนวนคำที่ได้มาเป็นหลักในการตัดคำ เช่น คำในบทความมีทั้งหมด 320 คำ หารด้วย 40 ได้ผลลัพธ์เท่ากับ

8 เพราะฉะนั้นให้คัดออกทุก ๆ ตัวที่ 8 หรือถ้าประมาณ 280 คำ ในบทความก็คัดออกทุกตัวที่ 7 ดังนี้ เป็นต้น ช่องว่างที่เว้นสำหรับคำที่ถูกต้องจะมีความยาวเท่ากันและโดยทั่วไปแล้วประโยคแรกและประโยคสุดท้ายของบทความจะไม่มีการตัดคำ ทั้งนี้เพื่อให้ผู้อ่านมีโอกาสคุ้นเคยกับเรื่องที่นำมาให้อ่าน

ส่วนวิธีโคลชนั้น คำสั่งที่ใช้ในแบบทดสอบโคลชต้องชัดเจนและสื่อความหมายได้ดี และจะต้องเหมาะสมกับระดับของผู้เรียนอีกด้วย ถ้าเป็นผู้เรียนระดับต้น ๆ ก็อาจจะใช้วิธีอ่านให้ฟัง โดยเน้นถึงวิธีทำหรือเขียนตัวอย่างลงบนกระดานก่อนให้ลงมือกระทำหรือถ้าจะใช้แบบทดสอบโคลชเพื่อทดสอบเด็กไทยเกี่ยวกับความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษเรื่องใดเรื่องหนึ่งก็อาจใช้คำสั่งเป็นภาษาไทยได้ เพื่อให้ผู้ทำเกิดความเข้าใจมากที่สุดว่าจะต้องทำอะไร อีกทั้งควรสนับสนุนให้ผู้ทำใช้วิธีการเดาโดยดูความหมายจากคำใกล้เคียงประกอบเมื่อคิดไม่ออก นอกจากนี้ยังต้องกระตุ้นให้เติมจนครบทุกช่องด้วย

การตรวจให้คะแนนแบบทดสอบโคลช

อลเลอร์ (Oller, 1979 อ้างถึงใน ขวัญใจ บุญชยางกูร, 2529, หน้า 16) ได้สรุปวิธีการตรวจให้คะแนนสำหรับแบบทดสอบโคลชไว้ดังนี้

1. ให้คะแนนเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับ (The Exact Word Method)
2. ให้คะแนนคำที่มีความเหมาะสมหรือใกล้เคียง (Contextually Acceptable Answer Method)

อลเลอร์ (Oller, 1972 อ้างถึงใน กรรณิการ์ กาญจนคงคา, 2534, หน้า 21) ให้ความเห็นว่า การตรวจให้คะแนนที่มีความเหมาะสม (Contextually Acceptable Answer Method) เหมาะสมกับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งตรงกับงานวิจัยของแอลเดอร์สัน (Alderson, 1979, p. 219) ที่กล่าวว่ามีการตรวจแบบให้คะแนนคำที่มีความเหมาะสมทุกคำตอบเป็นวิธีที่ดีที่สุดสำหรับนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศหรือผู้เรียนที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาและจากผลการวิจัยของ สุธารี ประเสริฐสุรพร (2523 อ้างถึงใน อนงค์ อินตาพรหม, 2541, หน้า 16) ได้ศึกษาถึงวิธีการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบโคลชที่เหมาะสมกับนักเรียนไทย พบว่า วิธีการตรวจให้คะแนนที่เหมาะสมในการวัดความเข้าใจในการอ่าน คือ การตรวจให้คะแนนทั้งคำตอบที่ตรงกับคำเดิม (Exact Word) และคำตอบที่มีความเหมาะสม (Contextually Answer) โดยไม่จำเป็นต้องเคร่งครัดกฎเกณฑ์ทางไวยากรณ์ เช่น พจน์หรือกาล เป็นต้น

อังฉรา วงศ์โสธร (2538, หน้า 173) ได้กล่าวถึงวิธีการตรวจให้คะแนนแบบทดสอบโคลชว่า การตรวจให้คะแนนข้อสอบโคลช มี 2 วิธี คือ ให้คะแนนเฉพาะที่ใช้สารเดิมเท่านั้น (Exact-Word Scoring) และวิธีให้คะแนนคำใดก็ตามที่สามารถใช้ในที่นั้นได้อย่างได้ความหมาย

(Acceptable-Word Scoring) ความสอดคล้องของคำบริบทอาจกำหนดได้โดยให้เจ้าของภาษา 3-5 คน เติมคำในช่องว่างด้วยคำที่สามารถเติมได้อย่างเหมาะสมและถูกต้องแล้วผู้ตรวจทำรายการคำตอบไว้สำหรับแต่ละช่องเพื่อเป็นคู่มือการตรวจ วิธีการตรวจแบบนี้มีความเที่ยงตรงสูงกว่าวิธีแรก ถึงแม้ว่าวิธีตรวจทั้ง 2 แบบจะมีค่าสัมพัทธ์สูงมากก็ตาม ในการทดสอบทางภาษานิยมใช้วิธีตรวจแบบให้ระบบคำที่เหมาะสมกับบริบท

จรรยา เรืองมาลัย (2526, หน้า 17-20) ได้สรุปวิธีการตรวจให้คะแนนสำหรับแบบทดสอบโคลซ ดังนี้

1. ให้คะแนนเฉพาะคำตอบที่ถูกต้องตรงกับต้นฉบับ (The Exact Word Method) วิธีนี้เป็นวิธีที่ให้เหตุผลว่าความสามารถของผู้อ่านในการที่จะเติมคำที่ตรงกับผู้ออกข้อสอบต้องการจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นระดับความสัมพันธ์ระหว่างระบบภาษาของผู้สร้างแบบทดสอบและของผู้อ่าน
2. ให้คะแนนคำที่มีความเหมาะสมหรือใกล้เคียง (Contextual-Appropriateness) วิธีนี้อธิบายให้ผู้ตรวจให้คะแนนแก่คำที่สามารถเติมในช่องที่เว้นไว้ได้อย่างเหมาะสมคือ เหมาะสมทั้งทางหลักไวยากรณ์และความหมาย แม้ไม่ตรงกับคำที่ผู้ออกข้อสอบระบุไว้ การที่จะพิจารณาว่าคำนั้น ๆ จะเหมาะสมหรือไม่นั้นให้ทำดังนี้คือ เมื่อเห็นว่าคำนั้นไม่ใช่คำที่ถูกต้องตามต้นฉบับ หากดูว่าไปกันได้กับคำข้างเคียงหรือทำให้ใจความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมมากน้อยเพียงไร ถ้ามีปัญหาถือถือว่าคำนั้นถูก สมควรให้คะแนน
3. การให้น้ำหนักแก่ระดับความเหมาะสม (Weighting Degrees of Appropriateness) ในกรณีที่คำตอบหนึ่งรู้สึกรู้ว่าจะมีความเหมาะสมกว่าคำตอบอื่น มีวิธีการที่จะพิจารณาอยู่ 2 วิธี คือ วิธีแรกให้คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างชนิดของความคิดที่มีต่อความสัมพันธ์ทางด้านภาษาในข้อความที่ให้ ส่วนวิธีหลังให้เปรียบเทียบกับคำตอบเดียวกันของผู้สอบที่เป็นเจ้าของภาษา (Native Speaker)

สำหรับวิธีแรกนั้นต้องมีการวิเคราะห์ข้อความที่ให้โดยดูที่คิดเป็นบรรทัด ๆ ไป และพิจารณาว่าคำที่เติมเข้ามานั้นผิดหลักเกณฑ์มากน้อยเพียงใด แม้ผิดเฉพาะจุดก็อาจจะทำให้ผิดไปถึงประโยคอื่น ๆ ได้และบางทีคำตอบอาจจะเหมาะสมกับเนื้อเรื่องในข้อความแต่ไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์เฉพาะจุดที่ต้องเติม เช่น การใช้รูปพหูพจน์ในที่ที่ต้องใช้นามที่นับไม่ได้ ดังตัวอย่างที่นักเรียนเขียนว่า “The Peoples of the World” ผู้ตอบใช้ “Peoples” เติมลงในช่องว่างซึ่งควรจะเติมคำว่า “People” อันที่จริงแล้วถ้าจุดนั้นต้องการพูดถึงกลุ่มคน (Group of People) ก็ถูก แต่ถ้าต้องการพูดถึงคนโดยส่วนรวมแล้ว ต้องใช้คำว่า “People” จึงจะถูก ฉะนั้นผู้ให้คะแนนจะต้องคำนึงถึงเนื้อเรื่อง อันเป็นส่วนรวมของข้อความที่ให้สำคัญ แม้ว่าคำตอบที่เติมเข้ามานั้นอาจจะผิดรูปคำ (Morphological Form) ไป

สำหรับวิธีที่สอง เป็นวิธีการให้คะแนนแก่ผู้สอบที่เป็นชาวต่างประเทศ โดยยึดความสามารถในการทำข้อสอบของผู้สอบที่เป็นเจ้าของภาษาเป็นหลัก โดยการสร้างแบบทดสอบโคลซขึ้นมาชุดหนึ่งให้นักศึกษาที่เป็นเจ้าของภาษาทำ และตั้งสมมติฐานว่าคำตอบที่ได้จากนักศึกษากลุ่มนี้จะเป็นเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนนแก่คำตอบของนักศึกษาที่ไม่ใช่เจ้าของภาษาซึ่งทำแบบทดสอบอันเดียวกัน คำตอบใดที่นักศึกษาเจ้าของภาษาทำได้ถูกต้องมาก ควรจะมีน้ำหนักในการให้คะแนนแก่นักศึกษาที่ไม่ใช่เจ้าของภาษามากกว่าคำตอบที่มีผู้ทำถูกน้อย

4. การตีความจากคะแนนและคำตอบในกระดาษคำตอบ (Interpreting the Scores and Protocols) คะแนนและคำตอบที่ปรากฏอยู่ในกระดาษคำตอบสามารถที่จะบอกความสามารถทางภาษาในด้านต่าง ๆ ของผู้สอบได้ เช่น ความสามารถในการอ่านหรือความเข้าใจในเนื้อเรื่องที่กำหนดให้ตามระดับความยากง่ายและสามารถในการใช้กฎเกณฑ์ทางภาษา เป็นต้น หรือแม้กระทั่งสามารถที่จะประเมินผลสัมฤทธิ์ของวิธีการสอนของครูได้ โดยดูจากคะแนนของผู้สอบทั้งกลุ่ม นอกจากนี้ยังทำให้ผู้ตรวจพบว่าผู้สอบแต่ละคนมีข้อบกพร่องในด้านใดบ้าง

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านและการตอบแบบทดสอบ

โคลซ

การอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนและต้องใช้ความสามารถภายในตัวบุคคลหลายอย่าง เพราะการอ่านเป็นกระบวนการของความคิด ดังที่ ธรอร์น ไดค์ (Thorndike, n.d. อ้างถึงใน จรรยา เรืองมาลัย, 2526, หน้า 20) ได้กล่าวว่า การอ่าน หมายถึง การคิดและรวมถึงความเข้าใจ ความหมายของสัญลักษณ์ที่มองเห็นและเข้าใจความคิดของผู้เขียนด้วย การอ่านจึงต้องใช้กลไก (Mechanics) อยู่ตลอดเวลา ผู้วิจัยครั้งหลัง ๆ นี้จึงได้กล่าวว่า การอ่านเป็นกระบวนการของความคิด ซึ่งรวมถึงการเข้าใจตัวอักษรที่ปรากฏในแต่ละบรรทัด การเชื่อมโยงความคิด การใช้วิจารณญาณ และการประเมินเรื่องราวที่อ่านอย่างพินิจพิจารณา

เนื่องจากแบบทดสอบโคลซเป็นแบบทดสอบที่สร้างขึ้นโดยวิธีตัดคำออกจากข้อความ ผู้ทำแบบทดสอบจะต้องอ่านข้อความนั้น ๆ แล้วคิดหาคำที่ถูกตัดออกไปเพื่อจะได้นำคำดังกล่าวมาเติมลงในช่องที่คำถูกตัดออก

การที่จะเข้าใจข้อความที่อ่านได้ตลอด จนสามารถคิดหาคำที่ถูกตัดออกไปได้นั้น ในเรื่ององค์ประกอบของความเข้าใจในการอ่านพบว่าขึ้นอยู่กับพื้นฐานสำคัญ 3 ประการ คือ

1. Word Factor หมายถึง รูปคำ และความหมายของคำนั้น ๆ
2. Verbal Factor หมายถึง ความสามารถในการเชื่อมโยงความหมายของคำต่าง ๆ ที่อยู่โดยรอบ (Context) โดยไม่ต้องใช้เหตุผลทางนามธรรม (Abstract-Reasoning) เดวิส (Davis, n.d. อ้างถึงใน จรรยา เรืองมาลัย, 2526, หน้า 21) กล่าวว่า เป็นความสามารถในการเข้าใจรายละเอียด

ของประโยชน์ย่อย ๆ และความสามารถในการจัดลำดับขั้นตอน (Organization) ของข้อความได้

3. Abstract Reasoning หมายถึง การใช้เหตุผลทางนามธรรมจากตัวอักษรที่ปรากฏในข้อความ เดวิส (Davis, n.d. อ้างถึงใน จรรยา เรืองมาลัย, 2526, หน้า 21) กล่าวว่า เป็นการสังเคราะห์ใจความที่สำคัญในข้อความนั้น (Main Ideas Synthesis) มาเซอร์คิววิส (Mazurkiewies, n.d. อ้างถึงใน จรรยา เรืองมาลัย, 2526, หน้า 21) กล่าวว่า เป็นความคิดแบบอุปมาน (Deductive Thinking) และการแก้ปัญหา

การเรียนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี

การเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี (CIRC: Cooperative Integrated Reading and Composition) เป็นรูปแบบหนึ่งของการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) ชนิดใหม่ ประเภทการเรียนรู้เป็นทีม (Student Team Learning) พัฒนาขึ้นในปี 1987 โดย Steven, Maddean, Slavin and Farnish

การเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นวิธีการเรียนชนิดหนึ่งที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ โดยให้ผู้เรียนสามารถถ่ายทอดความเข้าใจในการอ่านออกมาในรูปแบบของการเขียนสรุปเรื่องราวที่อ่านออกมาตามความคิดเห็นของตนเองหลังจากการเล่าเรื่อง นอกจากนี้การเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ยังเป็นการเรียนที่ใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นสื่อในการพัฒนาการอ่านได้อย่างกว้างขวาง โดยผู้สอนจะแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม แต่ละกลุ่มประกอบด้วยผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ 2 คน ผู้สอนจะจัดผู้เรียนในแต่ละกลุ่มเป็นคู่ ระหว่างผู้ที่เรียนเก่งและผู้ที่เรียนอ่อนช่วยกันทำกิจกรรมการอ่านที่ครอบคลุมหมายหลังจากที่ครูนำเสนอเนื้อหาเรียบร้อยแล้ว และในช่วงสุดท้ายของการเรียนผู้เรียนในกลุ่มทั้งหมดจะกลับเข้ามาทำงานช่วยกันตรวจแก้ไขงานของกันและกันอีกครั้งหนึ่ง หลังจากการเรียนจบบทเรียนแต่ละบทแล้วจะมีการทดสอบเป็นรายบุคคล คะแนนที่ได้จากการทดสอบกับคะแนนที่ได้จากการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่มจะนำมารวมกันเป็นคะแนนของกลุ่มเพื่อสร้างความตระหนักในความสำเร็จของการเรียน (วรพรรณ สิริพิสิส, 2537, หน้า 19)

สรุปได้ว่าการเรียนด้วยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นการเรียนที่นักเรียนจะช่วยเหลือกันโดยเด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กที่เรียนอ่อนกว่า ขณะดำเนินกิจกรรมการเรียนเด็กจะมีปฏิสัมพันธ์กันทั้งการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เห็นใจกัน เพื่อมุ่งมั่นให้งานสำเร็จ

สุริย์ ขาวเออร์ (2535, หน้า 19-20) กล่าวถึงการเรียนที่ผู้สอนแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่มว่าวิธีดังกล่าวสามารถทำให้เกิดความสำเร็จในการเรียนของผู้เรียน ได้ดังนี้

1. นักเรียนมีทักษะในการสื่อสาร การเข้าสังคม การเป็นผู้นำ และการอภิปราย
2. นักเรียนมีความนับถือตนเอง เพราะว่าได้ช่วยกันแก้ปัญหาของกลุ่ม

3. การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ จากหลาย ๆ ทัศนะ

4. มีแรงจูงใจในการเรียนเนื่องจากทุกคนมีโอกาสประสบความสำเร็จในการเรียนสูง
5. ให้ผลทางด้านจิตพิสัย (Affective) เพราะที่นักเรียนสามารถอภิปรายตามที่ตนเองรู้สึก
6. นักเรียนอาจมีโอกาสดแสดงความคิดเห็น ทำกิจกรรมและประสบผลสำเร็จในการเรียน
7. ส่งเสริมด้านความคิด (Cognitive) นักเรียนรู้จักใช้เหตุผลและรู้จักใช้ความคิดอย่าง

รอบคอบ

8. ให้ผลทางด้านสุขภาพจิต (Psychological Health) และนักเรียนรู้สึกได้รับการยอมรับ
9. นักเรียนในชั้นเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อกัน

องค์ประกอบของการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี

การเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ เป็นทีมตามระดับความสามารถ โดยมีองค์ประกอบใหญ่ ๆ (Stevens et al., n.d. อ้างถึงใน วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2537, หน้า 21) ดังต่อไปนี้

1. การจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียง (Partner Reading) โดยเริ่มจากนักเรียนอ่านเรื่องที่ตัวเองในใจก่อน แล้วจับคู่ผลัดกันอ่านออกเสียง คนละ 1 บรรทัด ขณะที่คนหนึ่งอ่าน ผู้ฟัง (อีกคนหนึ่ง) จะต้องดูตามไปด้วย เพื่อตรวจสอบว่าคู่ของตนอ่านผิดหรือไม่ จะได้ช่วยกันแก้ไข

2. การทำความเข้าใจและทำนายโครงสร้างเรื่อง (Story Structure and Story-Related Writing) นักเรียนจะได้รับคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เมื่อนักเรียนอ่านมาได้ครึ่งเรื่อง จะให้นักเรียนหยุดอ่านแล้วให้บรรยายลักษณะทิศทางของเรื่อง และปัญหาของเรื่องที่อ่าน แล้วให้นักเรียนทำนายว่าปัญหาที่เกิดขึ้นอาจจะถูกแก้ไขอย่างไร หลังจากนั้นให้นักเรียนอ่านต่อจนจบ นักเรียนต้องตอบคำถามเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านว่าอะไรเกิดขึ้นบ้างในการแก้ปัญหา และให้นักเรียนเขียนเรื่องที่มีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านในรูปแบบตัดต่อ เช่น นักเรียนอาจจะเขียนตอนจบของเรื่องแตกต่างไปตามที่พวกเขาได้ทำนายไว้ในตอนแรก

3. การฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์ (Word Out Loud) กิจกรรมขั้นนี้ได้รับรายการคำศัพท์ใหม่หรือคำศัพท์ยากที่ใช้ในเรื่องที่อ่าน ให้นักเรียนฝึกอ่านออกเสียงคำเหล่านี้กับเพื่อนในกลุ่มหรือคู่ของตน จนกว่าจะสามารถอ่านได้คล่องและถูกต้อง

4. การให้ความหมายของคำศัพท์ (Word Meaning) ในขั้นนี้นักเรียนจะได้รับรายการคำศัพท์ในเรื่องที่อ่าน ซึ่งเป็นคำศัพท์ที่ใหม่ สำหรับพวกเขาและให้นักเรียนเปิดพจนานุกรมดูคำจำกัดความของวลี และให้เขียนประโยคเพื่อแสดงความหมายของคำศัพท์แต่ละคำ

5. การสรุปเรื่องด้วยคำพูดของตนเอง (Story Retelling) หลังจากการอ่านเรื่องแล้ว และหลังจากการอภิปรายในกลุ่มแล้ว ให้นักเรียนสรุปประเด็นหรือจุดสำคัญของเรื่องกับคู่ของตน

โดยการสรุปนี้ให้นักเรียนใช้คำพูดของตนเอง

6. การสะกดคำศัพท์ (Spelling) กิจกรรมขั้นนี้ให้นักเรียนทดสอบเพื่อนคนอื่น ๆ โดยใช้รายการ (List) สะกดคำศัพท์ของแต่ละสัปดาห์ โดยนักเรียนใช้ Disappearing List ถ้ามคำศัพท์ใหม่เพื่อประเมินเพื่อน จนกว่าเพื่อนจะสามารถตอบได้ครบหมด (เป็นการช่วยกัน) หลังจากนั้นนักเรียนจะใช้รายการที่มีคำสะกดเขียนไว้ครบ มาพลัดกันถามอีกหลาย ๆ ครั้ง เพื่อให้สามารถสะกดคำได้หมดทุกคำ

7. การทดสอบ หลังจากนักเรียนแต่ละคนได้ทำกิจกรรม 1-6 แล้ว ให้คู่ของตนประเมินว่ากิจกรรมที่ผ่านมานั้นประสบความสำเร็จตามเกณฑ์หรือไม่

หลังจากการอ่าน 3 ครั้ง นักเรียนจะถูกทดสอบ โดยให้นักเรียนเขียนประโยคจากคำศัพท์ที่กำหนดให้ ทดสอบความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และให้อ่านคำ (รายการคำศัพท์) แบบออกเสียงให้ครูฟัง ในขั้นตอนนี้ นักเรียนไม่สามารถช่วยกันได้ คะแนนที่ได้จะเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของคะแนนทีม (รายสัปดาห์)

สรุปได้ว่า องค์ประกอบในการเรียนด้วยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีทั้งหมด 7 องค์ประกอบ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบเป็นกิจกรรมการอ่านแบบร่วมมือกันของนักเรียน ในการดำเนินกิจกรรมมีทั้งการอ่านออกเสียงคำศัพท์และประโยค ทำความเข้าใจเนื้อเรื่อง การสรุปเรื่อง และการทดสอบ

ขั้นตอนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี

การเรียนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นวิธีที่ฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้กระบวนการเรียนเป็นกลุ่มเป็นเครื่องมือ ดังนั้นในลำดับขั้นตอนการสอนจึงพอสรุปขั้นตอนสำคัญได้สองประการ คือ (Stevens et al., n.d. อ้างถึงใน วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2538, หน้า 72)

การเตรียมการสอน

สิ่งที่ผู้สอนจะต้องคำนึงในขั้นเตรียมการสอน โดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีอยู่ 4 ประการ คือ

1. การเตรียมเนื้อหา เนื้อหาที่ใช้สอนเป็นแบบโครงสร้างข้อเขียน (Story Grammar) ที่จะเป็นชุด ๆ ตามระดับความสามารถของผู้เรียนที่มหาวิทยาลัยจอห์นส์ ฮอปกินส์ เป็นผู้สร้างขึ้นเอง หรือครูผู้สอนสามารถที่จะเลือกเนื้อหาที่ใช้สอนประเภทเดียวกัน เช่น เรื่องที่เป็นตอนเดียวจบหรือมากกว่าหนึ่งตอน ซึ่งจะอธิบายถึงฉาก ตัวละคร สถานที่ เวลา ที่มีเหตุการณ์ดำเนินไป อธิบายเป้าหมายของตัวละคร การกระทำ และผลจากการกระทำเป็นอย่างไรบ้างและเรื่องจบลงแบบใด หรืออาจจะใช้เรื่องที่ไม่สมบูรณ์แล้วให้นักเรียนคาดการณ์ว่า ส่วนที่ไม่สมบูรณ์นั้นควรเป็นอะไร เช่น นักเรียนอ่านเรื่องที่ไม่มีตอนจบแล้วคาดว่าเหตุการณ์จะจบลงอย่างไร เป็นต้น

2. การจัดนักเรียนเข้ากลุ่ม (Assigning Students to Teams) ครูเป็นผู้จัดกลุ่มนักเรียนเข้าเป็นกลุ่ม (Reading Groups) ก่อน กลุ่มละ 2 คน โดยจัดให้นักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูง

จับคู่กับนักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ แล้วจัดนักเรียนกลุ่มอ่านเข้าเป็นกลุ่มซึ่งประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากกลุ่มอ่าน 2 กลุ่ม คือ ผู้ที่มีความสามารถในการอ่านสูง 2 คน และต่ำ 2 คน ครูควรเป็นผู้จัดการแบ่งกลุ่มเองเพื่อขจัดปัญหา นักเรียนที่ขี้อายและสนิทกันมารวมกลุ่มกัน และครูจะต้องคอยกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการเรียนเป็นกลุ่ม ความร่วมมือกันของสมาชิกในกลุ่มทุกคนไม่เฉพาะแต่คู่ของตนเท่านั้น ครูอาจจะจัดกลุ่มใหม่เมื่อเรียนจบในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้

3. การจัดทำใบคะแนนของนักเรียน (Team Score Sheet) เป็นแบบบันทึกคะแนนรายบุคคลของนักเรียน แต่ละทีมประกอบด้วย รายชื่อสมาชิกในทีมและตารางและคะแนนทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียน เช่น ความเข้าใจในการอ่าน อ่านออกเสียงคำศัพท์ หาความหมายของคำ การสอบสะกดคำ และการเขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เป็นต้น ครูจะอธิบายการได้มาซึ่งคะแนนแต่ละอย่าง ทีมที่ทำคะแนนได้ถึง 90 คะแนนขึ้นไป จะได้รับเกียรติบัตร “Great Team” และทีมที่ได้คะแนน 70-79 จะได้รับเกียรติบัตร “Good Team” ครูควรอธิบายเกณฑ์การให้คะแนนและให้นักเรียนเป็นผู้กรอกรายชื่อสมาชิกในทีมเอง

4. การจัดทำแบบฟอร์มบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (Assignment Record Form) ในแบบฟอร์มจะมีชื่อนักเรียน วันที่ที่เรียน และตารางกิจกรรมที่ทำหลังการอ่านและในระหว่างการอ่าน

สรุปได้ว่าการเตรียมการสอนด้วยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เริ่มจากการเตรียมเนื้อหา การจัดนักเรียนเข้ากลุ่มที่มีความสามารถต่างกัน จัดทำใบคะแนนเพื่อบันทึกคะแนนของนักเรียนและการจัดทำแบบฟอร์มบันทึกการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

กิจกรรมการเรียนการสอน

การสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านที่เป็นระบบครบวงจร โดยเริ่มจาก

1. ขั้่นนำเสนอบทเรียน (Teacher Presentation)

ครูเป็นผู้นำเสนอบทเรียน โดยการทบทวนศัพท์เก่า สอนคำศัพท์ใหม่ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้อง คล่องแคล่ว ให้นักเรียนรู้ความหมายของคำศัพท์ยาก โดยการอธิบายและให้คำจำกัดความ เพื่อที่จะให้นักเรียนสามารถนำเอาคำศัพท์ไปสร้างประโยคได้อย่างมีความหมายและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์หลังจากที่ครูสอนคำศัพท์แล้ว ครูก็จะแนะนำเรื่องที่จะให้นักเรียนอ่าน ให้นักเรียนเดาหรือคาดการณ์ล่วงหน้าว่าเรื่องที่ครูจะให้อ่านเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร โดยเดาจากคำศัพท์ที่ครูสอนเพื่อเป็นการโยงประสบการณ์เดิมเข้ากับเรื่องที่จะเรียน

2. ขั้นฝึกทำงานเป็นทีม (Team Practice)

กิจกรรมที่นักเรียนฝึกอ่านบทอ่านเป็นทีม จะทำเมื่อครูนำเสนอบทเรียนเรียบร้อยแล้ว ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้คือ

2.1 ฝึกโดยมีครูควบคุมอยู่ (Controlled Practice) หลังจากที่ครูทบทวนศัพท์เก่า แนะนำศัพท์ใหม่และแนะนำเรื่องที่จะอ่านแล้วนักเรียนจะได้ทำกิจกรรมดังต่อไปนี้ตามลำดับขั้นในกลุ่มของตนโดยมีครูคอยควบคุมอยู่

2.1.1 อ่านออกเสียงคำศัพท์ (Word Out Loud) นักเรียนอ่านออกเสียงคำศัพท์จากรายการคำศัพท์ (Word Mastery List) ที่ครูให้กับคู่ของตนเปลี่ยนกันอ่านและช่วยกันแก้ไข เมื่ออ่านผิด จนกระทั่งอ่านได้ราบรื่นรวดเร็วและถูกต้อง กิจกรรมในข้อนี้จะช่วยให้นักเรียนรู้ความหมายของคำโดยอัตโนมัติ และไม่เป็นอุปสรรคในการทำความเข้าใจในเรื่องที่จะได้อ่านเลย

2.1.2 ฝึกหาความหมายของคำ (Word Meaning Practice) นักเรียนใช้คำศัพท์จากรายการคำศัพท์ (Word Mastery List) ในการฝึกหาความหมายของคำศัพท์ จากพจนานุกรมแล้วเขียนความหมายของคำศัพท์เป็นคำพูดของตนเอง และสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ครูให้

2.1.3 สะกดคำ (Spelling) นักเรียนฝึกสะกดคำศัพท์กันคู่ของตนหรือกับเพื่อนในทีม โดยมีคนบอก 1 คน ให้สมาชิกในกลุ่มเขียนแล้วเปลี่ยนกันตรวจจนกว่าจะสะกดคำได้ทุกคำ

2.1.4 อ่านในใจ (Silent Reading) หลังจากหาความหมายของคำและสะกดคำได้แล้ว นักเรียนอ่านเรื่องที่ครูกำหนดไว้ในใจก่อน เพื่อรวบรวมและทำความเข้าใจเรื่องก่อนที่จะฝึกอ่านออกเสียงในขั้นต่อไปกับเพื่อน

2.1.5 อ่านออกเสียง (Reading Aloud) นักเรียนเปลี่ยนอ่านคนละย่อหน้ากับคู่ของตนหรือกับเพื่อนร่วมทีม เมื่อใครอ่านออกเสียงไม่ถูกต้องก็ช่วยกันแก้ไขส่วนครูผู้สอนจะต้องคอยเดินดูนักเรียนทุกกลุ่มเป็นการสังเกตความถูกต้องในการอ่านของนักเรียนและคอยช่วยเหลือเมื่อนักเรียนมีปัญหา

2.1.6 ค้นหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน (Treasure Hunt) นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันตอบคำถามแต่ละตอนของเรื่องที่ครูให้อ่าน ปรัชญาและอภิปรายหาคำตอบที่ถูกต้องก่อนที่นักเรียนแต่ละคนจะเขียนคำตอบของตนเองส่งครู

2.1.7 เล่าเรื่อง (Story Retelling) นักเรียนในแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปใจความสำคัญของเรื่องตามลำดับเหตุการณ์เป็นคำพูดของตนเอง โดยครูใช้คำถามแนะแนวทางในการเล่าเรื่อง

2.1.8 เขียนเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน (Story-Related Writing) นักเรียนเขียนสรุปใจความสำคัญลำดับเหตุการณ์จากการเล่าเรื่องสอดแทรกความรู้สึกนึกคิดและความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านตามแนวคิดของตัวเอง

หลังจากนักเรียนทำกิจกรรมในข้อ 2.1.1 – 2.1.8 ครบแล้ว นักเรียนจะบันทึกลงในแบบฟอร์มการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ฝึกแบบอิสระ

หลังจากที่นักเรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม โดยมีครูคอยควบคุมดูแลช่วยเหลืออย่างใกล้ชิดแล้ว นักเรียนจะได้ฝึกทำงานเองตามลำพัง โดยการช่วยตรวจแก้ไขความถูกต้องในการทำงานของผู้ร่วมทีม (Peer Pre-Assessment) ก่อนที่จะส่งครู นอกจากนี้ นักเรียนยังสามารถฝึกอ่านเรื่องที่ตนสนใจได้ตามความต้องการนอกห้องเรียน

3. ขั้นตอนทดสอบ (Testing)

หลังจากที่นักเรียนเรียนจบแต่ละบทแล้ว ครูผู้สอนจะทดสอบนักเรียนเกี่ยวกับความเข้าใจการอ่าน การสร้างประโยคจากคำศัพท์ที่ให้ และการอ่านออกเสียงคำศัพท์ซึ่งใช้เวลาประมาณ 15 – 20 นาที โดยทดสอบเป็นรายบุคคล ไม่อนุญาตให้ช่วยเหลือกัน ครูผู้สอนต้องให้นักเรียนยกโต๊ะจากกลุ่ม คะแนนของกลุ่มขึ้นอยู่กับความสามารถของสมาชิกในทีมทุกคน เมื่อนักเรียนทำการทดสอบเสร็จครูผู้สอนควรตรวจสอบและบอกคะแนนของแต่ละทีมให้ทุกคนทราบ หากเป็นไปได้ควรบอกให้นักเรียนทราบในคาบต่อไป เพื่อเป็นการกระตุ้นและให้กำลังใจแก่ผู้เรียน

4. ขั้นตอนการวัดความสำเร็จของกลุ่ม (Team Recognition)

หลังจากที่ผู้สอนคิดคะแนนของผู้เรียนแต่ละคนและแต่ละทีมเสร็จแล้วผู้สอนจะให้รางวัลเกียรติบัตร หรือคำชมแก่กลุ่มที่ทำคะแนนได้ดีถึงเกณฑ์ที่กำหนด เพื่อเป็นการชี้ให้เห็นคุณค่าของความร่วมมือและความสำเร็จในทีม

สรุปว่ากิจกรรมการเรียนการสอนเริ่มจากการนำเสนอบทเรียนของครู กิจกรรมให้นักเรียนฝึกทำงานเป็นทีม โดยมีครูควบคุมการทำงานในขั้นนี้นักเรียนจะฝึกอ่านออกเสียงคำศัพท์หาความหมาย อ่านในใจ อ่านออกเสียงหาคำตอบจากเรื่อง เล่าเรื่องและเขียนเรื่องจากการอ่าน

การคิดคะแนน

สติเวนส์ และคณะ (Stevens et al., n.d. อ้างถึงใน วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2538, หน้า 75) ได้กำหนดการคิดคะแนนเพื่อเป็นการตัดสินความสำเร็จของกลุ่มไว้ดังนี้

1. การกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน (Determining Team Score in Reading)

มีจุดประสงค์เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานของตนเพื่อเป็นแรงเสริมในการให้ความร่วมมือกันในการทำงานและกระตุ้นให้นักเรียนขยันทำงานติดต่อกันอย่างต่อเนื่อง ดังนั้นจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับการให้คะแนนหรือรางวัลทีมในการอ่านเพื่อเป็นการเสริมแรงแก่ผู้เรียน

คะแนนที่จะได้มาของแต่ละทีมจะเป็นคะแนนที่สมาชิกในแต่ละทีมได้จาก การทดสอบ แล้วจึงนำเอาคะแนนที่แต่ละคนได้มารวมกันเฉลี่ยเป็นคะแนนของทีม (Stevens et al., n.d. อ้างถึงใน วรพรรณ สิทธิเลิศ, 2538, หน้า 75) ดังเช่น

ตารางที่ 9 การคิดคะแนน

กิจกรรม (Activities)	การให้คะแนน (Scoring)
1. Reading Comprehension Test	
2. Word Meaning Test	100
3. Spelling Test	
(การทดสอบตามกิจกรรมดังกล่าว นักเรียนทำในกระดาษคำตอบ)	
4. Word Out Loud Test	อ่านถูกหมดครั้งแรกได้ 100 คะแนน อ่านถูกหมดครั้งที่สองได้ 80 คะแนน เป็นต้น

การสอนในข้อที่ 4 ซึ่งได้แก่ การอ่านออกเสียงคำศัพท์ นักเรียนจะสอบกับครูตัวต่อตัว ซึ่งอาจจะใช้เวลานอกชั้นเรียนก็ได้

นอกจากนี้ถ้าผู้เรียนคนใดหรือทุกคนต้องการฝึกการอ่านเพิ่มเติม โดยอิสระนอกเหนือจากเรื่องที่ครูให้อ่านในชั้นเรียนก็ย่อมทำได้ แต่นักเรียนจะต้องทำรายงานเรื่องที่ไปอ่านเองมาส่งครู ทุก 2 สัปดาห์ ครูก็จะมีคะแนนพิเศษให้

2. คะแนนการทำงานของทีม (Teamwork Points) หมายถึง คะแนนความร่วมมือในทีม ครูจะมีคะแนนให้ 20 คะแนน สมาชิกของทีมแต่ละทีมจะได้คะแนนตามพฤติกรรมในการเรียน ซึ่งขึ้นอยู่กับความสำเร็จของการทำงานที่ได้รับมอบหมายจากครู ความร่วมมือและช่วยเหลือกันและกันและการปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน ในคาบสุดท้ายของการเรียนแต่ละสัปดาห์ ครูจะให้คะแนนสมาชิกแต่ละคนในทีม โดยเขียนลงในแบบฟอร์มการทำงาน

3. การคิดคะแนน (Calculating Team Scores) ครูผู้สอนนำคะแนนที่นักเรียนได้จากการสอบข้อเขียน สอบอ่านออกเสียงคำศัพท์ คะแนนการทำงานที่สมาชิกในแต่ละคนในทีมได้มารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละทีม คะแนนที่ได้ออกมาจะเป็นคะแนนทีม

สรุปได้ว่าการคิดคะแนนการเรียนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ต้องกำหนดคะแนนของทีมในการอ่าน เพื่อที่จะให้นักเรียนมีความรับผิดชอบในการทำงานของตนและการให้ความร่วมมือใน

การทำงาน คณะแผนพฤติกรรมในการเรียนซึ่งดูจากการให้ความร่วมมือ การช่วยเหลือกันและกันและการปฏิบัติตามกฎของห้องเรียน การคิดคะแนนจะคิดจากการสอบข้อเขียน การสอบอ่านออกเสียง คำศัพท์ การทำงานที่สมาชิกในแต่ละคนในทีมได้มารวมกันแล้วหารด้วยจำนวนสมาชิกในแต่ละทีม

การเรียนการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นอีกทางเลือกหนึ่งของครูผู้สอน ที่ได้พยายามค้นคว้าหาวิธีการสอนใหม่ ๆ หรือการนำนวัตกรรมมาใช้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเอง ทางด้านการอ่านเพื่อความเข้าใจได้เป็นอย่างดี จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ประสบผลสำเร็จเพราะในการเรียนแบบ ซี ไอ อาร์ ซี มีการแบ่งกลุ่มเรียนเป็นกลุ่มย่อย โดยให้สมาชิกในกลุ่มทุกคนตระหนักว่าตนมีความสำคัญต่อกลุ่มเท่าเทียมกัน ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกลุ่ม จะเป็นความสำเร็จหรือความล้มเหลวของสมาชิกทุกคน ซึ่งเป็นการฝึกการทำงานเป็นทีม และฝึกให้มีความรับผิดชอบต่อส่วนรวมได้เป็นอย่างดี และการเรียนแบบนี้ยังช่วยแก้ปัญหาชั้นเรียนใหญ่ได้อีกด้วย เพราะภายในกลุ่มมีการดูแลกันเองอยู่แล้ว

สำหรับปัญหาความแตกต่างระหว่างบุคคล การแบ่งให้มือนักเรียนหลายระดับความสามารถในแต่ละกลุ่ม จะช่วยให้เกิดการช่วยเหลือกันภายในกลุ่ม เด็กเก่งจะช่วยเหลือเด็กอ่อน และการช่วยเหลือกันในกลุ่มย่อยนี้ จะให้ผลดีกว่าที่ครูต้องคอยให้ความช่วยเหลือเด็กอ่อนเป็นรายบุคคล และยังเป็นการลดบทบาทของครูในชั้นเรียนลงด้วย ครูจะได้มีเวลาเตรียมบทเรียน เตรียมกิจกรรม หรือมีเวลาให้คำแนะนำในการเรียนเพิ่มมากขึ้น

เจตคติ

ความหมายของเจตคติ มีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายไว้หลายความหมาย ดังนี้

ไทรแอนดิส (Triandis, 1971 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 53) นิยามเจตคติว่าเป็นความคิดที่เต็มไปด้วยความรู้สึกซึ่งพร้อมที่จะปฏิบัติการอย่างหนึ่งต่อสถานการณ์เฉพาะอย่าง

เจตคติ เป็นระดับความมากน้อยของความรู้สึกในด้านบวกหรือลบที่มีต่อสิ่งหนึ่งซึ่งอาจจะเป็นอะไรก็ได้ เป็นต้นว่า สิ่งของ บุคคล องค์การ ความคิด ฯลฯ ความรู้สึกเหล่านี้แสดงให้เห็นความแตกต่างว่าเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย (Thurestone, 1946 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2542, หน้า 52)

ฟิชบาย และไอเซน (Fishbein & Ajzen, 1975 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 53) มองเจตคติว่าเป็นอารมณ์ความโน้มเอียงจากการเรียนรู้ที่จะตอบสนองด้วยอาการเต็มใจหรือไม่เต็มใจต่อเป้าเจตคติที่กำหนดไว้อย่างคงเส้นคงวา

เจตคติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความเชื่อ ความคิดเห็นของบุคคลที่มีต่อสิ่งหนึ่ง และพร้อมที่จะสนองตอบต่อสิ่งนั้นทั้งทางบวกทางลบ อันเนื่องมาจากประสบการณ์การเรียนรู้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ, 2526, หน้า 3)

เจตคติ หมายถึง ความรู้สึกที่พอใจและไม่พอใจที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพล ทำให้แต่ละคนตอบสนองต่อสิ่งเร้าแตกต่างกันออกไป (พรรณี ช. เจนจิต, 2528, หน้า 288)

สุรางค์ โค้วตระกูล (2541, หน้า 366) เจตคติ หมายถึง แนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม สนองตอบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้าซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของหรือความคิด (Ideas) เจตคติอาจจะเป็นบวกหรือลบ ถ้าบุคคลมีเจตคติบวกต่อสิ่งใด ก็จะมีพฤติกรรมที่จะเผชิญกับสิ่งนั้น ถ้ามีเจตคติลบก็จะหลีกเลี่ยง เจตคติเป็นสิ่งที่เรียนรู้และเป็นการแสดงออกของค่านิยมและความเชื่อ ของบุคคล

เจตคติ เป็นอักษณาสัย (Disposition) หรือแนวโน้มที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อ สิ่งแวดล้อมหรือสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็นได้ทั้งคน วัตถุสิ่งของ หรือ ความคิด (สุรางค์ โค้วตระกูล, 2544, หน้า 367)

เจตคติ หมายถึง ศักยภาพภายในของบุคคล ที่มีแนวโน้มแสดงออกทางพฤติกรรมใน ทิศทางบวก ทิศทางลบ หรือเป็นกลาง (รวีวรรณ อังคนุรักษ์พันธ์, 2533, หน้า 12)

เจตคติ คือ ความรู้สึกนึกคิดของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ว่าสิ่งนั้นจะเป็นรูปธรรม หรือนามธรรม เช่น ความรู้สึกนึกคิดของคนหนึ่งมองเห็นก้อนเมฆลอยอยู่บนท้องฟ้า เมื่อมองขึ้นไป อาจจะรู้สึกว่ก้อนเมฆที่เกาะกลุ่มกันอยู่มีรูปร่างลักษณะต่าง ๆ นามอง (วินัย วีระวัฒนานนท์, 2539, หน้า 63)

เจตคติ เป็นพฤติกรรมหรือความรู้สึกทางด้านจิตใจที่มีต่อสิ่งเร้าหนึ่งในทางสังคม รวมทั้ง เป็นความรู้สึกที่เกิดจากการเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งเร้าหรือเกี่ยวกับประสบการณ์ในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง (ธีรวัณ เอกะกุล, 2542, หน้า 3)

เจตคติ เป็นอารมณ์ความรู้สึกอันเกิดจากการได้สัมผัสรับรู้ต่อสิ่งนั้น โดยแสดงความโน้ม เียงอย่างใดอย่างหนึ่งในรูปแบบของการประเมินว่าชื่นชอบหรือไม่ชื่นชอบ (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2542, หน้า 53)

จากความหมายของเจตคติดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็น ความรู้สึก ความเชื่อที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ทั้งด้านบวกและด้านลบ อันเนื่องมาจากการได้สัมผัสหรือ การเรียนรู้ หรือประสบการณ์ เกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ซึ่งมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสนองตอบต่อสิ่ง นั้น ๆ

ลักษณะของเจตคติ ชอร์และไรท์ (Shaw & Wright, 1967 อ้างถึงใน ถ้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2543, หน้า 57-58) ได้รวบรวมลักษณะทั่วไปหรือมิติของเจตคติจากแนวความคิดของนักจิตวิทยาหลายคน ส่วนใหญ่แล้วมองเจตคติมีลักษณะดังนี้

1. เจตคติขึ้นอยู่กับประสบการณ์ โนภาพของเจตคติ แล้วเกิดเป็นพฤติกรรมแรงจูงใจ เจตคติเป็นเพียงความรู้สึกโน้มน้าวจากการประเมินยังไม่ใช่พฤติกรรม ตัวเจตคติเองไม่ใช่แรงจูงใจ แต่เป็นตัวการทำให้เกิดแรงจูงใจในการแสดงพฤติกรรมแต่ถ้าแสดงออกเป็นพฤติกรรมแล้วจะเป็นลักษณะ 4 กลุ่ม คือ Positive-Approach ตัวอย่าง เช่น ความเป็นเพื่อน ความรัก ฯลฯ Negative-Approach ตัวอย่างเช่น การโจมตี คำว่า ต่อสู้ ฯลฯ Negative-Avoidance ตัวอย่างเช่น ความกลัว ความเกลียด ฯลฯ ประเภทนี้เป็นเจตคติที่ไม่ดีแบบ ไม่อยากพบเห็นหน้าคืออยากหลีกเลี่ยงตัวเอง และอีกกลุ่มหนึ่งคือ Positive-Avoidance เป็นลักษณะเจตคติดีทางบวกแต่ก็อยากหลบหลีกหรือไม่รับกวน ตัวอย่างเช่น การปล่อยให้อาจารย์เย็บ ๆ เมื่อเขามีทุกข์ เป็นต้น

2. เจตคติเปลี่ยนแปลงความเข้มข้นตามแนวของทิศทาง ตั้งแต่บวกจนถึงลบ นั่นคือ เป็นการแสดงความรู้สึกทั่วไปทางบวกมากหรือน้อย ไปทางลบมากหรือน้อย ความเข้มข้นศูนย์ก็คือ ไม่รู้สึกนั่นเอง หรือเป็นกลางระหว่างบวกหรือลบ แต่จุดที่เป็นกลางนั้นเป็นปัญหาต่อการแปลผล เพราะตามธรรมชาติจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนในการตอบ (Central Error) บางคนไม่คิดอะไร มักจะชี้ตรงกลางก็มีมาก

3. เจตคติเกิดจากการเรียนรู้มากกว่ามีมาเองแต่กำเนิด เจตคติเกิดจากการเรียนรู้ สิ่งที่มีปฏิสัมพันธ์รอบตัวเรา ซึ่งเป็นเป้าเจตคติทั้งหลาย ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นมีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติทางดี ถ้าเรียนรู้ว่าสิ่งนั้นไม่มีคุณค่าก็จะเกิดเจตคติไม่ดี สิ่งใดเราไม่เคยรู้จักไม่เคยเรียนรู้เลยจะไม่เกิดเจตคติเพราะไม่ได้ศึกษารายละเอียดของสิ่งนั้น การเรียนรู้เป้าเจตคติอาจผ่านตัวจริงหรือผ่านสื่อทั้งหลายที่มีต่อเป้าเจตคิตัวจริงก็ได้ สามารถเกิดเจตคติขึ้นได้

4. เจตคติขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติหรือกลุ่มสิ่งเร้าเฉพาะอย่าง สิ่งเร้าทั้งหลายอาจเป็นคน สัตว์ สิ่งของ สถาบัน มโนภาพ อุดมการณ์ อาชีพหรือสิ่งอื่น ๆ ก็ได้ เจตคติจะมีลักษณะอย่างไรจึงขึ้นอยู่กับเป้าเจตคติที่ได้สัมผัสเรียนรู้มาน้อยแตกต่างกันเป็นสำคัญ เป้าเจตคติที่มีลักษณะเป็นกลุ่มใกล้เคียงกัน จะมีเจตคติแตกต่างจากเป้าเจตคติที่มีลักษณะของกลุ่มแตกต่างกันมาก

5. เจตคติมีค่าสหสัมพันธ์ภายในเปลี่ยนแปลงไปตามกลุ่ม นั่นคือกลุ่มที่มีลักษณะเดียวกัน เจตคติจะมีความสัมพันธ์กันสูง กลุ่มที่มีลักษณะต่างกันเจตคติจะมีความสัมพันธ์กันต่ำ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีเจตคติดีต่อสิ่งเดียวกันย่อมมีความสัมพันธ์กันด้วย

6. เจตคติมีลักษณะมั่นคงและทนทานเปลี่ยนแปลงยาก นั่นคือ ถ้าเป็นเจตคติจริง ๆ แล้ว การเปลี่ยนแปลงจะช้าและทำได้ยาก เช่นเรารักใครคนหนึ่ง เมื่อรักแล้วก็ยังรักอยู่ไม่ว่าใครจะให้

ข้อมูลไม่ใช่อะไรหรือแม้แต่คนที่เรารักมีความคิดพลาดเรื่องใด เราก็ยังรักอยู่ แต่ถ้าพฤติกรรมของคนที่เรารักเบี่ยงเบนไปบ่อย ๆ นาน ๆ เข้า เจตคติก็เปลี่ยนแปลงจากรักไปเป็นเกลียดได้

ส่วนแนวความคิดของ แซกซ์ (Sax, 1980 อ้างถึงใน ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2543, หน้า 58-59) มองคุณลักษณะของเจตคติแปรเปลี่ยนไป 5 ประการ ดังนี้

1. มีทิศทาง (Direction) เจตคติมีทิศทาง เพราะความรู้สึกของคนที่มีต่อเป้าเจตคติเป็นบวกและลบ หรือชอบและไม่ชอบ กรณีวัดเจตคติต่อเป้าเจตคติชนิดหนึ่ง นักเรียนตอบว่าชอบ แปลว่าไปในทิศทางบวก ถ้าตอบว่าไม่ชอบแปลว่าไปในทิศทางลบ
2. มีความเข้มข้น (Intensity) เจตคติเป็นความรู้สึกต่อเนื่องตั้งแต่บวกถึงลบเนื่องจากเจตคติเป็นความรู้สึกต่อเนื่อง ถ้าไปทางบวกก็จะมีตั้งแต่บวกน้อย ๆ จนถึงบวกมาก ๆ ถ้าลบก็จะมีตั้งแต่ลบมาก ๆ จนถึงลบน้อย ๆ ความมากน้อยของความรู้สึกนี้ก็มีความเข้มข้นนั่นเอง
3. มีการแผ่ซ่าน (Pervasiveness) เจตคติมีลักษณะแพร่กระจายหรือแผ่ซ่านจากกลุ่มหนึ่งไปสู่อีกกลุ่มหนึ่งได้ เช่น กลุ่มเล็ก ๆ มีเจตคติไม่ดีต่อการสร้างเขื่อน เจตคติไม่ดีลักษณะนี้อาจแพร่กระจายไปสู่คนหมู่มากได้ ในที่สุดเจตคติที่ไม่ดีต่อการสร้างเขื่อนก็อาจลุกลามไปทั่วทั้งกลุ่มใหญ่ของประชากรเกิดการต่อต้านการสร้างเขื่อนได้
4. มีความคงเส้นคงวา (Consistency) เจตคติเป็นความรู้สึกที่ไม่ค่อยเปลี่ยนแปลงง่าย ๆ เป็นความรู้สึกค่อนข้างคงที่ เจตคติของบุคคลในระยะสั้น ๆ จะเหมือนเดิม เจตคติจึงมีลักษณะฝังแน่นตรึงในแบบใดแบบหนึ่งนานพอสมควร
5. มีความพร้อมที่จะแสดงออกเด่นชัด (Salience) หมายถึงระดับขั้นของความเต็มใจหรือความพร้อมในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งเป็นลักษณะหนึ่งของเจตคติ ความจริงเป็นเรื่องของความตรงใจนั่นเอง การที่คนจะมีลักษณะนี้ของเจตคติต้องเป็นคนที่มีมองเห็นความเด่น ความสำคัญ ความรอบรู้อย่างมากต่อเป้าเจตคติ ความประทับใจเด่นชัดนี้จะวัดได้เมื่อเจตคติแสดงออกมาปราศจากการตะล่อมกล่อมเกลามาตราของเจตคติที่วัดจากข้อความ ให้แสดงความรู้สึกเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย ไม่สามารถวัดความประทับใจได้ ดังนั้นความประทับใจนี้จะวัดได้จากการสัมภาษณ์หรือการสังเกตเหตุการณ์ที่มีโอกาสของการแสดงความคิดเห็นแบบดังกล่าวออกมาเท่านั้น

องค์ประกอบของเจตคติ เชฟเวอร์ (Shaver, 1977, p. 170 อ้างถึงใน วรุทัย ญาณะพันธ์, 2543, หน้า 40) ได้กล่าวว่า เจตคติประกอบด้วยองค์ประกอบ 3 ด้านคือ

1. องค์ประกอบทางด้านความรู้ (Cognitive Component) หมายถึง การรับรู้ของบุคคลที่เกี่ยวกับวัตถุ หรือเหตุการณ์ต่าง ๆ รวมทั้งความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งนั้นด้วย
2. องค์ประกอบทางด้านความรู้สึก (Affective Component) เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อสิ่งเร้าที่เขารับรู้ อาจเป็นไปในทางที่ดีหรือไม่ดี ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ไม่ดีต่อสิ่งใด บุคคล

ก็จะไม่ชอบต่อสิ่งนั้น ถ้าบุคคลมีความรู้สึกที่ดีต่อสิ่งใด ก็จะเกิดความชอบต่อสิ่งนั้น

3. องค์ประกอบทางด้านแนวโน้มที่จะกระทำ (Behavioral Component) หมายถึง ความโน้มเอียงของบุคคลที่จะแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับความรู้สึกของตน คือ การยอมรับหรือไม่ยอมรับ ปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติ

องค์ประกอบทั้ง 3 ด้านนี้ จะต้องมีความสอดคล้องกัน ถ้าองค์ประกอบด้านใดด้านหนึ่งเปลี่ยนแปลงไป เจตคติของบุคคลนั้นก็จะต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย

ทฤษฎีและความเชื่อเกี่ยวกับการเกิดเจตคติ การเกิดเจตตินั้นมีผู้เชื่อว่าเกิดได้หลายอย่าง บางกลุ่มเชื่อว่าเจตคติเป็นลักษณะนิสัยชนิดหนึ่ง เมื่อลักษณะนิสัยเกิดจากการเรียนรู้ จึงเชื่อว่าเจตคติเกิดจากการเรียนรู้ได้ ก็แปลว่าเจตคตินำมาสอนกันให้เกิดขึ้นได้เหมือนกับบทเรียนนั่นเอง แต่อย่าลืมว่าเจตคติไม่ใช่ความจริงแต่เป็นความรู้สึกของบุคคล ซึ่งอาจแปรเปลี่ยนได้ตามเป้าและความเชื่อที่เกิดขึ้นจากเป้าหมายนั้น ๆ บางกลุ่มเชื่อว่าเจตคติเกิดจากการพิจารณาตัดสินจากผลประโยชน์หรือกำไรที่ควรได้รับ นั่นก็คือถ้ามีเป้าหมายของเจตคติมาเกี่ยวข้องกับคน คนก็จะพิจารณาประเมินดูว่ามีผลประโยชน์หรือไม่ ถ้ามีผลประโยชน์ก็จะมีเจตคติทางบวกถ้าไม่ได้ผลประโยชน์ก็จะมีเจตคติเป็นลบ ดังนี้ เป็นต้น

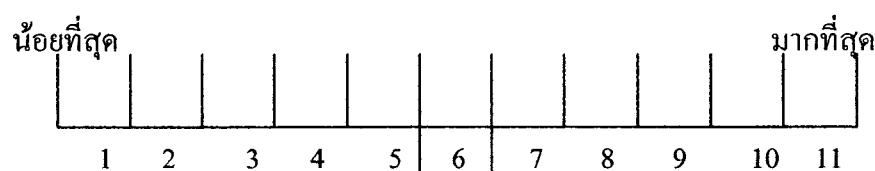
ทฤษฎีการเรียนรู้เกี่ยวกับเจตคติ (Incentive Theory) ทฤษฎีนี้ให้แนวคิดการเกิดเจตคติว่าเป็นกระบวนการให้น้ำหนักจากคุณและโทษของเป้าหมายเจตคตินั้น ๆ แล้วพิจารณาตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุด ลองพิจารณาว่าที่เรารักหรือชอบสิ่งใดสิ่งหนึ่งนั้นอยู่ ๆ เกิดรักและชอบขึ้นมาเป็นไปไม่ได้ สิ่งที่เรารักหรือชอบจะต้องมีคุณหรือมีประโยชน์ต่อเราแน่ อาจจะมีส่วนไม่ได้อยู่บ้าง แต่เมื่อซึ้งใจคุณและโทษแล้วเห็นว่าน้ำหนักคุณประโยชน์มีสูงกว่า เราก็จะชอบสิ่งนั้น ในทางตรงกันข้าม ถ้าเป้าหมายเจตคตินั้นมีโทษหรือไร้ประโยชน์มากกว่าก็จะไม่ชอบสิ่งนั้นจากการพิจารณาตัดสินใจโดยกระบวนการแบบนี้จึงทำให้เกิดเจตคติทางบวกหรือทางลบขึ้นได้ตัวอย่างเช่น นักเรียนสาวคนหนึ่งได้รับเชิญไปงานเลี้ยงสังสรรค์ เขาคิดว่าเป็นงานที่สนุกพบปะเพื่อนฝูงจึงมีเจตคติทางบวก แต่ขณะเดียวกันผู้เป็นพ่อแม่ไม่ยอมให้ลูกสาวไปงานเลี้ยง เพราะกำลังเรียนเตรียมสอบเข้ามหาวิทยาลัย แนวคิดนี้ถ้าเธอมีเจตคติที่ดีต่อพ่อแม่มาก เธอก็จะมีเจตคติต่องานเลี้ยงเป็นลบ ตามทฤษฎีนี้เด็กสาวคนนี้จะต้องพิจารณาตัดสินให้น้ำหนักคุณและโทษของการจัดเลี้ยงสังสรรค์ว่าไปงานหรืออ่านหนังสืออะไรสำคัญกว่า ก็จะเกิดเจตคติขึ้น ถ้าตัดสินใจอยู่บ้านอ่านหนังสือเรียนคิดว่าเกิดเจตคติทางลบกับงานเลี้ยงสังสรรค์ การพิจารณาตัดสินเป็นสิ่งสำคัญ ตัวอย่างที่ชัดอีกตัวอย่างหนึ่งคือ การสูบบุหรี่หรือการดื่มเหล้า พวกนี้มีทั้งคุณและโทษ ปัญหาคือใครจะพิจารณาเห็นคุณและโทษมากกว่ากัน แรงกระตุ้นทางไหนจะชนะก็เกิดเจตคติดีทางนั้น คนที่ได้รับความรู้ว่าบุหรี่เหล้าเป็นสิ่งทำให้สุขภาพเสีย เงินทองสูญเปลืองมองเห็นโทษของ 2 สิ่งนี้ ก็จะเกิดเจตคติทางลบ ดังนี้ เป็นต้น

การเปลี่ยนแปลงเจตคติ แซลแมน และเชียร์ส (Zellman & Swars, 1971, pp. 27, 109-136 อ้างถึงใน สมพร แผลงภู, 2541, หน้า 14) กล่าวว่า เจตคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้หรือได้รับประสบการณ์ จึงเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ง่าย อาจเปลี่ยนแปลงจากบวกเป็นลบหรือจากลบเป็นบวก การเปลี่ยนแปลงเจตคติจึงเป็นไปตามสภาพแวดล้อมของสังคมภายใต้กระบวนการ ดังนี้

1. การยินยอม (Compliance) คือการยอมรับอิทธิพลจากผู้อื่น เพื่อให้เขาปฏิบัติตัวในทางที่ตนต้องการหรือพอใจ
2. การเลียนแบบ (Identification) คือ การแสดงพฤติกรรมเพื่อให้เหมือนสมาชิกในสังคม หรือเพื่อให้คนอื่นเห็นว่าตนเป็นคนเก่ง เพื่อการมีสัมพันธภาพอันดีกับผู้อื่น
3. การรับอิทธิพลจากสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากตรงกับค่านิยมที่มีอยู่ในตัวบุคคลเอง (Internalization)

การวัดเจตคติเป็นการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เรียกว่าเป้าเจตคตินั้นเอง (ส่วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2538, หน้า 179) การวัดประเภทนี้จะกำหนดตัวเลขเป็นมาตราวัด โดยอาศัยกฎเกณฑ์ คือ พยายามสร้างเครื่องมือที่วัดเจตคติได้ แล้วนำไปวัดบุคคล เพื่อแปลความหมายตามกฎเกณฑ์ของเครื่องมือ นั้น การวัดเจตคติที่นิยมกันมีอยู่หลายวิธี คือ

1. วิธีของเทอร์สโตน (Thurstone's Method) วิธีการนี้บางทีเรียกว่า Priori Approach หรือ Method of Equal-Appearing Intervals วิธีนี้จะหาค่าของแต่ละมาตรา (Scale) ของข้อความทางเจตคติก่อนที่จะนำไปรวบรวมข้อมูลที่จะวิจัย จึงเรียกวิธีการนี้ว่า Priori Approach ซึ่งเป็นผลงานที่ L. L. Thurstone และ E. J. Chave แห่งมหาวิทยาลัยชิคาโกได้ร่วมมือกันสร้าง โดยสร้างเป็นเอกสารรายงานการค้นคว้าออกเผยแพร่ในปี ค.ศ. 1929 และกำหนดคุณลักษณะความรู้สึกมีมากที่สุดถึงน้อยที่สุดให้ระยะห่างเท่า ๆ กัน จึงเรียนวิธีนี้อีกชื่อหนึ่งว่า Method of Equal-Appearing Intervals คุณลักษณะของความรู้สึกจะกำหนดไว้ 11 ช่วง ดังนี้

เริ่มแรกด้วยการสร้างมาตราวัดเจตคติที่มีต่อศาสนาก่อนต่อมาจึงสร้างมาตราวัดเจตคติต่อคัมภีร์ไบเบิล ต่อการลงโทษประหารชีวิต ต่อคนจีน ต่อคอมมิวนิสต์ เป็นต้น ปัจจุบันในการวิจัยใช้เครื่องมือประเภทนี้เก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับการศึกษาเจตคติต่อสิ่งต่าง ๆ

วิธีสร้าง ในการสร้างเครื่องมือวัดเจตคติของเทอร์สโตนมีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

1. รวบรวมข้อความต่าง ๆ ข้อความที่รวบรวมนี้เป็นความรู้สึกที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะทำ ยิ่งได้มากยิ่งดี บางคน 130 ข้อความ บางคนก็มี 600 ข้อความ ข้อความนี้อาจจะมาจากคนบอกเล่า เพื่อนร่วมงาน หนังสือพิมพ์ นิตยสาร ถ้าข้อความนั้นไม่พอก็ต้องสร้างขึ้นใหม่ และข้อความจะมีทั้ง ลักษณะดีและไม่ดีต่อเนื่องกัน จากนั้นตรวจทานข้อความนั้นว่าแจ่มชัดดีแล้วหรือยัง ดังที่เวง (Wang) ลูกศิษย์ของเทอร์สโตน ได้กล่าวถึงลักษณะของข้อความว่าควรมีลักษณะ ดังนี้

- ข้อความนั้นต้องได้เสียงได้ และต้องเป็นข้อความที่เป็นความเห็นไม่เป็นข้อความที่เป็นจริง
- แต่ละข้อความควรจะเกี่ยวข้องกับเจตคติที่จะศึกษา
- ควรเป็นข้อความที่ดีความได้แง่เดียว
- ควรเป็นข้อความง่ายไม่ซับซ้อนนัก
- ควรเป็นข้อความสั้น ๆ
- ควรเป็นข้อความที่สมบูรณ์ และใช้นิยามเจตคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งโดยเฉพาะ
- ควรบรรจุความคิดที่สมบูรณ์เพียงอันเดียว
- ควรเป็นข้อความที่ชัดเจน

2. การประเมินผลข้อความ ข้อความที่รวบรวมได้มาก ๆ จะอยู่ในตำแหน่งใดในมาตราวัดเจตคติ คือจะอยู่ตรงตำแหน่งที่ดีที่สุด คือ เลขที่สุคนั้นขึ้นอยู่กับผู้เชี่ยวชาญในเรื่องนั้นที่เรียกว่า ผู้พิจารณาตัดสิน (Judge) เป็นผู้พิจารณาก่อนที่จะให้ผู้พิจารณาตัดสินช่วย เทอร์สโตนได้เสนอว่า ควรมีสี่สิ่งเหล่านี้

- ข้อความที่เป็นความเห็นเรื่อง.....
- เพื่อสร้างมาตราวัดให้ท่านช่วยแบ่งข้อความนี้ออกเป็น 11 ช่วง
- ท่านจะได้รับการแจกแฟ้ม 11 แฟ้ม แฟ้ม A ให้ท่านเลือกข้อความที่ท่านเห็นดีที่สุดต่อ..... ส่วน K เป็นแฟ้มที่เห็นว่าไม่ดีย่างยิ่งต่อ.....

- แบ่งเสร็จแล้วจะได้แฟ้ม 11 แฟ้ม ลดหลั่นกันไปตั้งแต่ A-K
- ไม่จำเป็นต้องแบ่งข้อควรออกเป็น 11 กอง เท่า ๆ กัน
- เลขที่บนแผ่นข้อความป็นรหัส (Code) ไม่เกี่ยวกับการจัดอันดับ
- ก่อนแบ่งควรหียบข้อความมาดูแล้วเปรียบเทียบจะช่วยให้จัดพวงง่ายขึ้น

ส่วนวิธีการของ ซีซอร์ และเฮฟเนอร์ (Seashore and Heavner) ที่จะให้ผู้พิจารณาตัดสินเป็นผู้พิจารณาข้อความนั้น ได้เสนอว่าควรพิมพ์ข้อความลงบนกระดาษ แล้วพิมพ์อักษร A-K ไปให้ผู้พิจารณาตัดสินเขียนวงกลมรอบตัวอักษรหรือบางทีก็ใช้ตัวเลข 1-11 แทน แต่ต้องกำหนดว่าเลขไหนแทนอะไร

3. ผู้ที่จะพิจารณาตัดสินเป็นบุคคลที่มีความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น โดยเฉพาะจะเป็นหลักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชานั้นก็ได้ โดยถามความร่วมมือจากผู้พิจารณาตัดสินเหล่านี้ ผู้พิจารณาตัดสินมีประมาณ 50 คน นอกจากนี้กลุ่มที่เป็นผู้พิจารณาตัดสินจะต้องเป็นผู้มีวิจรรย์ญาณมากพอสมควร ในการที่จะตัดสินว่าควรจะวาง Scale อยู่ตรงตำแหน่งใดโดยไม่ใช้เจตคติของตนเอง

4. กำหนดค่า Scale เมื่อได้ข้อความมาแล้ว แต่ละข้อนำมาหาค่าสถิติคือมัธยฐาน (Median) และพิสัยควอร์ไทล์ (Quartile Range)

5. เลือกข้อความขั้นสุดท้ายในการใช้ข้อความนั้นจะใช้กี่ข้อก็ได้ เทอร์สโตนใช้ 20 ข้อ ส่วนเฟอร์กูสัน (Ferguson) ใช้ 20, 26, 52, และ 78 ข้อ บางคนก็ใช้ 50 ข้อ แล้วแต่ละจะกำหนด วิธีการเลือกข้อความที่ใช้ได้กระทำ ดังนี้ คือ

- แบ่งข้อความที่มีค่ามัธยฐานเท่ากันอยู่กลุ่มเดียวกัน โดยเรียงจากค่ามัธยฐานมากไปหาน้อย
- แต่ละกลุ่มที่มีค่ามัธยฐานเท่ากันนั้น ให้เรียงข้อความที่มีค่าพิสัยควอร์ไทล์จากค่ามากไปหาน้อย

- เลือกข้อความที่มีค่าพิสัยควอร์ไทล์น้อยที่สุด เพราะแสดงว่าส่วนใหญ่ผู้พิจารณาตัดสินจะมีความเห็นเหมือนกัน

- ข้อความที่มีค่าพิสัยควอร์ไทล์สูง แสดงว่าเป็นข้อความที่ไม่ชัดเจนมีลักษณะที่ใช้ภาษากว้างๆ ควรตัดทิ้ง เทอร์สโตนถือค่าพิสัยควอร์ไทล์ ตั้งแต่ 1.67 เป็นค่าที่มีภาษากว้างๆ แบบทดสอบมาตรฐานหลายฉบับกำหนด 2.0 ขึ้นไป

- ข้อความควรจะมีค่ามัธยฐานในแต่ละ Scale Value ห่างพอ ๆ กัน
- การจัดทำมาตรวัดเจตคติ ในการเรียงข้อความจะต้องเรียบแบบสุ่มไม่ควรให้ข้อความที่มีค่า Median เท่ากันอยู่ใกล้กัน และจะไม่เรียงข้อความที่มีค่า Median ไปตามลำดับ

- ถ้ามีข้อความมาก ทำเป็นแบบทดสอบคู่ขนาน
- การนำไปใช้ควรตอบเพียง 3-5 ข้อหรือตอบทุกข้อประเมินข้อที่เห็นด้วยเท่านั้น

2. วิธีของลิเกิร์ต (Likert) วิธีนี้กำหนดมาตราเป็น 5 ขั้น แต่ละขั้นจะกำหนดค่าไว้ หลังจากไปรวบรวมข้อมูลในการวิจัยมาแล้ว จึงมีชื่อว่า Posteriori Approach วิธีการมีหลัก ดังนี้

2.1 ข้อความจะต้องครอบคลุมช่วงเจตคติทั้งหมด

2.2 การตอบแต่ละข้อความจะบอกถึงเจตคติที่มีอยู่

2.3 จุดที่ตอบนั้น อาจกำหนดได้จากจำนวนเปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างที่เคยตอบข้อนั้นมาก่อน

2.4 เจตคติของแต่ละตอน อาจกำหนดได้จากการรวบรวมคำตอบของเขาจากข้อความต่าง ๆ ในมาตรวัดนั้นออกมาในรูปของคะแนนเฉลี่ย

วิธีการสร้าง

1. การรวบรวมข้อความ แต่ละข้อความนั้นอาจเขียนขึ้นเองหรือนำมาจากผู้อื่นและควรเป็นข้อความที่คนมีเจตคติต่างกัน จะตอบแตกต่างกันทันที และข้อความจะต้องไม่เป็นจริง ภาษาที่ใช้ไม่มีความหมายเป็นสองแง่

2. ตรวจสอบข้อความ ให้พิจารณาว่าข้อความที่นำมาใช้นั้นสอดคล้องกับการตอบเพียงใด เช่น การกำหนดให้ตอบว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย เฉย ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง นั้นสอดคล้องกับข้อความที่ถามหรือไม่ เพราะการตอบบางข้อความจะต้องตอบในรูปของชอบ ไม่ชอบ เป็นต้น

3. การทดลองขั้นต้น เมื่อตรวจสอบข้อความจนแน่ใจว่าได้ข้อความที่รัดกุมดีแล้ว ต้องนำไปทดลองขั้นต้น เพื่อดูว่ายังมีข้อความใดยังไม่ชัดเจนหรือต้องแก้ไขก่อนบรรจุลงในมาตราวัดเจตคติ

4. กำหนดน้ำหนักคะแนน เป็นการกำหนดว่าตัวเลือกใดในแต่ละข้อความใดควรจะให้ น้ำหนักคะแนนเป็นเท่าไร

วิธีการสร้างมาตราวัดเจตคติแบบลิเกิร์ตนี้ วิธีที่นิยมใช้มากคือวิธีกำหนดค่าตัวเลขกับความรู้สึกแต่ละระดับ ถ้าความรู้สึกระดับสูงให้ตัวเลขสูง ความรู้สึกของคนเป็นความรู้สึกต่อเนื่อง คือมีเห็นด้วยไปถึงไม่เห็นด้วย ความรู้สึกทางด้านดีมักเป็นตัวเลขสูงมากกว่าด้านไม่ดี ดังนั้นตัวเลขที่กำหนดให้จึงมักจะเป็น 1, 2, 3, 4, 5 ทำนองนี้ เช่น เห็นด้วยอย่างยิ่ง ให้น้ำหนัก 5 เห็นด้วยให้น้ำหนัก 4 ไม่แน่ใจให้ 3 ไม่เห็นด้วยให้ 2 และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้ 1 หรือจะให้ เป็น 4, 3, 2, 1, 0 ก็ได้เหมือนกัน การแปลผลมีค่าเท่า ๆ กัน

เมื่อมีข้อความที่เกี่ยวกับความรู้สึกต่อสิ่งใด เช่น ต่อชาติ ต่อศาสนา ต่อคณะรัฐบาล ฯลฯ ก็กำหนดตัวเลขแต่ละข้อเพื่อให้ผู้ตอบได้แสดงความรู้สึก ตัวเลขเหล่านี้จริง ๆ แล้วเป็นเพียงตัวเลขอันดับเท่านั้น ถ้ายึดหลักคณิตศาสตร์เคร่งครัดจะไม่สามารถมาบวก ลบ คูณ หารกันได้ แต่ที่สามารถนำมาใช้ บวก ลบ และเฉลี่ยได้นั้นก็เพราะอาศัยข้อตกลงบางประการว่า ช่วงความรู้สึกต่อเนื่องที่กำหนดให้มันเป็นช่วงเท่า ๆ กันนั่นคือ ช่วงที่ได้ค่า 5, 4, 3, 2, และ 1 เป็นช่วงเท่ากัน จึงถือเป็นการสมยอมให้เป็นคะแนนอันตรภาค ไปโดยปริยาย การกำหนดช่วงและกำหนดระยะตัวเลขจึงควรคำนึงด้วยเพื่อไม่ให้ผิดจากข้อตกลงเบื้องต้น วิธีกำหนดตัวเลขแบบนี้เรียกว่า วิธี Arbitrary

Weighting Method

การเขียนมาตราวัดเจตคติแต่ละฉบับคำชี้แจงในการตอบจะต้องเขียนอย่างดี มีความชัดเจนอย่างมาก เพราะผู้ตอบแต่ละคนมีความคิดไม่เหมือนกัน ถ้าเข้าใจวิธีการตอบผิดไปผลที่ได้จะเสียหายหมด ข้อมูลที่นำมาแปลผลจะไม่เกิดประโยชน์อะไรเลย กรณีข้อความที่มีความรู้สึกต่อสิ่งนั้นเป็นบวก

การให้คะแนนของผู้ตอบเป็นแบบธรรมดา คือ เห็นด้วยอย่างยิ่งให้สูงที่สุด ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่งให้คะแนนต่ำสุด ตรงกันข้ามถ้าเป็นข้อความที่มีความรู้สึกต่องั้นในทางลบ ถ้าเรียงตัวเลขกลับกันก็ไม่มีปัญหา แต่ถ้าใช้ตัวเลขแบบเดียวกันต้องพิจารณาให้ดีแล้วจึงตอบ อย่างไรก็ตามคำชี้แจงของข้อสอบถือว่าเป็นสิ่งสำคัญที่สุด

3. การวัดเจตคติโดยใช้ความหมายทางภาษา (Semantic Differential Scales) วิธีนี้คิดขึ้นโดย ออสกู๊ด (Osgood) ซึ่งนำภาษามาใช้ในการสร้างมาตราวัดเจตคติ ภาษาที่จะใช้จะอยู่ในรูปคำคุณศัพท์ เพราะคำคุณศัพท์นี้สามารถมีความหมายได้ทั้งทางดีและทางเสีย เรียกว่ามีความหมายตรงกันข้ามกันได้โดยมีเหตุผล (Logical Opposite)

การสร้างมาตรานี้แต่เดิมมีอยู่ 7 มาตรา แบบที่เรียกว่า Seven Point Bipolar Scales หรือบางทีเรียกว่า Semantic Differential ผู้ที่จะตอบจะต้องมีความเข้าใจในสิ่งนั้น หรือมีมโนภาพ (Concept) ในสิ่งนั้น คำคุณศัพท์ที่ใช้จะต้องเป็นการอธิบายคุณลักษณะของมโนภาพนั้น และออสกู๊ดพบว่า มโนภาพต่าง ๆ นั้นสามารถใช้ความหมายทางภาษาอธิบายได้ถึง 3 รูปแบบ หรือ 3 องค์ประกอบ คือ

1. องค์ประกอบทางด้านการประเมินค่า (Evaluation Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกทางด้านคุณค่า คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายในองค์ประกอบนี้ได้แก่

ดี	-	เลว
สุข	-	ทุกข์
ยุติธรรม	-	ไม่ยุติธรรม
ฉลาด	-	โง่
สำเร็จ	-	ล้มเหลว
ซื่อสัตย์	-	ไม่ซื่อสัตย์
บวก	-	ลบ
หวาน	-	เปรี้ยว
มีค่า	-	ไร้ค่า
สวย	-	จี๋เหว่
ใจดี	-	ชั่วร้าย

2. องค์ประกอบทางด้านพลัง (Potency Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกทางกำลังอำนาจ คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายในองค์ประกอบนี้ได้แก่

แข็งแรง	-	อ่อนแอ
หนัก	-	เบา

แข็ง	-	นุ่ม
หนา	-	บาง
หยาบ	-	ละเอียด

3. องค์ประกอบทางด้านกิจกรรม (Activity Factor) เป็นองค์ประกอบที่แสดงออกถึงลักษณะของกิริยาอาการ คำคุณศัพท์ที่ใช้ในการอธิบายในองค์ประกอบนี้ได้แก่

เร็ว	-	ช้า
ร้อน	-	เย็น
คม	-	ทื่อ
ขยัน	-	ขี้เกียจ
คล่องแคล่ว	-	เฉื่อยชา
อึดทน	-	เจียบ

อาจสรุปได้ว่าการสร้างแบบทดสอบเจตคตินั้นเป็นการวัดความรู้สึกต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งจะกำหนดตัวเลขเป็นมาตราวัด โดยอาศัยเกณฑ์ ดังนั้นการวัดเจตคติของนักเรียนต่อการเรียนภาษาอังกฤษจึงเป็นการวัดความรู้สึกของนักเรียนที่มีต่อวิชาภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

กรรณิการ์ กาญจนคงคา (2534) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้แบบฝึกโคลซเพื่อเสริมทักษะความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างการฝึกด้วยแบบฝึกโคลซและไม่ได้ฝึกด้วยแบบฝึกโคลซ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนแม่สอด สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก โดยแบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 30 คนและกลุ่มทดลอง 30 คน พบว่าแต่ละกลุ่มมีความสามารถด้านความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษเท่า ๆ กัน โดยพิจารณาจากค่าความแปรปรวนของคะแนนที่ได้จากการทดสอบก่อนการทดลอง

วรพรรณ สิริเลิศ (2537) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับผลการเรียนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี ที่มีต่อการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและความคิดเห็นเกี่ยวกับบรรยากาศในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนในกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม

ดวงเดือน สิงหาราช (2538) ได้ทำการศึกษาการพัฒนากิจกรรมส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดนันทาราม อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

กิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ใช้การเขียนเป็นสื่อกระตุ้นนั้น มีส่วนส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน

นิตยา ชัยสวัสดิ์ (2538, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษและความคงทนในการจำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยที่ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองกับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่าผลสัมฤทธิ์ในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยให้ผู้เรียนตั้งคำถามเกี่ยวกับบทอ่านด้วยตนเองสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

อารีวรรณ เอี่ยมสะอาด (2538, บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ระหว่างวิธีสอนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์กับวิธีสอนปกติ ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาอังกฤษของนักเรียนที่เรียนโดยใช้กระบวนการกลุ่มสัมพันธ์แตกต่างจากผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่เรียนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วรนาถ เกื่อนคำ (2539) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่สอนโดยวิธีร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน (CIRC) และการสอนตามคู่มือครู โดยทำการศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนนครขอนแก่น จำนวน 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แผนการสอนตามรูปแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสาน แผนการสอนตามคู่มือครู และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามรูปแบบร่วมมือกันเรียนรู้แบบผสมผสานสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนตามคู่มือครู อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อนงค์ อินตาพรหม (2541) ได้ศึกษาการใช้แบบฝึกโคลซเพื่อเสริมทักษะความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบคะแนนพัฒนาการของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษระหว่างการฝึกด้วยแบบฝึกโคลซและไม่ได้ฝึกด้วยแบบฝึกโคลซ พบว่า คะแนนพัฒนาการของความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของกลุ่มที่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกโคลซสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกด้วยแบบฝึกโคลซอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

ศติยา ไผ่วงษ์ (2543) ได้ศึกษาการพัฒนาการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โดยใช้วิธี ซี ไอ อาร์ ซี โดยเปรียบเทียบกับการสอนปกติ พบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธี ซี ไอ อาร์ ซี มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยวิธีปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .01

ปิยวรรณ ศิริรัตน์ (2543) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนด้วยวิธีการสอนแบบ โครงสร้างระดับย่อยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC กับการสอนตามคู่มือครู พบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยวิธีการสอนโดยโครงสร้างระดับย่อยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบ CIRC มีคะแนนความรู้จากประสบการณ์เดิมทั้งด้านภาษาและความรู้ทั่วไปของแต่ละคนในกลุ่ม และยังพบว่าการจัดกิจกรรมแบบ CIRC ทำให้นักเรียนมีโอกาสแสดงความคิดเห็น ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์และส่งผลให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่เคร่งเครียดเพราะเน้นการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน

มงคล คำดวง (2544, บทคัดย่อ) ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้วิธีการสอนแนว Direct Reading Thinking Activity กับการสอนปกติ ผลการวิจัยพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีสอนแนว Direct Reading Thinking Activity มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความภาษาไทยสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 และมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ขจรศักดิ์ สุนธิ (2545) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจและความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีสอนแบบ CIRC ประกอบกับการใช้สื่อในชีวิตประจำวัน โดยให้นักเรียนทำกิจกรรมร่วมกันเป็นกลุ่ม มีกิจกรรมการทบทวนคำศัพท์เก่า แนะนำศัพท์ใหม่ นำเสนอเนื้อเรื่องที่มีความสัมพันธ์กับเนื้อเรื่องใหม่ โดยให้นักเรียนปฏิบัติงานร่วมกันทำให้เกิดการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน จากการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความสามารถในการอ่านเพื่อความเข้าใจภาษาอังกฤษสูงขึ้น นอกจากนี้การนำสื่อในชีวิตประจำวันที่น่าสนใจ เช่น รายการอาหาร โปรแกรมภาพยนตร์ ข่าวเครื่องบินตก และการจัดกิจกรรมที่หลากหลายเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางทำให้นักเรียนมีความสนใจในการเรียนภาษาอังกฤษสูงขึ้นด้วย

งานวิจัยต่างประเทศ

ฟร็ดแมน (Friedman, 1964) ได้สร้างแบบฝึกหัด โคลซ 20 เรื่อง แต่ละข้อความตัดออกทุกคำที่ 5 เป็นจำนวน 20 คำ นำไปฝึกกับนักเรียนต่างชาติที่มหาวิทยาลัยฟลอริดา ได้รับการทำแบบฝึกหัด โคลซแล้วตามด้วยแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่านแบบเลือกตอบทุกครั้ง ผลการวิจัยพบว่า คะแนนความเข้าใจในการอ่านเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ แสดงให้เห็นว่า วิธีการโคลซ นอกจากจะใช้ทดสอบความเข้าใจในการอ่านแล้วยังเป็นแบบฝึกหัดเพื่อช่วยฝึกการอ่านได้ด้วย

มอร์แกน (Morgan, 1998) ได้ศึกษาเรื่องการเรียนรู้แบบรายบุคคลและการเรียนรู้แบบร่วมมือที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติของนักเรียนเกรด 3 เพื่อเปรียบเทียบการเรียนรู้แบบ

ร่วมมือกับการเรียนเป็นรายบุคคลใน 3 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคงทนในการเรียนรู้ และทัศนคติที่มีต่อโรงเรียน ภายในแต่ละกลุ่มทั้งกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กำหนดให้นักเรียนกลุ่มเรียนเก่งและกลุ่มเรียนอ่อน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยการเรียนแบบร่วมมือทั้งกลุ่มเรียนเก่งและเรียนอ่อน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนเป็นรายบุคคลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การเปรียบเทียบความคงทนในการเรียนรู้ที่ได้จากผลการทดสอบก่อนและหลังการทดลองพบว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีแบบร่วมมือและวิธีเรียนเป็นรายบุคคลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนที่เรียนอ่อนในกลุ่มที่เรียนแบบร่วมมือประสบความสำเร็จในการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนด้วยวิธีเรียนเป็นรายบุคคล

โฮวาร์ด (Howard, 2000) ได้ศึกษาการอ่านโดยสร้าง โปรแกรมเพื่อศึกษาการอ่านคำศัพท์ ความเข้าใจและเจตคติของนักเรียนในเกรด 3-5 ในรัฐเวอร์จิเนีย การสร้าง โปรแกรมนี้เพื่อปรับปรุงความเข้าใจในการอ่านและผลสัมฤทธิ์ในการอ่านคำศัพท์และเจตคติต่อการอ่านของนักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ โดยแบ่งเป็นกลุ่มสูงคือ ได้คะแนนเฉลี่ยมากกว่า 74 และกลุ่มต่ำ ซึ่งได้คะแนนเฉลี่ยต่ำกว่า 74 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ทั้งกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำมีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านและความเข้าใจสูงขึ้นแสดงว่าโปรแกรมนี้สามารถพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

สมิธ (Smith, 2000) ได้ทำการศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจในการอ่านโดยใช้การสอนอ่านที่ชัดเจนและการฝึกทักษะการทำงานกลุ่ม กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่เรียนในโรงเรียนขนาดกลาง ระหว่างชั้นเรียนแบบเรียนรวม คือ มีทั้งนักเรียนที่ใช้ภาษาสเปน และภาษาอังกฤษ กับชั้นเรียนแบบแยกชั้น คือ มีนักเรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษอย่างเดียว ปรากฏว่าเมื่อพิจารณาคะแนนมาตรฐานและการประเมินตามสภาพจริง นักเรียนทั้งแบบรวมและแบบแยกชั้นมีความเข้าใจในการอ่านดีขึ้น แสดงว่าโปรแกรมการสอนความเข้าใจในการอ่านนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการออกแบบการสอนความเข้าใจในการอ่านสำหรับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในโรงเรียนขนาดกลางแห่งอื่นต่อไป

วิลเลียมส์ (Williams, 2002) ได้ศึกษาผลของการสอนใจความสำคัญของเรื่องโดยดำเนินการจัดการเรียนการสอนในนักเรียนเกรด 2 และเกรด 3 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำในโรงเรียนที่มีระดับความยากจนสูง โดยเปรียบเทียบการสอนแบบปกติที่ใช้ในการสอนแบบความเข้าใจเรื่องราวกับโปรแกรมที่ปรับปรุงในเรื่องความเข้าใจแก่นเรื่อง พบว่า นักเรียนเกรด 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางความเข้าใจดีกว่าเกรด 2 การใช้โปรแกรมระบุแก่นเรื่องกับ โปรแกรมความเข้าใจเรื่องราวทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักเรียนจะมีความเข้าใจสูงขึ้น เมื่อใช้การสอนที่นำเอาโครงสร้างบทเรียน ยุทธวิธีและการอภิปรายมารวม

จากผลการวิจัยทั้งในและต่างประเทศแสดงให้เห็นว่าการฝึกความเข้าใจในการอ่านเพื่อ
ความเข้าใจภาษาอังกฤษมีวิธีแตกต่างกันไป ซึ่งแต่ละแบบใช้พัฒนาความสามารถด้านความเข้าใจ
ในการอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ วิธีโคลซและการเรียนแบบร่วมมือโดยใช้วิธี ซี ไอ อาร์ ซี เป็นวิธี
ที่ผู้วิจัยสนใจศึกษาเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาความสามารถในการอ่านของนักเรียน

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University